

Serdeczne Życzenia Dla Wydziału Kobiet Z. N. P.

Powstanie Wydziału Kobiet ZNP To
Uznanie Twórczej Pracy KobietyPraca Kobiet Skupionych w Z.N.P. Jest
Wzorem Cnót Obywatelskich
i Wyrobień Narodowych

Kobieta-Polka była zawsze wzorem cnót niewieścich. Była ona tą twierdzą o którą rozbijały się knowania wroga dążącego do wynarodowienia i zniszczenia narodu polskiego. Trwała i trwa silnie w swym uporze wychowywania dzieci swych na prawych obywateli, o nieskazitelny charakterze, pełnych poczucia honoru i godności osobistej. Dzięki jej staraniom i jej pracy naród polski przez tyle wieków potrafił oprzeć się wrogim zakusom zaborców, najeźdźców i okupantów i wszelkie zabiegi wroga rozbijały się zawsze o niezłomną silną wolę i prawość charakteru kobiety-polskiej.

Polacy odnosili się zawsze z największą czcią do kobiety-matki, to też przy organizowaniu Związku Narodowego Polskiego kobiety polskie położyły także wielkie zasługi.

Jak dalece uznawano twórczą pracę kobiet w Związku Narodowym Polskim od samego powstania organizacji naszej, świadczy to, że kobietom w Związku Narodowym Polskim nadano równe prawa (równouprawnienie) w roku 1900, czyli o dwadzieścia lat wcześniej od nadania równouprawnienia wszystkim kobietom w Stanach Zjednoczonych, mocą uchwały Kongresu Stanów Zjednoczonych.

Kobiety w Związku Narodowym Polskim otrzymały równouprawnienie na Nadzwyczajnym Sejmie Związkowym w roku 1900 w Chicago. Na tymże Sejmie, zwołanym specjalnie dla zrobienia poprawek do Konstytucji Związkowej, w specjalnym paragrafie nadano kobiecie wszelkie prawa i przywileje członkostwa, ubiegania się o wszelkie urzędy jak i prawo organizowania własnych grup żeńskich.

Natychmiast po tym Sejmie Związkowcy przystąpili do organizowania grup żeńskich, tak że do roku 1905 do Sejmu 16-go w Buffalo, N. Y. Związek Narodowy Polski miał kilkanaście grup żeńskich i kilkadziesiąt tysięcy członkiń.

Sejm 16-ty wobec tego postanowił powołać do życia specjalny Wydział Kobiet, który by miał za zadanie opiekę nad grupami żeńskimi jak i opiekę nad Związkowczyniami. Zorganizowanie Wydziału Kobiet polecono dzielnej Polce, patriotce i Związkowczyni, wybranej na Sejmie 14-ym w roku 1901 w Toledo, Ohio, jedną w historii Związku Narodowego Polskiego wicecenzorkę p. Walerii Lipczyńskiej. (Wówczas nie było komisarzy okręgowych, ale wybierano wicecenzorów na różne stany i wśród nich znalazła się jedyna kobieta p. Lipczyńska.)

PIERWSZY ZJAZD ZWIAZKOWCZYNI

Wicecenzorka Lipczyńska zwołała na dzień 28-go kwietnia 1906 roku do Chicago, do starego Domu Związkowego specjalny Zjazd przedstawicieli grup żeńskich, na którym zorganizowano Wydział Kobiet przy Zw. Nar. Polskim. Związek wówczas na ogólną liczbę 45,000 członków, liczył 18,000 członkiń. Związkowczynie stanowiły potężną siłę, niemal połowę ogólnego członkostwa organizacji. To też powstanie Wydziału Kobiet okazało się konieczną potrzebą dla przytrzymania w szeregach związkowych tej potężnej liczby członkiń, jak i dla zachęcenia Polek w Stanach Zjednoczonych do wstępowania w jego szeregi.

ISTNIAŁ DO ROKU 1935

Wydział Kobiet przy Zarządzie Centralnym ZNP istniał w formie ustanowionej przez Sejm 16-ty w Buffalo do roku 1935 (z małymi zmianami). Do Wydziału Kobiet wchodziły na późniejszych Sejmach wybrane komisarki stanowe, przedstawicielki grup żeńskich i jak urzędniczki Zarządu Centralnego.

Na Sejmie 27-ym odbytym w roku 1935 w Baltimore, Md. nastąpiła reorganizacja okręgów stanowych i na tymże sejmie wybrano komisarkę na każdy Okręg, jak i polecono komisarkom organizację Wydziału Kobiet przy każdym Okręgu.

W Chicago wówczas istniał jeden Okręg, Nr. 15. Dla sprawniejszej pracy dla ZNP podzielono miasto Chicago na dwa dystrykty, południowy i północny. Okręg 12-ty ZNP objął południową część miasta, a Okręg 13-ty północną część.

Dla skoordynowania całej pracy Okręgowych Wydziałów Kobiet, polecono komisarkom Okręgowym Wydziałów Kobiet składanie raportów ze swej pracy do Komisji Wydziału Kobiet przy Zarządzie Centralnym ZNP, do którego wchodziły urzędniczki ZC — wiceprezesa i dyrektorki, które kierują całokształtem pracy związkowczyń w naszej organizacji.

Plon Pięknej 50-cio Letniej Pracy Patriotycznej

Typ Polki-Amerykanki i Związkowczynie Jest Wytworem
Specjalnych Warunków i Miłości Dla Kraju Pochodzenia
Na Marginesie 50-Lecia Powstania Wydziału Kobiet Przy Z.N.P.
i Pracy Naszych Polek Dla Polski i Dla Organizacji

Nie ulega wątpliwości, że Polonia Amerykańska nie mogłaby tak wiele zdziałać społecznie i narodowo, gdyby nie korzystała ze współpracy kobiet, które okazały się czynnikami nie tylko dodatnimi i pomocnymi, ale w niektórych dziedzinach jak naprzykład ratunkowej i oświatowej czynnikami nawet przodującymi.

Związek Narodowy Polski zawdzięcza Polkom swój wzrost i znaczenie. Dzięki Polkom w Ameryce liczba nowych członków i członkiń tak szybko wzrastała. Nigdy bowiem nie było zubożonego przedsięwzięcia o charakterze czy to organizacyjnym, czy narodowym albo społecznym, by nasze Polki nie stanęły w pierwszym szeregu i ochoczo poświęcały czas i pieniądze nie tylko na pomaganie rodakom w Polsce ale także na budowanie Polonii Amerykańskiej i na umacnianie polskości na ziemi amerykańskiej.

Rezultaty

Jeżeli powstało przeszło 800 świątyni pańskich w Ameryce, jeżeli powstało mnóstwo szkół parafialnych wyższych, jeżeli powstały tysiące bibliotek i szkółek dokształcających, pism, organizacji, towarzystw i klubów, to wielka w tym zasługa naszych Polek.

Związek N. P. zawdzięcza im wiele i z okazji jubileuszu 50-lecia powstania Wydziału Kobiet przy ZNP. składa naszym Polkom i Związkowczyniom słowa uznania za dotychczas przeprowadzone prace z prośbą o dalsze starania i zabiegi na przyszłość.

Praca Polonii amerykańskiej jeszcze nie skończona. Wprowadzić wznieśliśmy nasz gmach polonijny na ziemi amerykańskiej wysoko, jednak przemiany jakie przechodzimy, wymagają dalszej współpracy. Jako Polonia jesteśmy innym typem, aniżeli nasi rodacy w kraju. Stanowimy odrębny gatunek o krwi polskiej, polskim sercu, ale myślimy już kategoriami amerykańskimi. O tym zawsze należy pamiętać.

W swoim rozpędzie zawadzą — przedstawiają to ciekawe zjawisko dziwnej u Polaka amerykańskiego odporności na obce wpływy, hartu i ogromnej indywidualności narodowej. Z tym sprzymierza się pewna bystrość w poglądach na sprawy polskie i obce, prosty a zdrowy sąd, pomysłowość w wynajdywaniu środków do skutecznej pracy narodowej, a także niepospolita

energia i poczucie siły do przeprowadzenia tych zamiarów, które według jego sumienia a głębokiego przekonania są dobre a pożyteczne dla Ojczyzny.

Łączność

Zrozumienie Polaka amerykańskiego przez starszą brać w ojczystej ziemi może przyczynić się wielce do nawiązania bliższych niż dotychczas stosunków między ojczystą ziemią a tutejszym wychodźstwem.

Tyle razy już "odkrywano" wprawdzie Polaka amerykańskiego, lecz, aby go poznać, to jeszcze nie wystarczy potracić korabielem o wybrzeża tej ziemi; aby potem wywnioskować, acz powierzchownie, rozprawić o tutejszych stosunkach.

Opieka Nad Młodzieżą Jednym
z Głównych Zadań Wyd. Kobiet ZNPZwiązkowczynie Czerpiąc Natchnienie z Wydziału Kobiet Spełniły Chlubnie
Swe Posłannictwo

Kobieta-Związkowczyni jako matka dawała zawsze baczenie na wychowanie swych dzieci, uważając, że takim będzie naród, jakie wychowanie otrzymają w domu rodzinnym jego obywatele.

Ta troska o wychowanie dzieci, nie tylko własnych ale dzieci polskich w ogóle, najdobitniej uwydatnia się w rezolucji przyjętej na pierwszym organizacyjnym zjeździe Wydziału Kobiet ZNP w Chicago, Ill.

W rezolucji, czytamy j. n.:—

"My, członkinie Związku Narodowego Polskiego w Ameryce Północnej Stanów Zjednoczonych zebrane w dniu 23-go kwietnia, 1906 roku, na pierwszym zjeździe w Chicago, w celu organizowania w myśl uchwał jubileuszowego Sejmu ZNP osobnego Wydziału dla grup kobiecych,

"Stawiamy sobie i zlecamy wybranemu dziś zarządowi tego wydziału następujące zadania:—

"1. Organizowanie nowych grup kobiecych albo z kartami podróznymi z grup mieszanych albo z nowych kandydatek dla wspólnej pracy z całym Związkiem dla ogólnych celów tej organizacji.

"2. Roztoczenie opieki nad organem Związku dla kobiet.

"3. Opieka nad działalnością pod każdym względem.

"4. Roztoczenie działalności na polu dobroczynności publicznej.

"Korzystając z tego, że zebraliśmy się nas znaczna liczba obywateli i matek Polek, cór tak dziś nieszczęśliwego narodu, śpieszymy z wyrażeniem naszej czci i uwielbienia dla tych wszystkich synów i cór narodu, którzy walczą i cierpią po to, aby ulżyć doli jeżeli nie własnej to następnych pokoleń, którzy cierpią i walczą dla tego, aby zdobyć narodowi naszemu te prawa, które mu przemocą i gwałtem wbrew wszelkim prawom boskim i ludzkim wydarte zostały.

"Wyrażamy naszą cześć dla wielkiego syna narodu naszego Henryka Sienkiewicza, który w chwili przełomowej nie zawahał się wytknąć jasnej drogi dla całego narodu, a tą jest ratowanie kraju od nędzy ekonomicznej i zakładanie własnych szkół narodowych w Królestwie.

"Zwracając myśl naszą ku stosunkom, wśród których żyć nam przychodzi w Ameryce, z ubolewaniem wspominamy o ostatnich a nader dla nas bolesnych zamachach na polski pałac działy naszej w szkołach parafialnych ze strony obcego nam duchem episkopatu amerykańskiego i błagamy wszystkie matki polskie w Ameryce, by stanęły na straży naszych najświętszych i najdroższych skarbów, bo — wróg nie śpi, a w przyszłości czeka nas może nie tylko praca, ale i walka, przed którą, z naciskiem to zaznaczamy, polki-matki i członkinie Związku Narodowego, cofnąć się nie mogą.

"Rezolucję podpisały w imieniu zebranych: — Józefa Zembal, Władysława Chodźnińska i Waleria Lipczyńska.

ODEZWA

W długiej odezwie wystosowanej przez pierwszy zarząd Wydziału Kobiet ZNP do Sióstr Związkowych, czytamy wśród innych:—

"Jest nas w Związku Narodowym Polskim przeszło 18,000 matek i obywateli, ale do dziś, od sejmiku konstytucyjnego, który nam dał równe prawa w Związku, zaledwie kilka set pracuje na równi z mężczyznami w grupach żeńskich, korzystając w pełni ze swych przywilejów.

"Choć są ziarna nie ma rąk do siana" — można by powtórzyć z poetką — "choć pole pracy otwarte, pozostawiliśmy je odłogiem", — a tak być nie powinno.

"Pamiętajcie Siostry drogie, że Związek Narodowy Polski nie poto został założony aby tylko wypłacał pośmiertne, ale po to, aby służył Ojczyźnie i społeczeństwu polskiemu w Ameryce. A kto to jest Związek? Związek to my. Więc służyć Ojczyźnie i służyć społeczeństwu według sił i zdolności".

kańskiego, lecz, aby go poznać, to jeszcze nie wystarczy potracić korabielem o wybrzeża tej ziemi; aby potem wywnioskować, acz powierzchownie, rozprawić o tutejszych stosunkach.

Abymy go dobrze poznać, trzeba zajrzeć w głąb jego duszy, rozpatrzyć się wszechstronnie w jego życiu zbiorowym, zwać badawczo przez szereg lat na wszelkie wpływy oddziały-

wujące na urobienie obywatelskie i narodowe a dopiero z takim zapasem danych utworzyć sobie wizerunek tętniący życiem, odświeżający treść wewnętrzną.

2 Czynniki

Na urobienie Polaka amerykańskiego składa się dwa czynniki. Oddziałują one na niego z różną siłą, już na wszelkie wpływy oddziały-

SĘDZIA B. F. GUNTHER
Censor Związku Narodowego Polskiego

KAROL ROZMAREK, Prezes Z.N.P. i Kongresu Pol. Am.

Edward Kozmor, Wicecenzor Z. N. P.

Jubileusz 50-lecia Wydziału Kobiet Z. N. P. Jest Świętem Całej Braci Związkowej

KOMISARZE OKRĘGÓW Z. N. P. Członkowie Rady Nadzorczej Związku Narodowego Polskiego

Józef Danciewicz
Komisarz Okręgu I. Stan. Niedwiecki
Komisarz Okręgu II. Leopold K. Babirecki
Komisarz Okręgu III. Jan F. Nowak
Komisarz Okręgu IV.

Tadeusz Giergielewicz
Komisarz Okręgu V. Władysław Szczepiel
Komisarz Okręgu VI. Ludwik Śliwiński
Komisarz Okręgu VII. Michał L. Hołodnik
Komisarz Okręgu VIII.

W. L. Dworakowski
Komisarz Okręgu IX. Jakub Lewandowski
Komisarz Okręgu X. Franciszek F. Kawa
Komisarz Okręgu XI. Franc. Jendryasek
Komisarz Okręgu XII.

Walenty Kotuch
Komisarz Okręgu XIII. Józef T. Tobolski
Komisarz Okręgu XIV. Jan Ziemia
Komisarz Okręgu XV. Jan Śliwa
Komisarz Okręgu XVI.

KOMISARKI OKRĘGÓW Z. N. P. Członkinie Rady Nadzorczej Związku Narodowego Polskiego

Bron. F. Niemyska
Komisarka Okręgu I. Teodora Żygota
Komisarka Okręgu II. Anna Tuman
Komisarka Okręgu III. Maria Tuchewicz
Komisarka Okręgu IV.

Felcja Zechowska
Komisarka Okręgu V. Leokadia Misiora
Komisarka Okręgu VI. H. Romaszewska-Dworecznik
Komisarka Okręgu VII. Emilia Janowska
Komisarka Okręgu VIII.

Irena Walisz
Komisarka Okręgu IX. Józefa Wołos
Komisarka Okręgu X. Maria Godlewska
Komisarka Okręgu XI. Maria L. Gierut-Szałek
Komisarka Okręgu XII.

Renata Wójcik
Komisarka Okręgu XIII. Wład. Podkumerska
Komisarka Okręgu XIV. Katarzyna Osmańska
Komisarka Okręgu XV. Bronisława Czarnecka
Komisarka Okręgu XVI.

Typ Polki-Amerykanki i Związkowczyni

(Ciąg dalszy ze str. 1-szej)

to wspierając się wzajemnie, jużto znosząc się częściowo, rzadko całkowicie, dopóki silniejszy czynnik w danych warunkach nie przeważa.

Są nimi: pierwiastek rodziny, u niektórych nie uświadomiony jeszcze narodowo—i wpływ warunków wśród społeczeństwa obcego.

Poczucie odrębności narodowej, wspomnienia dzieciństwa lub młodości z ziemi rodzinnej, obcowanie z rodakami, rodzi w duszy przybysza na tę ziemię przywiązanie do swoich, do swego języka.

Rodacy dawniej przybyli ułatwiają mu twarde i ciężkie początki na obcej ziemi, otaczają swoją życzliwością, wyszukują pracę, zapisują do jakiejś parafii i przysparzają do swoich towarzyszt.

Nowy świat

Obok tych wpływów rodzinnych, mających podkład wewnętrzny, działa na niego świat nowy a tak różny od tego, z którego przybył, działają nowe warunki i otoczenie: świat amerykański. A ten wpływ amerykańizmu uderza na niego olbrzymią falą życia społecznego, przemysłowego, handlowego, ponieważ towarzyszący i wciska się tysiącami szczelinami do jego duszy wywołując przekształcenie dotychczasowych jego wyobrażeń, pojęć, poglądów na świat i życie — w kierunku dodatnim lub ujemnym.

Oswajanie

Porwany w tryby wielkiej maszyny społecznej na razie znajduje się w stanie gorączkowego, oszołomającego nastroju. Niebawem oswaja się ze stanem rzeczy, przychodzi do równowagi, zarabia na chleb, i przystosowuje się stopniowo do warunków.

Po bliższym rozpatrzeniu się w nowych stosunkach, które z początku zupełnie były mu obce, zaczyna je inaczej, najczęściej z dodatniej strony, oceniać. Swoboda i wolność tego kraju przemawiają do jego duszy głośno i ujmująco.

Z każdym dniem uczuwa pod nogami grunt pewniejszy, rozpatruje się w stosunkach polskich, wstępuje do organizacji, uczęszcza na posiedzenia, dostraja się na poważny ton otoczenia już urobionego społecznie — z drugiej strony nabywa praktycznie większej znajomości języka angielskiego, a po kilku latach uzyskuje obywatelstwo Stanów Zjednoczonych. Wcześniej lub później żeni się, dąży do nabycia własnego domku, do czego — przy częściowych spiętkach a odpowiednich zarobkach dojść nie trudno — często zakłada sklepik jaki, czasem rzuca się do przedsiębiorstwa, i tak stopniowo wchodzi w wir spraw społecznych i obywatelskich.

W Polityce
Popiera lub zwalcza tych lub owych kandydatów na różne urzędy od najniższych aż do prezydenta Stanów Zjednoczonych, często sam kandyduje z różnym szczęściem na ten lub ów urząd — i jak to drzewo przesadzone na obcy grunt przystosowuje się do warunków nowych, rozwija się pełnią sił żywotnych, zdrowych najczęściej. Kocha ten nowy świat, przywiązuje się do niego, gdyż umie ocenić jego swobody.

Lecz równocześnie i coraz silniejszym głosem odzywa się w nim nie poczucie, ale już jasna świadomość polskości.

Obchody

Uczęszcza pilnie na obchody narodowe urządzone przez Związek Narodowy Polski od początków istnienia tej organizacji, święci na nich wielkie dni chwwały, pamięć wielkich czynów i mężów w narodzie, zajmuje się żywo gorąco sprawami polskimi, bierze udział w posiedzeniach swoich towarzyszt, na zebraniach, jako delegat, dzieci uczy po polsku i raduje się jego serce ojcowskie, jeśli jego syn lub córka na obchodach wystąpi z deklamacją patriotyczną, spiewem, poematem — słowem: z człowieka często obojętnego pod względem narodowym, staje się Polakiem uświadomionym narodowo, czynnym.

W perspektywie oddalenia ziemią ojczystą nabiera dla niego uroku świętości, staje

się przedmiotem umiłowania największego.

Duma

Obudzone poczucie szlachetnej dumy narodowej staje się dla niego bodźcem do pracy dla dobra swojej narodowości i narodu; współczuje serdecznie doli swoich braci; nie szczędzi ofiarności dla jej ulżenia.

Owóż wpływ stosunków obcego świata, wpływ bardzo wszechstronny i silny, uczynił obywatela tej wielkiej Rzeczypospolitej; wpływ zaś może nie tak rozległy, lecz głębszy, swoistszy, uczynił z niego Polaka.

Jak pewien ton wywołuje oddźwięk tonów pokrewnych, tak nastrój umysłu na ton narodowy czyni zarazem dobrego obywatela tego kraju, a te dwa tony wspierają się wzajemnie w harmonijnym zespole i mieszczą w jednej duszy i jednym sercu.

Słusznie powiedział Teodor Roosevelt w jednej ze swoich prac, że weale niepożądanym nabytkiem dla Stanów Zjednoczonych są imigranci, którzy na tej żyjącej ziemi, nie mają w duszy miłości do swego rodzinnego kraju.

Dusze

Kto wniknie w duszę ludzką, snadnie to zrozumie. Zapewne, że na miliony Polaków amerykańskich znajdzie się tu i ówdzie dusza płytka, obojętna na obowiązki i prawa obywatela, pozbawiona nawet uczuć narodowych — jak się

znachodzą głuchoniemi lub ślepi od urodzenia; znajdzie się pewna liczba, których okoliczności wynarodowiły aż do zapomnienia ojcystego języka — lecz przecież i ci, o ile zetkną się z polskimi organizacjami, z ludźmi oddanymi szczerze a bezinteresownie pracy narodowej, stają się Polakami duchem i biorą wraz z innymi udział w sprawach narodowych, w pracy dla przyszłości.

Ten nastrój patriotyczny potęguje się stale wobec podnień zewnętrznych. Każdy obchód narodowy, każdy głos z kraju o nowej krzywdzie — a tych tak wiele! — wiece protestacyjne tutaj zwoływane przeciw tym krzywdom, wywołują reakcję objawiającą się niejako spąganiem i przystrojeniem sił polskości: większą ofiarnością na cele narodowe, zakładaniem polskich bibliotek, czytelni itd.

Najlepszym wykładnikiem podnoszenia się uczuć patriotycznych jest przyrost członków w Związku Narodowym Polskim, stojącym na czele życia narodowego Polonii Amerykańskiej, i wzrost Wydziału Kobiet w ZNP.

Sąd

Polak amerykański poprostu czuje, myśli i wierzy, lecz wyrobienie obywatelskie i rozpatrzenie się w sprawach narodowych nauczyły go trzeźwości, trafności sądu i wielkiej ostrożności: wie komu ufać, w jakim kierunku iść, na czym się oprzeć; mimo agitacji i wpływów partyjnych, międzynarodowych, stoi on wiernie pod sztandarem ojcystym. Dowody czynnej miłości Ojczyzny składa w ofiarość na cele narodowe polskie.

Tym się tłumaczy wzniesienie ze składek dobrowolnych okazałych pomników Kościuski w Chicago, Ill., w Milwaukee, Wis., w Cleveland, O. — w Washingtonie przez Zw. Narodowy Polski z dobrowolnego podatku od jego członków a teraz przygotowania do budowy pomnika Kazimierza Pułaskiego w Chicago. Na czele Komitetu Budowy stanęła Franciszka Dymek.

Taki jest stan umysłu i serca naszego ludu, takie czynniki, które Polaka am. — najczęściej nieświadomionego przedtem narodowo — uczyniły Polakiem i obywatelem tej wielkiej Rzeczypospolitej amerykańskiej.

W Zw. Nar. Pol.

Jeśli do czego da się trafniej zastosować wielkie hasło naszego wieszczu "Jednością silni", to do zrzeszenia się naszego ludu w organizację Związku Narodowego Polskiego.

Przecież te objawy gorącej duszy polskiej, szukającej ujścia swoich najszlachetniejszych (Ciąg dalszy na str. 3ej)

ZARZĄD CENTRALNY Z. N. P.

KAROL ROZMAREK
Prezes Z.N.P.

FRANCISZKA DYMEK
Wiceprezeska Z.N.P.

DR. STEFAN F. LISOWSKI
Wiceprezes Z.N.P.

JÓZEF F. FOSZCZ
Sekretarz Gen. Z.N.P.

ADAM J. TOMASZEWICZ
Skarbnik Z.N.P.

HENRYK DUDEK
Dyrektor Obwodu "C" Z.N.P.

K. ZIEMBA-DIENES
Dyrektorka Z.N.P.

BRON. HELKOWSKA
Dyrektorka Z.N.P.

KAROLINA SPISAK
Dyrektorka Z.N.P.

DR. M. W. MAJCHROWICZ
Dyrektor Z.N.P.

ADOLF PACHUCKI
Dyrektor Obwodu "B" Z.N.P.

BONAWENTURA MIGALA
Dyrektor Z.N.P.

JAN ULATOWSKI
Dyrektor Z.N.P.

FRANCISZEK ODOBINA
Dyrektor Obwodu "D" Z.N.P.

HENRYK SPINDOR
Dyrektor Z.N.P.

DR. W. A. SADLEK
Lekarz Naczelny Z.N.P.

J. S. SWIERCZYŃSKI
Zarządca Wydawnictw ZNP

KAROL PIATKIEWICZ
Naczelny Redaktor

Jak Powstał Wydział Kobiet Przy Związku Narodowym Polskim

Sejm Nadzwyczajny Związku Narodowego Polskiego w Roku 1900 Nadał Kobietom Równouprawnienie

Pierwszy Zjazd Wydziału Kobiet Odbył Się 23-go Kwietnia 1906 r. w Chicago

"Z chwila, gdy w szeregach naszych stają Polskie Niewiasty, wiemy dobrze, że przybywają nam potężne siły, które nam pozwolą jeszcze skuteczniej pracować dla dobra Polaków w Ameryce i uciemiężonej Ojczyźnie naszej. Wierzymy, że przy ich pomocy tem skuteczniej zapobiegając będziemy niebezpieczeństwom wyrażającym się pokoleń, nie na Ojczyźnie, lecz na ziemiach, na których żyjemy."

(Rezolucja Sejmu Nadzwyczajnego z marca, 1900 roku)

Tymi pięknymi słowami pod adresem Polskiej Niewiasty powitał Sejm Nadzwyczajny Z.N.P. w mieście Chicago, w r. 1900 odbyty, swą uchwałą na mocy której żony członków Zw. Nar. Pol. zostały przyjęte w poczet członków czynnych.

KATARZYNA SOBOTA
Organizująca Pierwszą Żeńską Grupę Nr. 519 ZNP

Związek Narodowy Polski początkowo przyjmował tylko męczyzn i zarządził stosowną opłatą ubezpieczając żony członków, wypłacając im w razie śmierci żony \$300.00 pośmiertnego. Kobiety bardzo usilnie domagały się takiego ustroju za upokarzającego dla siebie i żądały równych praw; wreszcie przyczyniło się także do przedsięwzięcia tej sprawy i żądanie władz stanowych, które zawiadomiły, iż postępowanie takie nie jest legalnym, gdyż pośmiertne wypłacane być może jedynie po zmarłym CZŁONKU organizacji.

Ze wszystkich zmian, jakie nowa konstytucja przyjęta na Sejmie Nadzwyczajnym w Chicago zaprowadziła, ta była najważniejszą.

Był to jeden jeszcze więcej dowód wspaniałomyślności, szlachetności i tolerancji naszego narodu. Gdy na całym świecie prawie kobiety dopominały się równych praw, nasz Związek Narodowy Polski dobrowolnie dał dowód, iż tak jak Macierz nasza Polska, przez przyjęcie Konstytucji 3-go Maja bez rozlewu krwi, a przez utworzenie Komisji Edukacyjnej, przez tolerancję religijną i wolną elekcję swych królów wyprzedziła Europę, tak i nasi bracia związkowi udowodnili, iż w program, testament i postępek Pra-ojców wierzą.

WALERIA LIPCZYŃSKA
Pierwsza i Jedyna Wicecenzorka ZNP

PIERWSZA GRUPA ŻEŃSKA

Blagie rezultaty uprawnienia Kobiet w Zw. Nar. Pol. nie daly długo na się czekać. Zaczęły powstawać towarzystwa żeńskie, które wstępowały do Związku Narodowego Polskiego.

W dniu 19-go maja 1900 roku powstaje pierwsza żeńska grupa związkowa w Chicago — Tow. Niewiast Korony Polskiej, Gr. 519 Z.N.P. Założycielkami tej grupy były: Zofia Małkowska, Józefa Zembal, Amalia Jelen, Katarzyna Sobota i Anna Urbanowska.

Powstają liczne grupy żeńskie po wszystkich osiedlach, a liczba członków i członkiń Związku Narodowego Polskiego wzrasta do 29,767 członków w pierwszym roku po nadaniu kobietom równouprawnienia.

PIERWSZA KOBIETA POSŁANKA

W roku 1901 na Sejmie XIV Z.N.P. odbytym w Toledo, Ohio, obecną była jako pierwsza i jedyna "Kobieta

JÓZEFA ZEMBAL
Dyrektorka Pierwszego Wydziału Kobiet ZNP i Współzałożycielka Pierwszej Grupy Żeńskiej Nr. 519 ZNP

Posłanką" p. Waleria Lipczyńska. Na Sejmie XVI Z.N.P., odbytym w roku 1905 w Buffalo, N.Y., pani Waleria Lipczyńska zostaje wybrana wicecenzorką Zw. Nar. Pol. i przechodzi do historii jako pierwsza i jedyna wicecenzorka Z.N.P.

ODEZWA WICECENZORKI LIPCZYŃSKIEJ

WALERIA LIPCZYŃSKA
Pierwsza i Jedyna Wicecenzorka ZNP

Do roku 1906 nie było w organizacji naszej Wydziału Kobiet, t. j. nie było żadnego ciała centralnego, któreby zajmowało się nadzorem nad grupami żeńskimi, reprezentacją Kobiet Związkowczyń i t. p., a także na cele powyższej działalności Kobiet Sejm nie przeznaczała żadnej subwencji. Dlatego też kobiety postanowiły temu zaradzić.

Wicecenzorka Waleria Lipczyńska, po porozumieniu się z założycielkami pierwszej grupy żeńskiej, zwołała do Chicago Zjazd Związkowczyń. Zwołując ten Zjazd pani Lipczyńska wydała następującą odezwę:

WŁADYSŁAW CHODŹŃSKI
Sekretarka Pierwszego Wydziału Kobiet ZNP

FRANCISZKA DYMEK
Wiceprezesa Z.N.P. Prezesa Stowarzyszenia Dobroczynności przy Z.N.P. i Prezesa Wydziału Kobiet przy Zarządzie Centralnym Z.N.P.

Katarzyna Ziembal-Dienes
Dyrektorka Z.N.P.

Bronisława Hełkowska
Dyrektorka Z.N.P.

Karolina Spisak
Dyrektorka Z.N.P.

OD WICECENZORKI
Czas, by już związać w jedno ognio.

Troski, uczucia, myśli i czyny. Niech Szan. Związek dumnie powie, Nad głowami naszymi...

Szanowne Siostry Związkowe!

Stosownie do uchwały Sejm XVI-go, który mi polecił zorganizować Wydział Kobiet Z. N. P. z przyjemnością

MARIA LEBKOWSKA
Wiceprezesa Pierwszego Wydziału Kobiet ZNP

zapraszam Was, Szan. Siostry, do Chicago, Ill., do Domu Związkowego pod nr. 102-104 W. Division ul., na dzień 23-go kwietnia, o godzinie 9-tej rano t. r. na wspólną radę i do utworzenia tegoż Wydziału Kobiet, ułożenia praw i reguł oraz obrania administracji i urzędników Biura Centralnego. Nadmienię muszę, iż Szan. Siostry, które nie będą mogły się stawić na dzień oznaczony, mogą swoje rady i poglądy przysłać na moje ręce do Grand Rapids, Mich., a ja takowe, w dniu wymienionym na posiedzeniu przeczytam, lub też dam o-

głosić przez łamy "Zgody". Każda rada, każde dobre myślenie mile przyjęte i debatuowane.

Mam nadzieję, że Szan. Siostry licznie się stawią, a przez to dadzą dowód, że są nie tylko dobrymi Polkami, ale i dobrymi Patriotkami. A więc raz jeszcze zapraszam na tę naszą wspólną biesiadę, na którą mam zaszczyt zaprosić Cen. Siostrę, Szan. pana A. Schreiberna i Sz. Zarząd Centralny oraz Szan. Redaktora w nadziei, iż wszystko się złoży w jak najlepszą całość.

Kreślę się z siostrzanym pozdrowieniem

Waleria Lipczyńska, wicecenzorka na całe Stany Zjednoczone.

P.S. — Szanowne Siostry są proszone o przybycie na godzinę 9-tą rano do Hali Domu Związkowego, skąd udamy się na nabożeństwo do kościoła Św. Trójcy.

PIERWSZY ZJAZD WYDZIAŁU KOBIEŃ

Na pierwszy Zjazd Wydziału Kobiet Z.N.P. w dniu 23-go kwietnia 1906 r. licznie

MARIA SAKOWSKA
Pierwsza Dyrektorka ZNP

stawili się Związkowczynie i został zorganizowany Wydział Kobiet. Wybrano pierwszy zarząd, do którego weszły: — Waleria Lipczyńska, prezesa; Maria Lebkowska, wiceprezesa; W. Chodźńska, sekretarka; Zofia Małkowska, kasjerka; J. Zembal, W. Szymańska i W. Świdarska, dyrektorki.

Wydział Kobiet postawił sobie za zadanie zorganizowanie grup żeńskich i prowadzenie pracy oświatowej szczególnie pomiędzy dziewczętami.

Takie były początki Wydziału Kobiet przy Związku Narodowym Polskim.

Wydział Kobiet istniał przy Zarządzie Centralnym do ro-

KAZIMIERA OBARSKA
Pierwsza Honorowa Wiceprezesa ZNP

ku 1935. Do zarządu Wydziału Kobiet wchodziły urzędniczki Zarządu Centralnego.

Historia pracy Wydziału Kobiet przy Z.N.P. jest bogatą i obfitą w czyny. Związkowczynie nasze brały czynny i energiczny udział na każdym odcinku pracy narodowej i organizacyjnej. Całym sercem oddane były Sprawie Polskiej, tak jak i dzisiaj.

Wspomagały biednych w Polsce, walczyły o wolność narodu polskiego, budowały organizację naszą — zawsze i wszędzie pracującą z szacunkiem i podziwem dla Kobiet-Polki. Wielkie Patriotki — duszą i sercem zamknięte w polskości — krzewiły i podtrzymywały wiarę w wielkość narodu polskiego, tak jak dzisiaj czynią ich córki i wnuczki.

Na Sejmie 27 Z.N.P. odbytym w roku 1935 w Baltimore, Md., nastąpiły wielkie zmiany w podziale Okręgów. Wszystkie Okręgi zostały zrównane a w Chicago powstały dwa okręgi, 12-ty i 13-ty Z.N.P., przeto nasz Wydział Kobiet przy Zarządzie Centralnym uległ zmianie. Opięć i kontrolę nad wszelkimi sprawami dotyczącymi spraw kobiet oddano Komitetowi Wydziału Kobiet przy Zarządzie Centralnym, do

MAGDALENA MILEWSKA
Pierwsza Wiceprezesa ZNP z pełnym prawem głosu w Zarządzie Centralnym ZNP

którego wchodziły urzędniczki Zarządu Centralnego, z wiceprezeską p. Franciszką Dymek i dyrektorkami ZNP na czele. Komitet ten utrzymuje stały kontakt z komisarkami i okręgowymi wydziałami Kobiet pracując nad rozwojem szeregów z wiązki w o szczególnej nad rozwój grup żeńskich i wydziałów matoletnich.

Typ Polki-Amerykanki i Związkowczynie

(Ciąg dalszy ze str. 2-iej)

szczyt uczuć w czynie politycznym dla narodu, w dobrej służbie dla niego, powinny się w sprawach narodowych i społecznych łączyć w jednolitą harmonijną całość, zespalać w jeden organizm, podążać w jednym kierunku i zmierzać do jednego celu.

Tym przewodnikiem na drogach myśli narodowej i prac celowych Polonii amerykańskiej jest Związek Narodowy Polski — organizacja, która już potężna, sięgająca wpływem swoim do najdalej zakątków Polonii tu-tejszej na obszarze od Atlantyku do Oceanu Spokojnego.

Ognisko

Założyciele ZNP, wiedzeni najsłabszą myślą służenia sprawie polskiej na wychoźwie, jakby w przecuciu, że do tej służby stanie kiedyś legion stale do tej ziemi napływających przybyszów rodaków i potomstwo wcześniejszych, stworzyli narodową organizację, która miała zestrzelić "myśli w jedno ognisko i w jedno ognisko i duchy".

Ułożyli oni konstytucję organizacji narodowej, opartą na zasadach miłości bratniej, pomocy wzajemnej, służby dla swego społeczeństwa i narodu. Organizacja ta, po twardych a ciężkich przejściach w początkach, skupiła w swoim łonie najważniejszą część ludu polskiego na wychoźwie. Lud ten zszeregowany w Związku Narodowym Polskim wzrastał i wzrasta z dniem każdym liczebnie i uświadamia się narodowo.

Na wyrobienie pod względem narodowym tego ludu wpływały jego kierownicy wybierani na sejmach, a rozbudzone życie narodowe i społeczne, tudzież zaufanie tego ludu do swych przewodników, oddziaływały na nich wzajemnie: potęgowały ich zapał do pracy i dodawały świeżych sił do pokonywania nieraz piętrzących się fal i sterowania mądrze i umiejętnie, wpa-trzeni w światło nigdy nie gasnących gwiazd przewodniczących narodu. I dziś tak sterują — lecz już nową potęgą — i prowadzą lud polski tam, gdzie każe duch Boży.

Pomijamy tu koleje, jakie Z.N.P. przechodził w swoim 77-letnim przeszłości rozwoju — a zaznaczamy pokrótce, jak ten duch narodowy w wielkim zrzeszeniu związkowym jawiał się w czynie.

Związek Narodowy Polski nakładał na Sejmach swoich, odbywanych co dwa lata, podatki na swych członków na cały szereg instytucji służących, celom narodowym. I tworzył Wydział Oświaty, który zakładał kilkadziesiąt bibliotek zasilać je stałe nowymi dziełami polskimi, zakładał Bibliotekę polską i Muzeum w Chicago, urządził wykłady popularne z historii i literatury polskiej i innych nauk, starał się skutecznie wprowadzić język polski do szkół średnich i uniwersytetów w Chicago, święcił rocznice narodowe, wydał cały szereg książek popularnych z okazji wyższych rocznic, roz-pisał konkursy i nagradzał prace literackie, tworzył t. zw. Wydział Wsparcia dla niesienia pomocy swym członkom w razie nagłej potrzeby i specjalne swoje Wydziały opieki

nad Imigrantami w portach Bostonu, Filadelfii i Baltimore, pomieszczał młodzież polską w szkole wojskowej w West Point, N. Y., lub w szkole marynarki w Annapolis, Md., udzielał młodzieży polskiej stypendia na studia wyższe, zakładał w Nowym Yorku Dom Emigracyjny i urządził go na stopie wszelkich tegocześniejszych wymagań; stworzył Szkołę Związkową w Cambridge Springs, Pa., powołał do życia Wydział Kobiet, Wydział Biblioteki i Muzeum; wspierał materialnie liczne organizacje specjalne o celach narodowych, jak Związek Sokółów, Śpiewaków, Związek Wojsk Polskich. Dalej, spowodował stworzenie Rady Polonii Amer. i Kongresu Polonii Amerykańskiej.

Ktoś może powie, że Polonia amerykańska czyni to wszystko dla siebie: — zapewne dla siebie, lecz z pobudek na wskroś patriotycznych i serdecznego umiłowania wszystkiego co polskie, ukochania ideałów narodowych, w imię miłości bratniej i dla zapobieżenia wynarodowieniu się młodego pokolenia.

Ofiary

Z tych samych źródeł polskiego serca popłynęły do ojczyznej ziemi liczne składki na cele narodowe, społeczne i humanitarne w Polsce.

Nie było bowiem składki w kraju, aby nasze Związkowczynie, nie brały najwyższego udziału i nie spieszyły ze szczodłą pomocą braciom w ojczyznej ziemi. Przypominać hojne składki, na Skarb Narodowy w Rapperswilu, na dzieł Wreszyskie, na dotkniętych powodzią na Śląsku, na t. zw. rezerwistów polskich z wojny japońsko-ruskiej, na Macierz Szkołę w Królestwie, na Towarzystwo Szkoły Ludowej w Galicji, na głodnych w Krakowie, na wieńców politycznych, na jeńców polskich w Japonii, na kopiec Unit Lubelskiej we Lwowie, na t. zw. fundusz ks. Stabilewskiego, na Straż Polską w W. X. P., na jubileusz Mikowskiego i Konopnickiej, na pomoc ofiarom tej wojny światowej, na odbudowę Wolnej Polski, na ofiary 2-iej wojny światowej, i na tyle innych potrzeb i celów patriotycznych w Ojczyźnie.

Miłość

Szczera, prosta a gorąca miłość do ziemi ojczyznej, nie licząca się z subtelnościami i arkanami dyplomatycznymi, jasny i trzeźwy pogląd na sprawy polskie w Ojczyźnie i roz-patrywanie ich bez uprzedzenia jakiejś powszechnej, ogólnej zasady łączącej wszystkich Polaków — i prowadzącej do wspólnego celu, nadto przykład własnej organizacji skupiającej do wspólnej pracy narodowej ludzi różnych przekonań, i zapatrywań, a ostatecznie logiczną konsekwencją wcielenia pomysłów w czyn przy nabytym w Ameryce — energii w wykonaniu: — oto świadome i rozumiałe przyczyny, które skłoniły lud polski związkowcy do założenia najpierw ZNP, a potem Kongresu Pol. Am. W pracy tej wielką zasługę ponoszą nasze Związkowczynie, złączone we Wydziałach Kobiet ZNP.

Za to im cześć!

ZE ZJAZDU RADY SZKOLNEJ Z.N.P. — Ostatnio odbył się w Washington Hall, w szkole Związkowej Alliance College w Cambridge Springs, Pa. zjazd Rady Szkolnej Z.N.P. Siedzą od prawej do lewej: wiceprezes Z.N.P. dr. Stefan Lisowski, komisarz okręgu 8go Z.N.P. Michał Holodnik; sekretarka Rady Szkolnej Maria Sokolowska; cenzor Z.N.P. Blair Gunther; prezes Z.N.P. Karol Rozmarek; wiceprezesa Z.N.P. Franciszka Dymek, kontroler Z.N.P. J. Bronars.

W drugim rzędzie stoją od prawej do lewej: prezydent Kolegium dr. A. Coleman; wice-cenzor Z.N.P. Edw. Kozmor, radca szkolny St. Bors; skarbnik Z.N.P. Adam Tomaszewicz; radca szkolny dr. Franciszek Dulak; radca szkolny prof. Rudolf Zawierucha; radca szkolny adw. Jan Godlewski; sekr. gen. Z.N.P. Józef Foszcz; sekretarz cenzora Józef Świdarski i Dr. M. Majchrowicz, dyrektor Z.N.P.

SERDECZNE ŻYCZENIA
WYDZIAŁOWI KOBIET
ZWIĄZKU
NARODOWEGO
POLSKIEGO
I DALSZEGO PIĘKNEGO
ROZWOJU Z OKAZJI
50-LECIA ZAŁOŻENIA

zasyła

Laski Institute of Technology

JEDYNA ZAWODOWA SZKOŁA TECHNICZNA
1232 MILWAUKEE AVENUE
WALTER LASKI
ZAŁOZCIEL I DYREKTOR

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA
SZCZĘŚĆ BOŻE W DALSZEJ PRACY
Dla Dobrej Organizacji i Sprawy Polskiej
z Okazji 50-lecia Wydziału Kobiet w Z. N. P.
— składa —

BRONISŁAWA W. LESNIAK

REALNOŚĆ, HIPOTEKI, INWESTYCJE, ASEKURACJA
NOTARIUSZKA PUBLICZNA
Biuro w Śródmieściu Brighton Park
188 West Randolph Street 4268 Archer Avenue
Telefon CEntal 6-6152 Tel. LAfayette 3-5784-5785

SERDECZNE ŻYCZENIA
WYDZIAŁOWI KOBIET Z. N. P.
z Okazji
50-CIO LECIA ISTNIENIA

— składa —

znana firma

UNITED BUTCHERS PACKING CO.

1152 FULTON STREET Telefon MOnroe 6-7330
Chicago, Illinois

W 50-tą Rocznicę Istnienia Wydziału Kobiet w Z. N. P.
Wydajnej Pracy Dla Dobrej Polonii
NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA DALSZEGO ROZWOJU
oraz Wszelkiego Powodzenia — zasyła —

BILL'S "CITIES SERVICE" STATION

BILL OLESNICKAK, Właściciel
Oferuje Kompletną Obsługę Motorów
Po Przyjemnej i Niezawodnej Obsłudze Wstąpić do Bill
8259 SOUTH EXCHANGE RE 4-9543

— PRZYSYŁAMY —

NAJSERDECZNIEJSZE GRATULACJE WYDZIAŁOWI KOBIET Z.N.P.
Z OKAZJI 50-LECIA PRACY, NAJLEPSZE ŻYCZENIA
NA PRZYSZŁOŚĆ

Wasi najlepsi
towarzysze
podróży!

CITIES SERVICE
SUPER 5-D GAZOLINA

Zupełnie nowa, super premium
gazolina do aut o extra wysokim
ciśnieniu. O wielkiej sile... i je-
dyna to gazolina z wszystkimi ty-
mi 5 zaletami: Extra High Octane...
Anti-Carbon... Anti-Rust... Anti-
Stalling... Upper-Cylinder Lubri-
cant Wprowadza nowy standard
siły, milażu, ekonomii!

CITIES SERVICE
5-D KOOLMOTOR OLEJ

Olej do motoru tak zaawansowany,
że wykonuje pracę za trzech. Daje
10W działania dla najszybszego
startu... średnio 20 stopni dzia-
łania dla rozgrzania... i 30 stopni
działania dla maksimum ochrony
przed tarciami podczas jazdy
highway rozgrzanym - motorem.
Wszystko w jednym oleju do mo-
toru!

Jedzie się Świetnie... gdy startujecie ze stacji
CITIES SERVICE!

Najbardziej Popierane Przez Polaków
STACJE GAZOLINOWE

CITIES SERVICE

50 Lat Ułupnęło Od Zgonu

Poety — Adama Asnyka

Był On Poetą Inteligencji Polskiej, Jej
Wzlotów i Załamań

Jest wielu twórców, którzy
powoli pograżają się w nie-
zasłużone zapomnienie, przez
krytyków i badaczy literatu-
ry. Milczenie wokół twórczo-
ści Adama Asnyka, z rzadka
przerywane niewielkim szkie-
cem lub esejem jest tym dzi-
wniejsze, że przeoczyła jego
twórczość machina bada-
cza osławionego Instytutu
Badań Literackich, która by-
ła i jest nadal zwrócona ku
pozytywizmowi. A przecież z
Asnyka robiono kiedyś nie-
mały sztandarowy poeta te-
go okresu. Nie zastanawiaj-
my się, czy wyszedł on na-
gorzej na tym milczeniu w
latach minionych. Ale na pe-
wno oczekuje nadal na wnik-
liwą i wyczerpującą analizę
swojej twórczości.

Na Przełomie

Twórczość poety, który sta-
jąc na przełomie dwóch okre-
sów literackich, spina je kla-
mra swojego pisarstwa, zde-
cydowanie wpłynęła na u-
kształtowanie się przyszłych
kierunków i indywidualności
poetyckich. Neoromantycy wi-
dzeli przetrwanie w niej cech
wielkiej poezji romantycznej,
moderniści interesowali się
formalnymi poszukiwaniami
tego poety. Ale Asnyk nie był
epigonem romantyzmu. Po-
szedł dalej w swojej poezji i
jednocześnie pragnął zamk-
nąć w swojej twórczości filo-
zoficzny sens swojej epoki.

Niewątpliwie pomógł mu w
tym humanizm, którym prze-
syczone były dzieła wielkiej
poezji romantycznej. Po tra-
gicznym przełomie spowod-
owanym wypadkami 1863 r.
pozedł poeta drogą wielkie-
go osamotnienia. Jest jednym
z niewielu poetów pozytyw-
nistów. Ale jednocześnie
porwany perspektywami, ja-
kie otwiera przed współczes-
nym człowiekiem wiedza
przyrodnicza, nie przesiąknął
bez reszty filozofią pozytyw-
istyczną. Nie zdobył się na cał-
kowity optymizm, na uprosz-
czenie wynikające z ufności,
że postęp wiedzy ludzkiej mo-
że całkowicie rozwiązać czło-
wiecze tragedie i konflikty.
Ta postawa sceptyka można
odczuć w najpiękniejszych je-
go wierszach z cyklu: "Nad
głębiami", w sonetach, które
są wyrazem najbardziej może
konsekwentnie u tego poety
prezentowanej filozoficznej
konceptji świata.

Poeta Inteligencji Polskiej

Henryk Szyper w swoim
skicu "Adam Asnyk — poeta
inteligencji", zamieszczonym
z okazji półwiecza zgonu au-
tora "Do młodych", twierdzi,
że: "Jak mało który twórca
był Asnyk poetą inteligencji
polskiej, jej wzlotów, za-
łamań, wahań, lęków i poszuki-
wań na całej niemal przestrze-
ni XX stulecia". Jeśli mówi
się o aktualności nurtów neo-
pozytywistycznych w filozofii
dzisiejszej, w życiu społecz-

nym naszych czasów, to rów-
nież nasuwają się pewne ana-
logie w sytuacji inteligencji
nam współczesnej i intelligen-
cji drugiej połowy ubiegłego
wieku. Może właśnie dlatego
warto by się zająć twórczością
Adama Asnyka jako repre-
zentanta czasów, reprezen-
tanta warstwy społecznej,
której przeżycia i przełomy
nie były oczywiście analogi-
czne, ale na pewno jakoś po-
krewnie przełomom, którym
ulega średnie i młode pokole-
nie inteligencji polskiej w
powojennym trzynastoleciu.

Tragiczny Poeta

"Jesteśmy rzekomo świad-
kami regresji twórczości poe-
tyckiej, uważa się, że poezja
współczesna przemawia do
coraz mniejszych kręgów od-
biorców, że rozmiąta się i po-
pada w konflikt z obiektywną
rzeczywistością naszych cza-
sów. I znów nasuwa się pew-
na analogia, pewne skojarze-
nie, ze spadkiem "pozycji spo-
łecznej" poezji za czasów A-
dama Asnyka. Ale tym więcej
należałoby się zatrzymać nad
zjawiskiem twórczym, które
mimo wszystko przetrwało
okres krytyczny. Nie można o-

SERDECZNE ŻYCZENIA
i Dalszego Pięknego Rozwoju
z okazji 50-lecia założenia
Wydziału Kobiet
Związku Narodowego Polskiego
— składa —

ROSE'S
Delicatessen Store
CZESŁAW MIGALA, Właśc.
Pierwszorzędna Grosernia
2458 W. Walton St. AR 6-1777

SERDECZNE ŻYCZENIA
WYDZIAŁOWI KOBIET Z.N.P.
Z OKAZJI
50-LECIA ZAŁOŻENIA
i Dalszego Pięknego Rozwoju
— zasyła —

F. SZWEDO

Pierwszorzędna
Grosernia i Buczeria
1041 N. Wood Street
Tel. EVerglade 4-9280

SERDECZNE ŻYCZENIA
Dalszego Pięknego Rozwoju
Wydziału Kobiet Z. N. P.
z Okazji 50-lecia Założenia
— zasyła —

White Eagle Quilt Co.
PODUSZKI — KOLDRY
Wszystko Wyrabiane Przez
Fachowego Rzemieślnika
1416 W. CHICAGO AVE.
MO 6-1968

SERDECZNE ŻYCZENIA
WYDZIAŁOWI KOBIET
Z.N.P.
z okazji
50-CIO LECIA ISTNIENIA

— składa —

POLSKA FIRMA

JÓZEF

SZALAPSKI
DYWANY, CHODNIKI,
LINOLEUM I T.P.
1533 N. Milwaukee Ave.
Telefon BR. 8-7116

W 50-TĄ ROCZNICĘ
ISTNIENIA WYDZIAŁU
KOBIET W Z. N. P.
Wydajnej Pracy Dla
Dobrej Polonii

NAJSERDECZNIEJSZE
ŻYCZENIA
DALSZEGO ROZWOJU
— zasyła —

Belpark Plumbing Service
Phil V.

Tomaszewski

Kontraktor Plumbiarski
• Rep. i Przeróbki Plumbiarskie
• Szybka i Umiejętna Obsługa
• Obliczenia Darmo
• Warunki do Ugody
Telefon: Kildare 5-7826
5221 W. BELMONT AVE.
Jeśli nie odpowiada proszę dzwonić:
Kildare 5-8920

ceniać twórczości Asnyka tyl-
ko od strony jego zgrubnych,
karmelkowych wierszy, poe-
zji sztambuchowej, która i
dziś ma wielu zwolenników
wśród szerokiego rzeszy czytel-
niczych. Nie można również
wartościować tej twórczości,
docierając jedynie do pozyty-
wniejszych deklaracji poety-
ckich. Myślę, że trzeba poprzez
żmudny trud badacza dotrzeć
do istoty twórczości Adama
Asnyka, istoty, którą dostrze-

gali Kasprowicz i poeci Mło-
dej Polski, istoty, która zade-
cydowała o tym, że Adam A-
snyk, wybitny i tragiczny poe-
ta, jest dziś czytany, że
wszedł na trwałe do historii
literatury polskiej, zajmując
w niej, mimo wszystkich za-
strzeżeń, niepoślednią pozy-
cję".

Asnyk, który urodził się w
r. 1838, zmarł w dniu 2-go
sierpnia 1897 r. w Krakowie,
licząc przy zgonie 59 lat.

W 50-TĄ ROCZNICĘ ISTNIENIA WYDZIAŁU KOBIET W ZNP
Wydajnej Pracy Dla Dobrej Polonii Najserdeczniejsze
Życzenia Dalszego Rozwoju
— składa —

PEOPLES COAL & OIL CO., INC.

NAJLEPSZEGO GATUNKU WĘGIEL — KOKS — DRZEWO
WĘGIEL DO STOKERÓW — OLEJ OPALOWY
M. ALASKIEWICZ, Właściciel
4913-17 SOUTH LOOMIS STREET
Telefon YArds 7-3340

W 50-TĄ ROCZNICĘ WSPANIAŁEJ, CHWALEBNEJ
I ZBOŻNEJ PRACY WYDZIAŁOWI KOBIET W Z.N.P.
Dalszej Wydajnej Pracy Dla Dobrej Polonii
Najserdeczniejsze Życzenia Dalszego Rozwoju
— zasyła —

POLSKA PRALNIA

WŁADYSŁAW EDWARD J. STEFAN
WIELGUS KOPALA WOJAS

Właściciele Tej Pierwszorzędnej Pralni i Czyszczenia To Polacy

MAJESTIC LAUNDRY & DRY CLEANERS

901-09 N. CALIFORNIA AVENUE

Telefony BRunswick 8-7126-7127

POLSKA GRZECZNA OBSŁUGA

Wasza bielizna wyprana w tej Polskiej Pralni jest biała
jak śnieg, a pachnąca jak kwiaty.
Co najważniejsze, że tak podczas prania jako podczas czyszczenia
są stosowane najnowsze i najbardziej nowoczesne metody, które
nie niszczą Waszej Bielizny i Odzieży, jedynie piorą
i czyszczą doskonale.
"Tak, papierajmy się nawzajem, a świat się stanie dla nas rajem"

Z GŁĘBI SERCA NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA
Z OKAZJI 50 LAT ISTNIENIA WYDZ. KOBIET Z.N.P.
oraz dalszej owocnej i chwalebnej pracy dla Waszej
Organizacji Sprawy Polskiej oraz pomyślności
w dalszych poczynaniach

— zasyła —

WŁADYSŁAW
WOZNAK

Członek Z. N. P.

Właściciel

Restauracji PATRIA

2011 W. North Av.

DOBRE JEDZENIE
TO NASZA REKLAMA

Znana polska restauracja i słynna z doskonałej kuchni,
świeżych i smacznych potraw oraz doborowych trunków.
Piękna sala na przyjęcia i zabawy oraz na wesela zawsze
do wynajęcia.
Telefony: EVerglade 4-9709 — HUmboldt 6-6565

SERDECZNE ŻYCZENIA DALSZEGO PIĘKNEGO
ROZWOJU WYDZIAŁOWI KOBIET Z. N. P.
Z OKAZJI 50-LECIA ZAŁOŻENIA

— zasyła —

C. D. L. B.

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA
WYDZIAŁOWI KOBIET Z. N. P. Z OKAZJI
50-LECIA ZAŁOŻENIA ORAZ
DALSZEGO PIĘKNEGO ROZWOJU

— przesyła —

General Window Cleaning Co.

176 NORTH WACKER DRIVE

Telefon STate 2-6615

SERDECZNE ŻYCZENIA
WYDZIAŁOWI KOBIET Z. N. P.
Z OKAZJI 50-LECIA ZAŁOŻENIA

— zasyła —

PRZYJACIEL

SERDECZNE ŻYCZENIA
WYDZIAŁOWI KOBIET Z. N. P. Z OKAZJI 50-LECIA

— składa —

ASHLAND BOOK BINDERY

CHARLES BOJKOWSKI, Właściciel
1220 N. BOSWORTH AVENUE
Chicago, Ill. Tel. ARmitage 6-1496

SERDECZNE ŻYCZENIA
WYDZIAŁOWI KOBIET Z. N. P.

— z okazji —

50-CIO LECIA ISTNIENIA

— składa —

J. B. PALLASCH & SONS

1146 NOBLE STREET Telefon ARmitage 6-1517

W 50-TĄ ROCZNICĘ
ISTNIENIA WYDZIAŁU
KOBIET W Z. N. P.

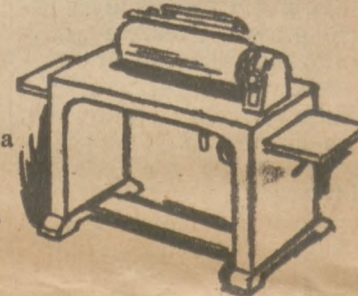
Wydajnej Pracy Dla Dobrej
Polonii

Najserdeczniejsze życzenia
Dalszego Rozwoju

— zasyła —

Kwak Appliance & Furniture Co.

FRANCISZEK KWAK, Właściciel
i Dzielnicy Związkowej
4624 South Ashland Avenue Tel. YArds 7-9555

W 50-TĄ ROCZNICĘ ISTNIENIA WYDZIAŁU KOBIET
W Z. N. P.

Wydajnej Pracy Dla Dobrej Polonii
Najserdeczniejsze Życzenia Dalszego Rozwoju
— zasyła —

WŁADYSŁAW I ROZALIA MAJKA

Właściciele Pierwszorzędnej Sklepu
Towarów Spożywczych i Mięsa
1456 NORTH LEAVITT ULICA
Świeży Towar Ceny Przyjemne Wybór Wielki
Telefon HUmboldt 6-8009

SERDECZNE ŻYCZENIA DALSZEGO PIĘKNEGO
ROZWOJU WYDZIAŁOWI KOBIET Z. N. P.
Z OKAZJI 50-LECIA ZAŁOŻENIA

— zasyła —

STEINBRECHER'S RECREATION

2624 WEST CERMAK ROAD
WM. STEINBRECHER, Właściciel
WILSON STEINBRECHER, Manager
Telefon BishOp 7-9676

SERDECZNE ŻYCZENIA DALSZEGO PIĘKNEGO
ROZWOJU WYDZIAŁOWI KOBIET Z. N. P.
Z OKAZJI 50-LECIA ZAŁOŻENIA

— składa —

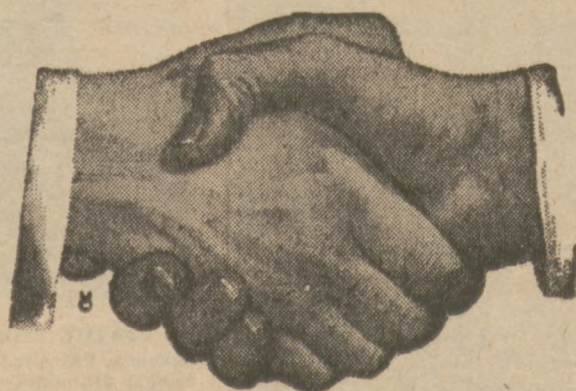
CHICAGO RAWHIDE MFG. CO.

1301 ELSTON AVENUE
CHICAGO

Przesyłamy Nasze Najlepsze Życzenia z Okazji 50-Lecia

Wydziału Kobiet Związku Narodowego Polskiego

UNITED STEELWORKERS
of AMERICA

Wydziałowi Kobiet Z.N.P.

W ROKU ZŁOTEGO JUBILEUSZU

— składa —

głęboki hołd z racji wydatnej pracy narodowej, społecznej i organizacyjnej

ZWIAZEK NARODOWY POLSKI

Największa w Świecie Polska Organizacja Bratniej Pomocy

Członków **339,492**

Ubezpieczonych na sumę **\$263,108,626.00**

Majątek **\$88,192,412.95**

Rada Nadzorcza

B. F. GUNTHER
Cenzor

E. P. KOZMOR
Wicecenzor

Komisarze i Komisarki

J. DANCEWICZ	Okręg 1	L. MISIORA	" 6	F. JENDRYASZEK	Okręg 12
B. NIEMYSKA	" 1	L. ŚLIWIŃSKI	Okręg 7	M. GIERUT-SZELAĞ	" 12
S. NIEDZWIECKI	Okręg 2	H. DWORCZAK	" 7	W. KOŻUCH	Okręg 13
T. DROZD-ŻEGOTA	" 2	M. HOŁODNIK	Okręg 8	R. WÓJCIK	" 13
L. K. BABIRECKI	Okręg 3	E. JANOWSKA	" 8	J. TOBOLA	Okręg 14
A. TUMAN	" 3	W. DWORAKOWSKI	Okręg 9	W. PODKOMORSKA	" 14
J. NOWAK	Okręg 4	I. WALLACE	" 9	J. ZIEMBA	Okręg 15
M. TUCHEWICZ	" 4	J. LEWANDOWSKI	Okręg 10	K. CZARNECKA	" 15
T. GIERGIELEWICZ	Okręg 5	J. WOLAS	" 10	J. ŚLIWA	Okręg 16
F. ŻOCHOWSKA	" 5	F. KAWA	Okręg 11	B. CZARNECKA	" 16
W. SZCZYGIEL	Okręg 6	M. GODLEWSKA	" 11		

Zarząd Centralny Z. N. P.

KAROL ROZMAREK
Prezes

FRANCISZKA DYMEK
Wiceprezeska

JÓZEF F. FOSZCZ
Sekretarz Generalny

DR. STEFAN F. LISOWSKI
Wiceprezes

ADAM TOMASZKIEWICZ
Skarbnik

Dyrekcja

HENRYK DUDEK
KATARZYNA ZIEMBA-DIENES
BRONISŁAWA HELKOWSKA
KAROLINA SPISAK
DR. M. W. MAJCHROWICZ

ADOLF PACHUCKI
BONAWENTURA MIGAŁA
JAN ULATOWSKI
FRANCISZEK ODROBINA
HENRYK J. SPINDOR

Lekarz Naczelny

DR. W. A. SADLEK

Główne Biura

1514-20 W. DIVISION STREET

CHICAGO 22, ILLINOIS

Z Okazji 50 Lat Istnienia Wydziału Kobiet w Z. N. P. z Głębi Serce Naszych Przesyłamy Najserdeczniejsze Gratulacje i Życzenia Dalszej Owocnej Pracy i Pomyślności We Wszelkich Dalszych Poczynaniach.

Avondale Savings and Loan Ass'n

you can
Measure
Security..

OSZCZĘDZAJCIE Z ZYSKIEM I BEZPIECZNIE
W AVONDALE SAVINGS...

Wszelka Obsługa Pożyczek Na Dogodnych Dla Was Warunkach

Podwójny
Powód!

JEST RZECZĄ
WAŻNĄ GDZIE
POSTANAWIACIE
OSZCZĘDZAĆ

Składajcie
Wasze Oszczędności
Gdzie Otrzymacie
3 1/2%
DYWIDENDY

... BEZPIECZEŃSTWO
... DOBRE ZAROBKI

46 lat zdrowego kierownictwa i kwalifikowanego doświadczenia finansowego... Avondale oferuje najwyższą stawkę dywidendy za konsekwentne oszczędzanie z bezpieczeństwem i konserwatywnym zarządem. Ponad 40 milionów dolarów w zasobach—plus ochrona Federal Savings and Loan Insurance Corporation na wszystkich kontach do \$10,000.

Avondale
SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

2965 Milwaukee Ave.

Chicago 18, Ill.

Telefon Dickens 2-7700

GODZINY BIUROWE:

W poniedziałki, wtorki i piątki od 9 rano do 4 po poł.
W środy od 9 rano do 12 w południe
W czwartki od 9 rano do 8 wieczorem
W soboty od 9 rano do 1 po poł.

- OSZCZĘDZAJCIE—otrzymując dochód.
- OSZCZĘDZAJCIE—mając zapewnienie.
- OSZCZĘDZAJCIE—korzystając z wygody.

- Konta otworzone do 10-go każdego miesiąca otrzymują dywidendy od 1-go.

Z OKAZJI 50-CIU LAT ISTNIENIA WYDZIAŁU KOBIET W Z. N. P. DALSZEJ OWOCNEJ PRACY I KONTYNUOWANIA HUMANITARNEJ I DOBROCHYNNEJ PRACY W NASTĘPNYCH LATACH

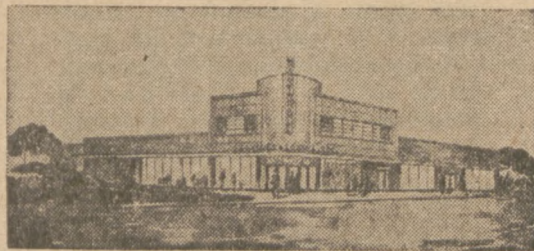
zasyła

**MARSHALL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION**

Północno-Zachodni Narożnik Ogden i Harlem

3722 South Harlem Avenue Tel. Riverside 7-8111
Riverside, Ill.

WSZYSCY Oszczędzają Tam
Gdzie Otrzymują Najwięcej

4%

Na
Inwestycyjnych Oszczędnościach
Planowane

KONTA ZAASEKUROWANE
AŻ DO \$10,000.00

SERDECZNE ŻYCZENIA
WYDZIAŁOWI KOBIET Z. N. P.

z Okazji 50-cio Lecia

— składa —

DYREKCJA

**WORKMEN SAVINGS & LOAN
ASSOCIATION**

2703 WEST 47TH STREET

Telefon Cliffsides 4-2121

WALTER KOWALKOWSKI, Prezes
FRANK KRZYŻANOWSKI, Wiceprezes
RAY A. ŻABICKI, Sekretarz i Kasjer
JOSEPH CHOJNACKI, Dyrektor
EDWARD A. KSIAŻEK, Dyrektor

Los Polaka
1939-1944 Rok

Kraj nasz ukochany
W niewolę wzięty,
Pięknej jesieni
Wrzesnia pierwszego.

Dekret wydany od
Zbója straszno.
Rozdarli Polskę
Dwa gady, nie ludy.

Od rzeki Bugu,
Zbiry bezbożne
Wynioła polskie dzieci
Na Sybir w dni mroźne.

Hitler okrutna
Mordę tworzył
Fatalny, tragiczny
"Kacelager" stworzył.

Każdy Polak na swą rękę
Własne życie chronił
Bo żaden sojusznik
Polaków nie bronił.

Polskie Siły zbrojne
Nasz rycerz: O, Boże,
Dla obrony Brytanii
Popłynął przez morze.

Na brzegu Łomży,
Bitwa na morzu,
Pod Monte Cassino
Tam, Polacy giną.

Tysiąc dziewięć set
Czterdzieści trzeci rok,
Oprawy Polaków wieszają,
Hitlerowi pokłon oddają.

Opryski pałą kościoły
Polskie miasta, wioski, szkoły.
Mordują księży, zakonnice,
Bezbożne pacholę.

Dziś tysiące dzieci płacze
Swych rodziców nie zobaczą,
Matki za dziećmi w rozterce
Ubolewają polskie serca.

Darłone były nasze błagania,
Ręgni, bili bez wahanja,
Polaków tragedia spotkała
Kilka zbrodni dokonała.

Dla Ojczyzny wienych synów
Stalin wybił w Katyniu,
Hitler zniszczył Warszawę
I Polski Naród na Wołyniu.

Oświęcim, Dachau, krematorium,
Gazowe komory, Sybir, Cytadela,
Strzały aż ziemia stęka
Boże, to "Chrystusowa męka."

W szponach Stalinistów
Czy Polskę mamy?
Znikł Hitler, Stalin, Bierut,
Po nich jest Chrystusów zwany.

Cyprian Libera, 1957 rok.

SERDECZNE ŻYCZENIA
WYDZIAŁOWI KOBIET Z.N.P.
Z OKAZJI
50-LECIA ZAŁOŻENIA

— zasyła —

Chicago Avenue

Motor Sales

PRZYJĎCIE DO NAS

PO 1937 PONTIACS

Autoryzowany Dostawca Pontiac

2412 W. CHICAGO AVE.

BRunswick 8-7200

Także

2413-25 W. CHICAGO AVE.

— składa —

MASTER WINDOW

SHADE

1803 W. 47th Street

S. J. VONDRACK, Właśc.

— zasyła —

W 50-TĄ ROCZNICĘ

ISTNIENIA

WYDZIAŁU KOBIET

W Z. N. P.

Wydajnej Pracy

Dla Dobra Polonii

Najserdeczniejsze

Życzenia

Dalszego Rozwoju

— zasyła —

FRANK KISSEL

Sprzedawca Pięknych Aut

BUICK

— w —

VAN MALE

BUICK CO.

7051 So. Western Ave.

Tel. PProspect 6-0500

W 50-TĄ ROCZNICĘ ISTNIENIA WYDZIAŁU KOBIET Z. N. P.
WYDAJNEJ PRACY DLA DOBRA POLONII
NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA DALSZEGO ROZWOJU

— zasyła —

**CITIZEN
SAVINGS & LOAN ASSOCIATION**

pod tym samym numerem

3919 W. 26-ta Ulica

Tel. ROckwell 2-1264

Chicago, Ill.

Zarząd i Dyrekcja ma nadzieję, że rozwój i piękna praca naszej Spółki Oszczędnościowo-Pożyczkowej dalej będzie prowadzona ku dalszemu świetnemu rozkwitowi, który już istnieje od 47 lat. Wam wszystkim, którzy w nas położyliście swe zaufanie dziękujemy z całego serca, zapewniając Was o dalszej wiernej służbie dla Was.

Wyplacamy dywidendy dwa razy w roku po bieżącej racie
na wszystkich kontach oszczędnościowych

Rządowa Asekuracja na każdym koncie aż do \$10,000

ZARZĄD I URZĘDNIKI:

FRANK L. BASTA, Prezes i Zarządca
CHAS. F. BASTA, Urzędujący Wiceprezes
FRANK G. ZAVESKY, Wiceprezes
GEORGE C. BASTA, Sekretarz
FRANK J. BASTA, Skarbnik
CHAS. J. BASTA, Asystent Sekr. i Skarbnik

DYREKTORZY:

JOHN BLECHA
CHAS. SEVCIK
WM. SLANEK
FRANK MACICH
OTTO C. PLACEK, Adwokat

GODZINY BIUROWE: Codziennie od 9ej rano do 4ej po południu
Czwartki od 6 do 8 wieczór. Soboty i Środy od 12ej w południe

Z Okazji 50 Lat Istnienia Wydziału Kobiet Z. N. P.
Zasyłamy Najserdeczniejsze życzenia Kontynuowania
Dalszej Tak Wielce Szlachetnej i Wzniosłej Pracy.

We Wszelkich Waszych Poczynaniach i Zamiarach
Szczęść Wam Boże

**PULASKI
SAVINGS & LOAN
ASSOCIATION**

3156 SOUTH MORGAN STREET

Chicago 8, Illinois

Polsko-Amerykańska Spółka Oszczędnościowa na Bridgeporcie
Istnieje 67 Lat

Jeżeli Kupujecie Dom, Macie Budować Nowy Dom Lub
Ulepszyć Wasz Stary Dom, Udzielamy Pożyczek Na
Domy Na Bardzo Przystępnych Warunkach

Wszystkie Wasze Konta Oszczędnościowe Są Zabezpieczone Do
Sumy \$10,000 Przez Federal Savings & Loan Insurance Corp.

Godziny Urzędowania: Poniedziałek i Środa od godz. 9 rano
do godz. 12ej w południe. Wtorek i Piątek od 9ej do 8ej wiecz.
Czwartek od 9 do 5 po południu—w Soboty 12:00—przez lata.

Telefon YArds 7-3500

W 50-tą Rocznicę Istnienia Wydziału
Kobiet Z. N. P. Wydajnej Pracy
Dla Dobra Polonii
Najserdeczniejsze Życzenia
Dalszego Rozwoju

i Tej Pięknej Dalszej Pracy i Sukcesów we Wszelkich
Poczynaniach—zasyła

**FOSTER SAVINGS
& LOAN ASSOCIATION**

5207 N. Harlem Avenue

FRANCIS J. KORTAS, Prezes i Zarządca
PETER S. KOZIOL, Wiceprezes
KAZIMIERZ ZURANSKI, Skarbnik
EDWARD BARTOSCH, Asystent Skarbnika
PAULINA S. PAWELCZYK, Sekr.

EWELINA LENCKI, Asystentka Sekretarza

DYREKTORZY:

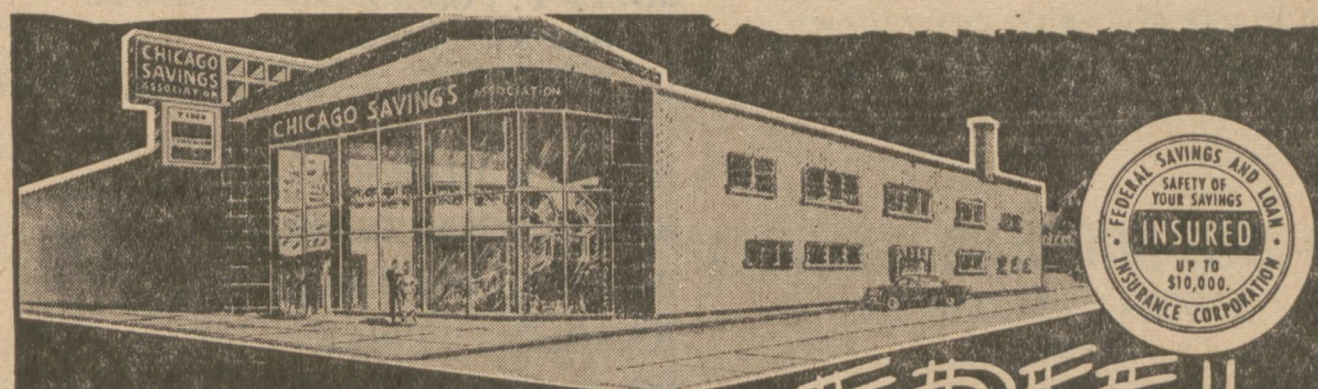
STEFAN KADLECKI JOHN WOŹNIAK
LINCOLN PIOTOWSKI HERMAN GREISDORF

Wszelkie Wasze Oszczędności Są Zabezpieczone do Sumy
\$10,000 Przez Rząd Stanów Zjednoczonych

Telefon SPring 4-1414

Najserdeczniejsze Życzenia z Okazji 50 Lat Pracy Wydziału Kobiet
Związku Narodowego Polskiego

Oraz Serdeczne Gratulacje i życzenia Kontynuacji Tej Pięknej a Równocześnie Tak Szlachetnej
i Wzniosłej Pracy Humanitarnej. Pracy Dla Tych Członków, Którzy Pomocy Najwięcej Potrzebują.

JOHN PAKEL, Sr., Prezes

Wszelkie Wasze Oszczędności Są Zabezpieczone Przez
Rząd Stanów Zjednoczonych do Sumy \$10,000.00

Wszelkie Pieniądze Złożone Do 15-go
Zarabiają Dywidendy Od 1-go
Danego Miesiąca

Chicago Savings

AND LOAN ASSOCIATION
6245 S. WESTERN AVENUE

OFFICE HOURS

MONDAY	12 NOON TO 3 P.M.
TUESDAY	9 A.M. TO 4 P.M.
WEDNESDAY	CLOSED ALL DAY
THURSDAY	9 A.M. TO 4 P.M.
FRIDAY	9 A.M. TO 4 P.M.
SATURDAY	9 A.M. TO 2 P.M.

Kim Są Naprawdę 'Gwiazdy' Filmowe

Paryż. — Pisarz Paul Violar, który był obecny na Festiwalu Filmowym w Cannes i widział artystki i artystów filmowych, zwanych „gwiazdami”, tak o nich pisze w „Revue de Paris”:

„Jest to oddzielny świat, świat pozostający zdala od świata, który one przedstawiają w tych domach złudzenia, do których tysiące ludzi się ciska, do tych ciemnych sal, z których od wielu lat czyni się już to świątynie sztuki, już też domy przyjemności, które powodują napływ krwi do mózgu i podniecają zazdrość kobiet od masyżystek do księżniczek i aż

do dziewczyn lekkich obyczajów, gdyż te „gwiazdy” są nie tylko przybrane w suknie, lecz również we fraki i bluzy, przedstawiają bowiem mężczyzn rzekomo rasowych, lub też tylko silnych”.

Oczy widzów podziwiają i zazdroścą „gwiazdom”. A oto wynik:

„Zazdrość, pragnienie, ogarnia tłumy, które na nie patrzą. Przedstawiają one powodzenie, luksus, piękno, potęgę dla tych, którzy nie wiedzą, a takich jest większość, jak to wszystko jest sztuczne oszukiwanie, jeśli chodzi o mieszkanków tej ziemi obduj, jaką się stał świat, w którym

pieniądz opanowuje wszystko, co jest pretekstem do zdobycia jeszcze więcej pieniędzy, w którym brak reklamy, oszukaństwa i fałszu opowiadał nawet sztukę i każe wątpić w poczytalność mężczyzn i kobiet, zdolnych przebiec do sądzenia, kochania, przyjmowania lub odrzucania.”

Są to zatrute owoce kina. Świat filmowy przepojony jest zgnilizną moralną, brakiem jakiegokolwiek zasad. Zmienia się męź i żony jak rękawiczki, panuje ogólna demoralizacja, która, niestety, jad i truciznę tę przelewa na resztę naiwnego społeczeństwa, zwłaszcza tych, którzy w „gwiazdach” filmowych widzą swe bożyszcza i starają się do nich upodobnić.

W 50-TĄ ROCZNICĘ ISTNIENIA WYDZIAŁU KOBIET W ZWIĄZKU NARODOWYM POLSKIM
Wydajnej Pracy Dla Dobra Polonii
NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA DALSZEGO ROZWOJU
— zaszyła —
BELMONT-CENTRAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
5455 W. BELMONT
1 Blok Na Wschód od Central
Telefon PEnsacola 6-4100

GODZINY BIUROWE
Poniedziałki, Wtorki, Piątki, 9 do 4; Czwartki, 9 do 8;
Soboty, 9 do 1; Srody zamknięte
STANLEY M. BERTSON, Prezes

SERDECZNE ŻYCZENIA
WYDZIAŁOWI KOBIET Z. N. P.
Z OKAZJI 50-LECIA
— składa —

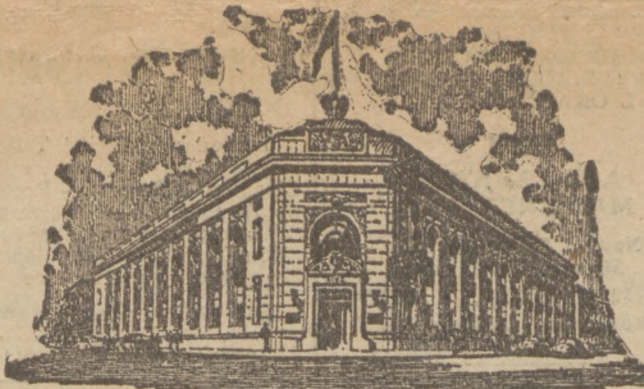

Przeprowadziliśmy się do naszego nowoczesnego budynku i pragniemy być na Waszych usługach. Otwórzcie teraz Wasze nowe konto oszczędnościowe u nas.

United Savings AND LOAN ASSOCIATION

4730 W. 79th St. Naprzeciw Scottsdale Centrum Zakupów
Telefon LUdlow 5-7700 Chicago, Ill.

SERDECZNE ŻYCZENIA
DALSZEGO ZBOŻNEJ PRACY DLA DOBRA ORGANIZACJI

STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASS'N OF CHICAGO
4192 Archer Avenue Chicago 32, Ill.
Telefon VIRginia 7-1141
JUSTYN MACKIEWICZ, Prezes
Zasoby Przeszło \$58,000,000 Rezerwy \$5,000,000

SERDECZNE ŻYCZENIA DALSZEGO PIĘKNEGO ROZWOJU WYDZIAŁOWI KOBIET Z. N. P.

Z Okazji 50-lecia Założenia

SETKI RODZIN oszczędzają w Public Savings, gdzie ich konta stały się powiększającą przez wypłatę hojnych zwrotów. Oszczędzając, gdzie fundusze są zabezpieczone i łatwe do otrzymania w razie potrzeby!

Przyłączcie się dzisiaj do naszej Szczęśliwej Rodziny Oszczędzających!

BIEŻĄCA RATA DYWIDENDY 3 1/2 %
Oszczędności Zabezpieczone do Sumy \$10,000
Przez Agencję St. Zjedn.

Public Savings & Loan Ass'n OF CHICAGO

1610 WEST 63rd STREET WALbrook 5-8121

SERDECZNE ŻYCZENIA
WYDZIAŁOWI KOBIET Z. N. P.
z Okazji 50 Lecia
— składa —

METROPOLITAN STATE BANK

Depozyty w Tym Banku Gwarantowane do \$10,000
Przez "Federal Deposit Insurance Corporation"

2201 WEST CERMAK ROAD

CZŁONEK FEDERAL RESERVE BANK
CHICAGO, ILLINOIS

Serdeczne Życzenia

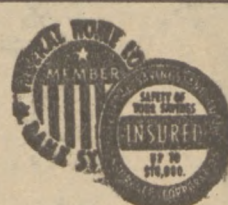
Wydziałowi Kobiet Z.N.P.

z Okazji 50-cio Lecia

składa

PROSPECT FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
1715 WEST 47th ST. • LAFAYETTE 3-3145
MIROSLAV LUKAS
Executive Officer

W 50 ROCZNICĘ ISTNIENIA WYDZIAŁU KOBIET W Z.N.P.
Wydajnej Pracy Dla Dobra Polonii — Najserdeczniesze
Życzenia Dalszego Rozwoju i Tej Chwalebnej Pracy
Dla Dobra Waszych Rodaków

— zaszyła —

"NAJLEPSZA NA ZACHODZIE"
40 Lat Doskonałej Obsługi w Oszczędnościach i Pożyczkach na Domy
Na Zachodnich Przedmieściach
WM. J. RAPSPIS, sekr. i zarządca

RIDGELAND SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

6650 W. Cermak Rd., Berwyn, Illinois Telefon: Gunderson 4-7600

Z Okazji 50 Lat Pracy
Wydziału Kobiet Z.N.P.

Pragniemy Złożyć Najserdeczniesze
Życzenia Dalszej Owocnej i Chwalebnej
Pracy i Tych Wspaniałych Sukcesów
Dalszego Rozwoju i We Wszelkich
Poczynaniach Szczęść Wam Boże!

JÓZEF F. GRIBAUŠKAS
Sekretarz i Zarządca

ST. ANTHONY SAVINGS and LOAN ASSOCIATION

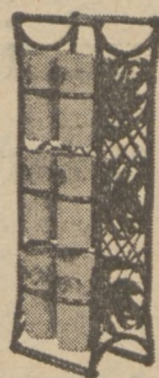
1447 So. 49th Court CICERO, ILLINOIS
Telefon: TO 3-8131

Nie Tracie Minuty... Otrzymajcie

Dziś Darmo Podarek!

TILT 'N' TOTE SERWISOWY KOMPLET ZA \$500.00 OSZCZĘDNOŚCI

Zabezpieczona przed wylewaniem się taca i sześć atrakcyjnych kubków... podawajcie zakaski i napoje jednocześnie... lub używajcie jako piękna ozdoba stołu lub ozdoby ścienne. DARMO gdy otworzycie nowe konto na \$500.00 lub dodacie tę sumę do swego obecnego konta.

22-SZTUK. KOMPLET PIKNIKOWY ZA \$100.00 OSZCZĘDNOŚCI

Stosowne na pikniki podczas Lata i w Jesieni — DARMO gdy otworzycie nowe konto na \$100.00 lub więcej, lub gdy dodacie tę sumę do swego obecnego konta.

TERAZ 4%

BIEŻĄCYCH ZAROBKÓW NA NADPŁACONYCH KONTACH

OSZCZĘDNOŚCI ZŁOŻONE DO 10go PAŹDZIERNIKA ZARABIAJĄ OD 1go PAŹDZIERNIKA

PRZYJDZIE... NASZ PRZYJACIELSKI PERSONEL Z PRZYJEMNOŚCIĄ ODPOWIE NA KAŻDĄ KWESTIĘ

GDZIE BEZPIECZESTWO WASZYCH OSZCZĘDNOŚCI JEST NAJWIĘKSZĄ NASZĄ TROSKĄ

Zasoby Ponad \$16,000,000.00

ZESTAWIENIE FINANSOWE
Zatwierdzone 30-go Czerwca, 1957

Godziny Biurowe dla WASZEJ Wygody
Poniedziałek 9 Rano do 8 Wieczorem
Sobota 9 Rano do 1 w Południe
Wtorek, Czwartek, Piątek 9 Rano do 5 Pp.
W Środę Zamknięte Cały Dzień

4% ROCZNIE
Od 1-go lipca 1957

SUPREME SAVINGS Zawiadomienia

O najwyższym oprocentowaniu jakie jest możliwe łącznie z całkowitym bezpieczeństwem i rozsądnym kierownictwem.

NIE ZACHĘCAMY PROBNOSTKAMI! PODARUNKAMI! ANI TV!

NOVA WYSOKA RATA Z GWARANTOWANYM BEZPIECZEŃSTWEM

SUPREME SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

Ignacy Ścigalski, Prezes Piotr P. Kezon, Zarządca-Sekretarz

SUPREME Savings and Loan Association

1751-1755 West 47th Street — Telefon YArds 7-3895
CHICAGO 9, ILLINOIS

Z GŁĘBI SERC NASZYCH PRZESYŁAMY NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA WYDZIAŁOWI KOBIET ZWIĄZKU NARODOWEGO POLSKIEGO Z OKAZJI 50-TEJ ROCZNICY

Gratulujemy Tej Pięknej Wzniosłej Pracy i Życzymy Dalszych Wzniosłych, Szlachetnych Poczyną w Dalszej Humanitarnej Pracy

URZĘDNICY I DYREKTORZY:

DR. JAN J. WADAS, Prezes i Dyrektor
TOMASZ S. GOZDECKI, Esek. Wicepr. i Dyrektor
BEN. A. BOCHNOWSKI, Sekr. Kasjer
ALBERT LESNIAK, Dyr. i Asyst. Sekr.

A. A. BOCHNOWSKI, Doradca Prawny i Dyrektor
DOROTA BUZINSKA, Asyst. Sekr. Kasj.
ALBERT J. LESNIAK, Dyr. i Asyst. Sekr.

JAN M. BOCHNOWSKI, Dyrektor
LEON E. HEROD, Dyrektor
MARCELI HODUPSKI, Dyrektor
FRANC. J. MARCINEK, Dyrektor

PEOPLES FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF EAST CHICAGO

Bieżąca Rata 3% Rocznie

Główne Biuro:
4902 INDIANAPOLIS BLVD.
East Chicago, Indiana
Telefon East Chicago 1052

Woodmar Branch Biuro:
7135 INDIANAPOLIS BLVD.
Hammond, Indiana
Telefon Tilden 4-7210

W 50-TĄ ROCZNICĘ ISTNIENIA WYDZIAŁU KOBIET W ZWIĄZKU NARODOWYM POLSKIM
Wydajnej Pracy Dla Dobra Polonii
NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA DALSZEGO ROZWOJU

— Zaszyła —

CAPITAL FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASS'N

3522-24 W. 26th St.

"Oszczędności a Pracą Ludzie Sie Bogacą"

Tel. Bishop 7-6900

CHARLES T. SALAK, Prezes

Miłość Wielkich Ludzi

Co Wiemy o Dante i Beatrycji? — o Leonardo da Vinci i Giocondzie?

Kiedy myślimy o wielkiej miłości narzucają się pamięci przede wszystkim imiona takie jak Beatrycja i Laura — platonicznych kochanek Dan-tego i Petrarki. Co wiemy o tych postaciach poza tym co w swej poezji przekazali po-tomności ich natchnieni wiel-biciele?

Prawie nic.

Dante ujrzał Beatrycję, gdy był jeszcze dzieckiem, wiza jej towarzyszyła mu przez ca-łe życie. Z dzieła Boccaccia p. t. "Życie Dan-tego" wiemy, że umarła licząc lat 20 i że Dante nie zapomniał jej nig-dy, choć w dalszym życiu po-snał i bardziej ziemską mi-łość.

SERDECZNE ŻYCZENIA
WYDZIAŁOWI
Kobiet Z. N. P.
z okazji
50-CIO LECIA ISTNIENIA
— składa —

**Grajer Electric
Construction Co.**

ELECTRICAL
CONTRACTORS
AND ENGINEERS
POWER
LIGHTING FIXTURES
GEORGE A. GRAJER
Właściciel
2248 W. WALTON ST.
Telefon HUmboldt 6-3597
Chicago, Illinois
Mówimy Po Polsku

W 50tą Rocznicę Istnienia Wydziału Kobiet w Z. N. P. Wydajnej Pracy Dla Dobra Polonii—Najserdeczniejsze Życzenia Dalszego Rozwoju i Dalszej Pięknej Pracy — zasyłają —

KOSTAL BROS.
JERRY I JIM, Właściciele

Stacji Obsługi Automobilów SHELL.
Gas ten daje najwięcej siły dla waszego automobilu.
ODWIEDZIE ICH

2100 SOUTH ASHLAND AVE. Telefon CAanal 6-9839

W 50tą ROCZNICĘ ISTNIENIA WYDZIAŁU KOBIEŃ ZNP.
WYDAJNEJ PRACY DLA DOBRA POLONII
NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA
Dalszego Rozwoju i Dalszej Tej Pięknej Pracy i Sukcesów
We Wszelkich Poczynaniach zasyła

ART BILT FURNITURE

PANI S. BERDY, Właścicielka
3104 WEST CERMAK ROAD
Bishop 7-7538

Piękne Wszelkiego Rodzaju Meble do Waszego Ciepłego Domu

Laura

Petrarka poznał Laurę w nawet przedwczesną śmierć Laury.

Michał Anioł

W przeciwieństwie do Dan-tego, Michał Anioł miał sześćdziesiąt lat, kiedy zako-chał się w Witorii Colonna. W tym dopiero wieku odkrył słodycz uczucia człowieka, który pisał w młodości: "Nie mam przyjaciół i nie chcę ich mieć".

Chateaubriand

Miłość Chateaubrianda do pani Recamier stanowi jedną z najpoetyczniejszych i naj-dramatyczniejszych kart w dziejach miłości. Pani Re-ca-mier była istotą pełną czaru. Chateaubriand, na mięt-y, nieopanowany, w ciągu 30 lat był wierny kobiecie, która nie kościół św. Klary w Awig-nonie, gdzie rodzina jego mu-siała szukać schronienia. Sze-roko słynęła z piękności i su-rowego trybu życia. Histo-rycy literatury do dziś nie zdo-lali ustalić jej nazwiska. Mo-że to Laura de Naves, a może także inna jakaś Laura, żyją-ca w tym samym czasie w A-vignon. Według ogólnych przypuszczeń, miłością Pe-trarki była właśnie Laura de Naves, ponieważ nie daleko jej pałacu poeta nabył na własność posiadłość ziemską, skąd mógł codziennie widzieć młodą kobietę, przechadzają-cą się po parku. Nic nie mogło stłumić miłości Petrarki do Laury. Ani długie podróże, ani romans z inną mieszkan-ką Avignonu, ani ojcowskie u-

czucia do dwojga dzieci, ani mogła do niego należeć. Kie-dy wreszcie, mając lat 50, zdradził ją z trzydziestoletnią Cordelią de Castellane — Ju-liette nie mogła znieść tej zdrady i wyjechała do Włoch. Gdy powróciła do Paryża, Chateaubriand, którego prze-lotne uczucie poszło już w za-pomnienie, stał się znowu co-dziennym gościem pani Re-camier. Lata płynęły, mimo trudności politycznych i fi-nansowych, Chateaubriand, ilekroć był w Paryżu, zawsze jej poświęcał choć godzinę dziennie. Przed nią otwierał swą duszę, przed nią zwierzał się ze wszystkich swych u-czuć, czytając jej stronę po stronie swoje wielkie dzieło.

Juliette słuchała tej spo-wiedzi jako świadectwa jego miłości. Spowiedź ta — spisa-na — stała się jego arcydzie-łem. Były to "Pamiętniki z za-grobu".

Już jako starzec cierpiący na reumatyzm przychodził do salonu Abbaye-aux-Bois, by porozmawiać z panią Re-ca-mier, która wtedy już ośle-pła. Gdy nieszcześliwy upadek

z bryczki powoduje jego kale-ctwo, każe się zawieźć do Ju-liette. Ostatnie chwile życia spędza w jej towarzystwie i w jej ramionach umiera. W kil-ka miesięcy później pani Re-camier podaje za tym, który ją tak bardzo miłował.

Leonardo da Vinci

Czy w galerii tych wielkich miłości platonicznych należy umieścić także uczucie Leo-narda da Vinci do Giocondy? Czy najwyższy mistrz Odro-dzenia kochał Giocondę, któ-rej portret malował przez cztery lata. W największym swym dziele usiłował przenik-nąć tajemnicę kobiecości. Portret Giocondy, który i dziś nas fascynuje, jest krzykiem miłości do kobiety, której pi-ękność polega nie na regular-ności rysów, ale na wdzięku, rozświecającym swój czar aż do naszych czasów.

Najserdeczniejsze Życzenia
Wydziałowi Kobiet Związku
Narodowego Polskiego z Okazji
50-lecia Założenia i Dalszego
Pięknego Rozwoju
— zasyła —

**Mid-City Typewriter
Exchange**

Kupujemy, Sprzedajemy i Wymie-niamy Maszyny do Pisania, Roczne Kontrakty, Obsługę, Przebudowa — Naprawa — Maszyny Biurowe

943 Madison Street

Telefon MOncree 6-0745

PRZESYŁAMY
NAJSERDECZNIEJSZE
ŻYCZENIA WYDZIAŁOWI
KOBIEŃ Z.N.P.
z okazji
50-CIO LECIA

Posiadamy Kompletny Wybór
Słynnych Revlon Kosmety-
ków, Sprzedawanych Po Popu-
larnych Cenach.

**NEMTZW
PHARMACY**
4359 W. Diversey
DI. 2-9865

W 50tą Rocznicę Istnienia
Wydziału Kobiet w Z. N. P.
Wydajnej Pracy Dla Dobra
Polonii Najserdeczniejsze
Życzenia Dalszego Rozwoju
i Powodzenia—zasyła

**BICE HOUSE OF
FLOWERS**

2500 S. CHRISTIANA AVE.
Piękne Kwiaty Na Wszelkie Okazje
Waszej Rodziny
Tel. Bishop 7-2500

SERDECZNE ŻYCZENIA
WYDZIAŁOWI KOBIEŃ ZNP.
Z OKAZJI 50-CIO LECIA

— składa —
**ACE LAUNDRY
MACHINERY CO.**
Nowa i Przebudowane
Maszyny do Prania
1407-29 W. AUGUSTA BLVD.
B. Rosenman Dickens 2-4137

SERDECZNE GRATULACJE WYDZIAŁOWI KOBIEŃ ZWIĄZKU
NARODOWEGO POLSKIEGO!!!

Od Wytwórców "SOLO" Masy Do Tortów i Pieczywa

• Z MAKU
• MORELOWA
• DAKTYLOWA

• ŚLIWKOWA
• MIGDAŁOWA
• RODZYNKOWA

i Obecnie NOWA

SOLO MASA ANANASOWA

ZAPŁACIMY WAM
DLA ZAPOZNANIA SIĘ

25c

Z SOLO
MASĄ DO TORTU

Dla Otrzymania 25c Wyślijcie 3 (Trzy) naklejki z Solo Masy do Tortów i Pieczywa lub z Solo Sosu z Rodzynkami do Szynek oraz to ogłoszenie—z waszym nazwiskiem i adresem do: SOKOL & COMPANY, 241 East Illinois Street Chicago, Ill. Poślemy wam \$25 w gotówce. (Ograniczenie: jeden zwrot na rodzinę do 31-go Października, 1957 roku).

SOKOL & COMPANY 241 E. Illinois St., Chicago 11, Ill.

SERDECZNE ŻYCZENIA
DALSZEGO PIĘKNEGO
ROZWOJU WYDZIAŁOWI
KOBIEŃ Z.N.P.
z okazji 50-lecia

zasyła
SEGAL'S SHOES
2716 W. DIVISION STREET
— I —
3227 W. LAWRENCE AVE.
BRunswick 8-6311

Z Okazji
50 Lat
Istnienia
Wydziału
Kobiet
w Z. N. P.
Pragniemy
Złożyć z
Głębi Serca
Płynące
Gratulacje
i Życzenia
By Dalej
Kontynu-
owano
Te Piękne,
Wzniosłe
i Żołna
Pracę w
Niesieniu
Charyta-
tywnej
Pomocy
Dla Tych,
Którzy Jej
Kilkoć
Potrzebują

**Ludwik Greniewicz
DOSKONAŁY KRAWIEC**
Ladies' and Gents' Tailor
and Furrier
Cleaning — Dyeing — Pressing
Remodeling — Repairing
Bedspreads and Drapes
You Can't Beat Our Prices,
Quality and Service
1047 Milwaukee Avenue
Tel. ARmitage 6-9277

Serdeczne Życzenia Dalszego
Pięknego Rozwoju z Okazji 50-lecia
Założenia Wydziału Kobiet
Związku Narodowego Polskiego
składają:
**Józef A. i Edward J. Szahelek,
właściciele**
Bar-B-Q Industry
1333 N. BOSWORTH
EVerglade 4-1774
Dostawa do Kawiarni i Restauracji
najprzedniejszą Pieczoną Wołowę
i Węprzowię, gotowych do odgrze-
nia i podania gościom.
Aromat i Smak Niezrównany

Serdeczne Życzenia Dalszego
Pięknego Rozwoju Wydziałowi
Kobiet ZNP z Okazji 50-lecia
Założenia
zasyła
**H. N. LUND COAL
CO.**
WĘGIEL I OLEJ OPAŁOWY
1741 N. California DI 2-3000

Z OKAZJI 50-CIO LECIA WYDZIAŁU
KOBIEŃ ZW. NAR. POL

Przesyłamy Mu Najlepsze Życzenia Jak
Również z Okazji Tego Jubileuszu
Wszystkim Polakom

SHERMAN HOTEL

North Clark and Randolph

Chicago, Ill.

Serdeczne Życzenia
Dalszego Pięknego Rozwoju
Wydziałowi Kobiet Z. N. P.
z Okazji 50-Lecia
zasyła
MIDWEST STORE
Pierwszorzędna Groceria
M. SADOWSKI — S. STERNA
2500 W. Thomas St.
ARmitage 6-3951

SERDECZNE ŻYCZENIA
WYDZ. KOBIEŃ Z.N.P.
z okazji
50-CIO LECIA ISTNIENIA
— zasyłają —
Józef i Anna Dzień
Czyszczenie i Dry Goods Store
1317 W. 51sza ULICA
Tel. BO 8-1451

SERDECZNE ŻYCZENIA
DALSZEGO PIĘKNEGO
ROZWOJU WYDZIAŁOWI
KOBIEŃ Z.N.P.
z okazji
50-lecia założenia
zasyła
IRIS SHOPPE
ODZIEŻ DLA NIEMOWLĄT,
DZIECI I KOBIEŃ
2100 N. DAMEN AVE.
Telefon HUmboldt 6-0912
oraz
5343 W. NORTH AVE.
TUxedo 9-9557
HELEN KLESZYK, Właśc.

SERDECZNE ŻYCZENIA
WYDZIAŁOWI KOBIEŃ ZNP.
z Okazji
50-LECIA ISTNIENIA
— zasyła —
**BRODZINSKI
HARDWARE**
2219 W. 18 PL., Tel. CA 6-2282
Wyroby Plumbarskie
Elektryka, Farby, Przybory
Malarskie i t.p.

SERDECZNE ŻYCZENIA
WYDZIAŁOWI KOBIEŃ ZWIĄZKU NAR. POL.
z Okazji
50-LECIA ZAŁOŻENIA
Oraz Dalszego Pięknego
Rozwoju
— zasyła —
Przyjacieli

SERDECZNE ŻYCZENIA
WYDZIAŁOWI KOBIEŃ ZNP.
z okazji
50-CIO LECIA ISTNIENIA
— składa —
POLSKA KWIACIARNIA
R. CEDZIDŁO
1311 W. 51-sza ULICA
Tel. OAkland 4-1594

NAJSERDECZNIEJSZE
ŻYCZENIA
WYDZIAŁOWI KOBIEŃ
z okazji
50-CIO LECIA ZAŁOŻENIA
i Dalszego Pięknego Rozwoju
— zasyłają —
**JANINA I STANISŁAW
ŚLIŻ**
SKŁAD WEDLIN
3116 West 43rd Street
Lafayette 3-9533

Z Głębi Mojego Serca Przesyłam
Najserdeczniejsze Życzenia

Dalszej pięknej i owocnej,
a tak chwalebnej pracy dla
naszych pracowitych kobiet
w Wydziale Z.N.P. z okazji
Złotego Jubileuszu
— oraz —
Dalszego powodzenia we
wszelkich poczynaniach

TED J. ZAREMBA

SUPERWIZOR MIASTA CICERO
SKARBNIK

W 50-TĄ ROCZNICĘ ISTNIENIA WYDZIAŁU KOBIEŃ W ZNP.
Wydajnej Pracy Dla Dobra Polonii
Najserdeczniejsze Życzenia Dalszego Rozwoju
— zasyłają —

W. T. CHOJNACKI I SYN
SKŁAD MEBLI FARB I TOWARÓW ŻELAZNYCH
Oraz Rzeczy Codziennego Domowego Użytku
Bardzo Duży Wybór — Ceny Bardzo Przystępne
2900 SOUTH 48th COURT CICERO, ILL.
Telefon OLYmpic 2-3295

DLA WYDZIAŁU KOBIEŃ Z OKAZJI 50 LAT PRACY
Dla Dobra Swych Członków i Spraw Humanitarnych
Oraz Dalszej Zbożnej Pracy
Calej Polonii — składa

CICERO STATE BANK

2446 SOUTH CICERO AVENUE, W CICERO
Oszczędzajcie, pożyczajcie tu, a nigdy się nie zawiedziecie
Kierownictwo Zarząd i Personel Polak
S. D. WITKOWSKI, Prezes — D. DANKOWSKI, Wiceprezes
Już od lat obsługujemy Polonię w Cicero ku pełnemu
zadowoleniu i cieszymy się jej zaufaniem
Oszczędności Ubezpieczone do \$10,000 Tel. OLYmpic 2-2099

W 50-TĄ ROCZNICĘ ISTNIENIA WYDZIAŁU KOBIEŃ W ZNP.
Wydajnej Pracy Dla Dobra Polonii
Najserdeczniejsze Życzenia Dalszego Rozwoju
— zasyła —

AL KOSOBUECKI, Właśc.
PIĘKNEJ GOSPODY I SALI
Do Wynajęcia Na Wszelkie Okazje, Jak:
POSIEDZENIA, ZABAWY, WESELA, PARTY i t. p.
5028 WEST 31st PLACE CICERO, ILL.
Telefon TOwnhall 3-9361

W 50-TĄ ROCZNICĘ ISTNIENIA WYDZIAŁU KOBIEŃ W ZNP.
Wydajnej Pracy Dla Dobra Polonii
Najserdeczniejsze Życzenia Dalszego Rozwoju
— zasyła —
IMPERIAL CAMERA SHOP
HAROLD SOFFER, Właściciel
6210 W. CERMAK ROAD BERWYN, ILL.
Największy Skład Fotograficznych Aparatów i Przybórów
Fotograficznych na Zachodnich Przedmieściach
Telefon STanley 8-5660

SERDECZNE GRATULACJE
I NAJLEPSZE ŻYCZENIA

Wydziałowi Kobiet
Związku Narodowego Polskiego
z Okazji

50-tej ROCZNICY
DZIAŁALNOŚCI

Przesyła

O'Malley & McKay, Inc.

222 W. ADAMS ST.

Pokój 800

CENtral 6-5206

OGÓLNE UBEZPIECZENIE

CHICAGO, ILL., SOBOTA, 28-GO WRZESNIA (SEPTEMBER), 1957

Ks. Jan Długosz —
Ojciec Historii Polskiej"Kronika Polski" Po Wielu Wiekach Jest
Nadal Nieocenionym Źródłem
Naukowym

Blisko 500 lat mija od śmierci ojca naszej historii i jednego z największych naszych patriotów, ks. Jana Długosza. Na te miana zasłużył sobie całym swym życiem i działalnością. Wcześniej bardzo, bo z ławy uniwersyteckiej powołany przez biskupa krakowskiego, Zbigniewa Oleśnickiego do kancelarii jego przybocznej, rozpoczął swój pracowity żywot "dla czci Boga i potrzeby Ojczyzny".

Na Dworze

Zrazu jako notariusz biskupa, potem jego sekretarz i administrator majątku biskupiego, przebywał długie lata na dworze tego wszechwładnego króla. Tam to zapoznał się z polityką Oleśnickiego w duchu postulatów Kościoła i niewątpliwie przejął się nim, ale się w niej nie zasklepił. Przemawiało mu do przekonania potężne stanowisko Kościoła w państwie, rozszerzenie polskich wpływów katolickich na Litwie i Rusi, walka z półkoczowniczym, ale także pragnął odzyskania ziem polskich na zachodzie, bo dobro Ojczyzny leżało mu zarówno na sercu, jak i w głowie. Świadczy o tym najlepiej radosne słowa Długosza po zwycięskiej 13-letniej wojnie z Zakonem (1454-1466) i przyłączeniu jego ziem do Polski: "Bolało mnie to bowiem, że Królestwo Polskie szarpane było do tego i rozrywane od rozmaitych ludów i narodów. Teras szczęśliwym mienię siebie i swoich współczesnych, że ożyły nasze ogłędne połączenie krajów ojczystych w jedną całość, a szczęśliwszym byłbym jeszcze gdybym doczekał odzyskania za łaską Bożą i zjednoczenia z Polską Śląską, ziemi lubuskiej i śląskiej".

Zbliżenie Do Króla

Stanowisko polityczne Długosza postawiło go najpierw w rzędzie przeciwników Kazimierza Jagiellończyka, łamiącego przewagę hierarchii kościelnej w Polsce, przedstawiciela dynastii litewskiej, godzącej w elekcję, konieczną, zdaniem Długosza, do odzyskania Polski, lecz potem po śmierci kardynała Oleśnickiego (co prawda nie zaraz),

zbliżyło Długosza do króla, gdy zobaczył w nim wykonawcę dezyderatów polityki narodowej. I wtedy nie wahał się współpracować z królem, brał czynny udział w roli dyplomaty w sprawie pruskiej i czeskiej. Jak dalece postąpiło z bliznami się tych dwóch ludzi świadczy fakt, że w roku 1467 przyjął Długosz stanowisko ochmistrza i nauczyciela synów królewskich.

Dokumentem zaś historycznym patriotyzmu Długosza jest nieśmiertelna "Kronika Polski". Skłoniła go do jej napisania "miłość ku Ojczyźnie, która wszystkie inne względy przewyższa, chęć przyniesienia jej wedle siły ozdoby i zaszczytu i zbudowania tym dziełem bliźniego". Pisał więc ku większej chwale Ojczyzny, ale i dla jej pożytku. Wielkie czyny z przeszłości wydrzeżone z pamięci i przez sławne wzory pobudził do naśladowania — oto w jakim celu pisał swą "Historię".

Rozpoczął dzieło w roku 1455, przygotowany już znakomicie do zawodu dziejopisarza.

Materiał Źródłowy

Politycznie wykształcił się na dworze Oleśnickiego i przez udział w życiu publicznym, literacko przez zetknięcie się z humanizmem i podrobie do Włoch, metodycznie w archiwum katedralnym, w którym lata pracował w celach związanych z administracją majątku biskupiego. Do pióra zaś zaprawiał się na pierwszych pracach: "Banderia, Pruthenorum i Insignia seu clenodia regni Poloniae" (Opis chorągwi krzyżackich i opis znaków herbowych Królestwa Polskiego) oraz na spisywaniu notat historycznych podług opowiadań Oleśnickiego. Zebrałszy olbrzymi materiał źródłowy nie tylko polski, ale także obcy, by dać dziejom Polski to powszechnie niedostępne, nakreślił swą "Historię" w 12 księgach za wzorem Liwiusza chronologicznie od początku Słowiańszczyzny aż do swej śmierci w r. 1480.

Nie zapomniał też o widowni dziełowej i dał na początek dzieła opis ziem polskich jakiego ani nasze, ani obce piśmiennictwo nie posiadało.

Cele praktyczne, jakie wytknął swej "Historii", zaprowadziły go na drogę krytycznego korzystania ze źródeł i łączenia faktów w związki przyczynowe. Aczkolwiek ten krytycyzm i pragmatyzm był jeszcze słaby, przecież przy ówczesnym poziomie nauki przynosił zaszczyt uczonemu polskiemu, jako pierwsza próba naukowego traktowania historii. Tendencja zaś, objawiająca się przemilczaniem niejednego lub przedstawianiem przez autora we własnym oświeceniu choć nieusprawiedliwiona z punktu widzenia nauki, pochodzi z stanowiska jego politycznego, wielkiej miłości Kościoła i Ojczyzny.

Mimo tych braków wzniósł się Długosz w swej "Historii" ponad średniowieczne dziejopisarstwo, już nie tylko Polski, ale całej Europy, gorliwiec o naukowe zebranie i spóżytkowanie źródeł, metodą historyczną i zaletami konstrukcji, w czym nie dorównywał mu nawet sławny Eneasiusz Piccolomini, późniejszy papież Pius II-gi.

Historia Polski

"Historia Polski" nie wyczerpuje obszernej po Długoszu spuścizny. Trudno tutaj wymienić wszystkie jego prace, które po większej części urosły z prac przygotowawczych do "Historii", świadcząc pochlebnie o jego metodzie historycznej. Lecz godzi się jedną wymienić: "Liber beneficiorum", dający pełny obraz statystyczny ówczesnej diecezji krakowskiej. Okazał w niej autor gruntowną znajomość ziem polskich pod względem geograficznym i społeczno-gospodarczym, stwarzając dzieło jedynego wówczas w tym rodzaju, a będące po dziś dzień pierwszorzędnym źródłem historycznym.

Z całego ogromu pracy Długosza, podjętej z najwznioślejszych pobudek, wysuwa się na czoło "Kronika Pieśni". Przez nią stał się ojcem naszej historii i imię swe nieśmiertelne. Dziś, po wielu wiekach jest ona nadal nieocenionym źródłem naukowym i księgą mądrości, w której złożone jest doświadczenie praocjów, jest krynicą żywej miłości Ojczyzny i głębokiej wiary w opiekę Bożą nad narodem polskim.

PIERWSZY CYWIL NA TYM MIEJSCU. — Milton Peters z Amerykańskiego Legionu z Alliance, Ohio, jest pierwszym cywilem, który odegrał hejnał żałobny przed Pomnikiem Nieznanego Żołnierza na Cmentarzu Wojskowym w Arlington pod Washingtonem. Dotąd wykonanie tych honorów należało tylko do wojskowych.

Biały Anioł

Dyplomowane Siostry Szpitala nr. 601 we Lwowie (Politechnika) p. Halinie P. — w tragiczną rocznicę złozenia broni. (1939 r.).

Pamiętasz krwawą jesień w owym roku gdy wróg wysadzał bramy Lwowa Grodów... Tyś była wtedy pełną życia, młodą, może szczęśliwą — sam Bóg tylko wiedział — kiedy staniesz przy Ojczyźnie boku jak Biały Anioł — Anioł Miłosierdzia!

Młode swe życie narówno z żołnierzem rzuciłaś śmiało na Ołtarz Historii wierząc, że kiedy dobry Bóg pozwoli wrócisz do Twego dalekiego Włosa!... Wiara w zwycięstwo była taka silna, o to prosiłaś szepczając pacierze!

Pamiętasz Siostrę tamte ciężkie chwile gdy śmierć kosiła ludzi bez litości sięjąc zniszczenie, gdy ludzkie wnętrze przytrzymywała Twoja dobra ręka... Kiedy w dławącym każdy oddech pyłu konał ktoś długi w najstraszliwszych mękach.

Pamiętasz czy patrząc z bandarzy dartych z białego płótna prześcieradła... Tyś rozumiała i zawsze odgadła każdą ich prośbę, kiedy półprzytomni szukali wzrokiem Twojej bladej twarzy odchodząc na zawsze tragicznie bezbronni.

Pamiętasz luty nocą nad dachami...? Zmęczone, szare, zatrośkane twarze siostr Czerwonego Krzyża i lekarzy gdy mały żołnierz — chłopiec bladej twarzy z postrzelanymi jak szmata nogami umierał wolno z braku surowicy...?

A wspólne groby — pomnisz ziemi zapach rozkopywanej łopatą w ogrodzie...? Wtedy księż Wrona o słońca zachodzie żegnał na zawsze towarzyszy broni, którzy odchodząc do innego świata już nie prosili Ciebie więcej o nic...

...A potem Mongoł beczelnie pluł w oczy żołnierzom, którzy przy życiu zostali bijąc po twarzy — Tyś nerwy ze stał miała beczelnie upuściwszy dłoń... Serce z rozpacz chłodziło Ci wyskoczyło że... już po wszystkim i że to już Koniec...

Wywlekli nawpół ubranych... Zabrali...!! Tyś Ich żegnała łą współczucia w oczach. Która Najwyższa była im nagrodą równą VIRTUTI — krzyżom — MILITARI... — Swoim anielskim spokojem, pogodą zasłużyłaś nań również — KIEDY LWÓW SIĘ PALIŁ! Chicago, wrzesień, 1957. Księż.

Kalendarzyk Historyczny
Na Miesiąc PaździernikW Październiku Przypada Rocznica Zgonu
Konopnickiej, Pułaskiego, Kościuszki,
Chopina i Starzyńskiego

6. października 1788 r. — rozpoczął w Warszawie swe obrady, Sejm, nazwany później Czteroletnim, albo Wielkim. Świetlejsza część społeczeństwa wiązała z tym Sejmem wielkie nadzieje. Jeszcze przed rozpoczęciem obrad pojawiły się w kraju pisma publicystyczne, które udowodniły, że jedyny ratunek dla upadającej Ojczyzny — to rychłe przeprowadzenie reform ustrojowych i społecznych. Sejm Wielki nie zawiodł pokładanych w nim nadziei, jego bowiem dziełem było uchwalenie w 1791 r. Konstytucji 3 Maja.

7. października 1620 r. — w walce z Turkami zginął pod Cecora jeden z największych wodzów i rycerzy Polski przedrozbiorowej — hetman wielki koronny Stanisław Żółkiewski.

8. październik 1910 roku — zmarła wielka poetka polskiej ziemi i polskiej ziemi polskiego ludu — Maria Konopnicka, która w całej swej bogatej twórczości okazała bardzo wiele serca nieszczerliwym i upośledzonym. Uroczyste obchodzone 55 lat temu dwudziestą piątą rocznicę jej twórczości (19.X.1902 r.). W uznaniu zasług otrzymała Konopnicka od społeczeństwa dworek na Podkarpaciu - Żarnowiec, gdzie spędziła ostatnie lata swojego życia.

9. paźdz. 1779 roku — podczas brawurowej szarży pod Savannah zginął w walce o niepodległość Stanów Zjednoczonych generał Kazimierz Pułaski, twórca i dowódca kawalerii amerykańskiej. Zanim Pułaski musiał opuścić kraj ojczysty zyskał już sobie sławę świetnego żołnierza i zdolnego dowódcy, walcząc w szeregach Konfederacji Barskiej aż do jej upadku. Pamięć Kazimierza Pułaskiego, bohaterskiego bojownika o wolność narodów polskiego i amerykańskiego jest drogą sercu każdego Polaka.

14. paźdz. 1773 r. — ten sam Sejm warszawski, który upamiętnił się ratyfikowaniem pierwszego rozbioru Polski, podjął niezwykle doniosłą dla kraju uchwałę o ustanowieniu Komisji Edukacji Narodowej — pierwszego na

świecie ministerstwa oświaty. Zdawali sobie posłowie sprawę, że jedynie pod wpływem oświaty "znikną zakamienione błędy, a dzieło przemocy nie zyska trwałości" — bowiem edukacja, to najpewniejsze źródło wszystkich szczęśliwości naszych. Reformy oświatowe wprowadzone przez Komisję Edukacji Narodowej były przez kilkadziesiąt lat wzorem dla wielu krajów i budziły podziw Europy.

15. paźdz. 1817 r. — zmarł w Solurze (Szwajcaria) Tadeusz Kościuszko. Ten bohater walk o niepodległość Polski i Stanów Zjednoczonych nawet po śmierci szczyt sprawę ojczyzny — jak za życia — pisał profesor Smoleński w setną rocznicę zgonu naszego wielkiego rodaka: "...Nie przestał być symbolem i sztandarem polskim. Z duchem Kościuszki naród zespolił się nierozłącznie, toteż pamięć jego prześladowana była przez wrogów na równi z narodem. Cześć dla Najwyższego Naczelnika rola w miarę potęgowania się udręczeń poselkich..."

17. paźdz. 1849 r. — zmarł na obczyźnie największy polski geniusz muzyczny — Fryderyk Chopin, "rodem warszawianin, sercem Polak, a talentem świata obywatel" — jak to o nim pięknie powiedział Cyprian Kamil Norwid. "...W Polsce od grobu Fryderyka Chopina rozwija się sztuka... Kochanowski w Sobótkach (Pieśni świętojańskiej o sobótkę) pierwszy ludu poezję uczonemu światu uwidocznił, w muzyce Chopin też uczynił..."

17. paźdz. 1943 r. — Bohaterski prezydent miasta Warszawy Stefan Strżyński zginął śmiercią męczeńską w niemieckim obozie koncentracyjnym w Dachau. W dniu 27go października 1939 został aresztowany w Ratuszu przez Nazistów i osadzony w więzieniu.

19. paźdz. 1466 r. — zakończyła się podpisaniem pokoju w Toruniu wojna Trzynastoletnia z zakonem krzyżackim, którą rozpoczęto powstanie Stanów Pruskich w 1454 roku. Na mocy traktatu pokojowego Polska odzyskała Pomorze gdańskie oraz Warmię z miastami Gdańskiem, Elblągiem i Malborkiem. Wschodnia część Prus miała pozostać w rękach Krzyżaków jako lenno Polski.

Serdeczne Życzenia
WYDZIAŁOWI KOBIET Z. N. P.
Z OKAZJI
50-CIO LECIA

składa

Rodzina Slotkowskich

oraz

Pracownicy i Reprezentanci Firmy

SLOTKOWSKI SAUSAGE CO.

Założonej przez Józefa B. Slotkowskiego w roku 1918

2021 W. 18th St.

CAnal 6-1667

CHICAGO, ILL.

Największa Polska Wytwórnia Wędlin w Stanie Illinois

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA

Dalszego Pięknego Rozwoju

WYDZIAŁOWI KOBIET Z.N.P.
Z OKAZJI 50-LECIA

Składa

PULASKI COAL CO.

3025 W. 26-ta Ul. Tel. Bishop 7-8200

Zarząd i Dyrekcja

KAZIMIERZ PAZDAN, Prezes i Zarządca

DOSTARCZAMY WĘGLE OD PŁ TONY DO CAŁEGO WAGONU
OLEJ DO OPALU OD 100 GALONÓW I WYŻEJ
DOWOZIMY DO WSZYSTKICH DZIELNIC MIASTA CHICAGO

Jeśli kupujecie węgle u swego dostawcy, żądajcie od niego węgla z naszej firmy

SERDECZNE ŻYCZENIA
WYDZIAŁOWI KOBIET Z.N.P.
składa

RAYMOND K.
THIES

DOM POGRZEBOWY
3517-27 N. PULASKI RD.
Tel. INdependence 3-5800

SERDECZNE ŻYCZENIA
WYDZIAŁOWI KOBIET Z. N. P.
— z okazji —
50-CIO LECIA ZAŁOŻENIA
— składa —

VAL JANICKI

Wesela i Artysty
WESELA, BANKIETY,
ZABAWY, ROCZNICE,
PIKNIKI i ZEBRANIA, i t. p.
UNITED NOVELTY
AND MFG. CO.
1159 Milwaukee Avenue

Załatwiamy sprawunki u kupców
w sąsiedztwie

W 50-TĄ ROCZNICĘ ISTNIENIA WYDZIAŁU
KOBIET ZW. NAR. POL.

Wydajnej Pracy Dla Dobrej Polonii Najserdeczniejsze
Życzenia Dalszego Pomyślnego Rozwoju i Dalszej
Pięknej Tak Wzniosłej Pracy

— zasyła —

MAX E. MILLER
& SON

POŻYCZKI REALNOŚCIOWE NA WSZELKIEGO
RODZAJU POSIADŁOŚCI

SZYBKA I GRZECZNA OBSŁUGA
ISTNIEJE W INTERESIE OD ROKU 1907

11 SO. LA SALLE STREET

TELEFON RANDOLPH 6-9333

W CHICAGO, ILLINOIS

Z OKAZJI 50 LAT ISTNIENIA WYDZIAŁU KOBIET W Z. N. P.
NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA

Dalszej Owocnej a Tak Bardzo Chwalebnej Pracy i Dalszego Pomyślnego Rozwoju

— zasyła —

Valentine Federal Savings & Loan Association

1301 SOUTH 50th AVENUE

Oszczędności Ubezpieczone do \$10,000.00

CICERO 50, ILLINOIS

Theodore Jasinski, Prezes

Telefon OLYmpic 2-0791

Jerome V. Skrydlowski, Sekr. Skarbnik

Godziny Biurowe: Poniedziałek-Czwartek 9 rano-5 popoł.

Wtorek-Piątek 9 rano-5 wieczorem—Sobota 9 rano-1 w południe

W Środę zamknięte

Płacimy za Wasze Oszczędności Najwyższe DYWIDENDY

Czy Woda Morska Leczy?

W pewnych okolicach Francji nad brzegiem Atlantyku nie konstatuje się nigdy wypadków poliomyelitu (paraliżu dziecięcego).

Blizsze badania pozwoliły stwierdzić, że rolę ochronną przeciw tej groźnej chorobie

odgrywa morze, a właściwie woda morską.

Lecznicze zalety wody morskiej są znane od dawna. Wiadomo między innymi,

że rany marynarzy nigdy prawie się nie zagoiły podczas pobytu na morzu.

Woda morską używano do

kąpiele wpływa zbawiennie na reumatyzm, artretyzm, oraz niektóre formy anemii.

Dobre wyniki osiąga się także przy kilku chorobach przez picie wody morskiej, poprzednio odsolonej.

Do tego ostatniego celu nadaje się najlepiej woda, zaczerpnięta przy pomocy specjalnych urządzeń, z głębokości 80 metrów. Woda taka zawiera niemal wszystkie pierwiastki chemiczne, choć niektóre z nich znajdują się jedynie w postaci słabych śladów.

Woda zaczerpnięta na tej głębokości, w pobliżu wybrzeży Bretanii, zawiera poza tym mikroskopijne algi wapniaste i jest radioaktywną.

Po odsoleniu wody morskiej przez katanę elektryczną, umieszcza się ją w butelkach, jak zwykłą wodę mineralną i daje ją chorym na egzemy, wysypki skórne (psoriasis), zaburzenia wątroby i trawienia. Pomyślne wyniki leczenia osiągają odsetek 80 na 100.

Skuteczność wody morskiej

tłumaczy się obecnością w niej wszystkich składników mineralnych, które znajdują się w naszym pożywieniu.

Ciało ludzkie potrzebuje mikroskopijnych ilości niektórych minerałów, bez których źle funkcjonuje.

Woda morską uzupełnia te braki.

W 50tą Rocznicę Istnienia Wydziału Kobiet w ZNP Wydałnej Pracy Dla Dobrej Polonii Najserdeczniejsze Życzenia Dalszego Pomyślnego Rozwoju, oraz Owocnych Wszelkich Poczynani—
— zasyła —

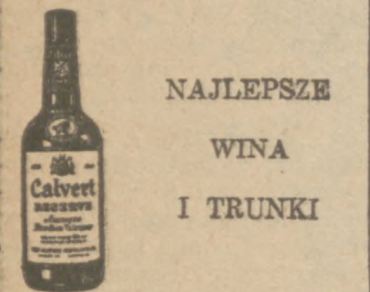
NORTHWESTERN TAVERN and HALL

JÓZEF J. PELCZAR, Właściciel
Dopiero nowoczesnie odnowiona, urządzona i wymalowana sala
WRAZ Z GOSPODĄ
NA ZABAWY, WESELA I INNE OKAZJE
1432 CHESTNUT ULICA
Narożnik Bishop
Tel. HAYmarket 1-9706
Pierwszorzędne Napoje

ROZSĄDNI LUDZIE PRZYZNAJĄ: Calvert smakuje lepiej

Tuman's Tavern

2159 W. CHICAGO AVE.

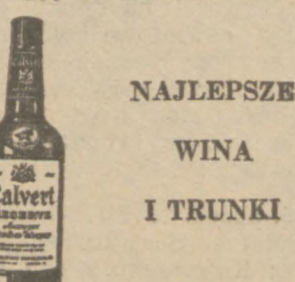

NAJLEPSZE
WINA
I TRUNKI

Telefon Capitol 7-9082
ED & JIM PAPROCKI

Young Polka Tavern

1307 N. Ashland Ave.

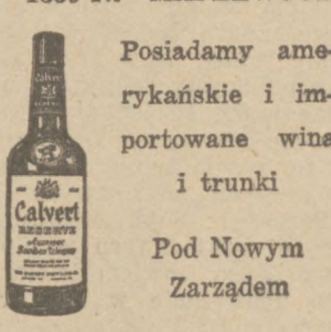

NAJLEPSZE
WINA
I TRUNKI

Telefon Humboldt 6-9207
STAN & FRAN
SNARSKI

Balkan Lounge

1359 N. MAPLEWOOD

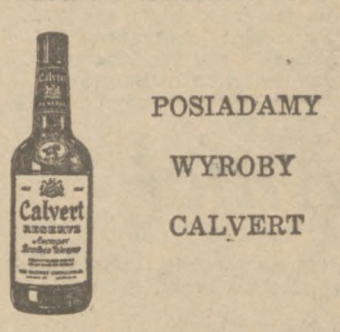

Posiadamy amerykańskie i importowane wina i trunki
Pod Nowym Zarządem

Telefon Humboldt 6-9691
VLADIMIR BULATOVIC

Jasper's Tavern

2258 N. MANGO AVE.

POSIADAMY
WYROBY
CALVERT

Telefon Tuxedo 9-9573
WALTER DZIAŁO

TRI-K-TAP

1400 N. Maplewood Ave.

NAJLEPSZE WINA I TRUNKI

Air Conditioned Dla Waszej Wygody

Telefon Everglade 4-9657

FRED & GENE KUKIELKA

STACK & RYAN BOWL

DOM 1957 A. B. C. CHAMPIONS

1510 N. Damen Ave.

16 w Pełni Automatycznych Linii

DOGODNOŚCI OBSZERNEGO
BEZPŁATNEGO PARKOWANIA

Telefon ARmitage 6-3600

WŁADYSŁAW I RYSZARD
WIERMAŃSCY

Podajemy Lord Calvert w Naszym
Nowoczesnym Cocktail Lounge

Jake's Restaurant Lounge

4518 W. Fullerton Ave.

Na Polski Sposób Catering Na Wszelkie Okazje, Wydajemy w 8 Turach Obiady Każdego Piątku, Soboty i Niedzieli, Lunch Dla Byznesmanów Od 11 Do 2.

MUZYKA POLKI W KAŻDY PIĄTEK
I W SOBOTĘ WIECZOREM

Telefony Dickens 2-2360
Capitol 7-9819

LEWIS BOWLING ALLEYS

1170 N. Milwaukee Ave.

SERVING THE BOWLING PUBLIC
FOR OVER A QUARTER OF A
CENTURY

8 BOWLING LANES

Air Conditioned For Your Comfort

Phone Everglade 4-9622

WALTER BIEGAJ & SONS

TROPHY INN

5814 W. Fullerton Ave.

HALL FOR RENT WITH OR WITHOUT
CATERING

Phone Merrimac 7-9579

MR. AND MRS. ALEX KAMINSKI

We Feature Calvert Brands

1054 CLUB

1054 N. California Ave.

WYBORNE WYROBY
TRUNKÓW

Posiadamy Wyroby Calvert

Telefon ARmitage 6-7734

CHESTER SZERSZEN

Zosia & John's Tap & Liquors

5811 W. Fullerton Ave.

WYBORNE WYROBY
TRUNKÓW

Telefon Tuxedo 9-9695

ZOSIA & JOHN FELA

STARLINE LIQUORS

2657 W. Division St.

WYBORNE WYROBY
TRUNKÓW

Telefon Humboldt 6-9688

ALEX & JOHN SWIATEK

CHES BROZEK'S TAVERN

1110 N. California Ave.

NAJLEPSZE WINA I TRUNKI
POSIADAMY WYROBY CALVERT

Telefon Everglade 4-9154

CHESTER BROZEK

WISCONSIN RENDEZVOUS

2558 W. Augusta Blvd.

POPULAR POLKA BANDS
EVERY FRI., SAT. & SUN.

Direct Radio Broadcast Every Sat.-WOPA

Phone Humboldt 6-9441

LUCY BARTOSZEWSKI

WE FEATURE CALVERTS FINEST DRY GIN

TEN PIN TAP

1353 N. Western Ave.

A FRIEDLY PLACE WHERE
BOWLERS MEET

Phone Humboldt 6-9167

MICHAEL WALENSA

MORELIIS LIQUORS

5800 W. Grand Ave.

PRZYJDŹCIE DO NAS I ZOBACZCIE
NASZ DOBRY WYBÓR POLSKICH
LIKIERÓW

Sprzedajemy Też Dziennik Związkowy
Czasopismo Dla Waszej Wygody
Zadawanie Was — Zadawala Nas

JOE & JEANS TAVERN

937 N. Western Ave.

ZADAWALANIE WAS — ZADAWALA
NAS

Telefon Humboldt 6-9799

JOE & JEAN SPONDER

Posiadamy Wyroby Calvert

TED'S LIQUORS

5525 W. North Ave.

CHOICE WINE & LIQUORS

FREE DELIVERY

Phone Merrimac 7-5456

Merrimac 7-9532

TED THOMAS

SWASTEK'S TAVERN

1859 W. Chicago Ave.

MIESZANE NAPOJE
NASZĄ SPECJALNOŚCIĄ

Telefon SEeley 3-8638

STANLEY & ANN SWASTEK

NORTH BOWL

2606 W. North Ave.

COMPLETELY REMODELED
8 FULLY AUTOMATIC LANES

VISIT OUR MODERN COCKTAIL BAR

Phone Everglade 4-4125

DIVISION WINE & LIQUORS

2558 W. Division St.

NASZĄ SPECJALNOŚCIĄ
EUROPEJSKIE WINA
I TRUNKI

Telefon Humboldt 6-9203

SOL & MILT WARSASKI

THE FAMOUS LIQUORS

1572 Milwaukee Ave.

NAJLEPSZE WINA I TRUNKI

Telefony Humboldt 6-9479

Humboldt 6-9668

SAM STOLLER & HENRY CIESLAU

NORTHWESTERN LIQUORS

2706 W. Division St.

POSIADAMY WYROBY CALVERT
W DZIELNICY PRZEZ 24 LAT
DOSTAWIAMY

Telefon Humboldt 6-7500

SAM COHN & SID PROSANSKY

WESTERN LIQUORS

955 N. Western Ave.

KOMPLETNY WYBÓR
TOWARÓW PACZKOWYCH

Telefon Humboldt 6-9861

EDWARD CHMIEL

Posiadamy Wyroby Calvert

WALLIE'S INN

951 N. Western Ave.

PRZYJACIELSKIE MIEJSCE DLA
PRZYJAZNYCH OSÓB

Telefon Humboldt 6-9255

FRANCES & WALTER BAZULA

Posiadamy Wyroby Calvert

Muzyka — Lekarstwem w Nowoczesnej Medycynie

Już w Prymitywnych Czasach Czarownicy
Plemion Używali Muzyki Do Leczenia

Pewien pacjent w jednym z angielskich szpitali poddany został ciężkiej operacji. Gdy przebudził się z uśpienia usłyszał majestatyczne akordy "Te Deum". Lekarze i sanitariusze nie mogli uspokoić jego szalu i przez dziesięć minut musieli mu tłumaczyć, że słyszał muzykę płyty gramofonowej, a nie chór anielski w niebie, gdyż sądził, że zmarł w czasie operacji.

Ten tragicomiczny incydent z płytą gramofonową jest przykładem, co może muzyka. "Muzyka łagodzi obyczaje" jest starym jak świat przysłowiem. Nowocześnie nauka odkrywa prócz tego obecnie nieoczekiwane jej znaczenie w leczeniu.

Nieco Historii

W czasie ostatniej wojny światowej, niezwykle postęp chirurgii i medycyny pozwolił niejednokrotnie na uratowanie w cudownych warunkach tysięcy istnień ludzkich; przekonano się jednak, że niejednokrotnie ani potężne antybiotyki, ani najbardziej udoskonalona technika nie zawsze wystarczą do odzyskania zdrowia. Brakowało często czynnika równowagi moralnej i fizycznej, która zapewni wyzdrowienie. Okazało się, że tym czynnikiem jest muzyka, którą się posługiwano z powodzeniem dla zmniejszenia napięcia nerwowego byłych wojskowych i przystosowania ich do normalnego życia.

Prawdę mówiąc muzyka zawsze była złączona z historią medycyny. Kapłani dawnego Egiptu leczyli przy pomocy śpiewanych zamawiań. Czarownicy plemion prymitywnych zawsze się posługiwali śpiewem i deklamacjami w swych magicznych praktykach.

Muzyka i Wzruszenie

Choroba króla Saula ustąpiła przy melodyjnych akordach harfy Dawida, a Homer opowiada, że dzięki muzyce Ulises uniknął fatalnego krwotoku.

Ta tradycja lekarska została obecnie wznowiona. Psychiatria poczyniła doświadczenia i to bardzo korzystne co do działania muzyki na wzruszenia. Dobrze dobrana muzyka przyciąga uwagę roztargnionego, niespokojnego i melancholika. Jeśli pacjent jest przygnębiony, uspokajająca melodia w tonie minorowym ułatwia pracę psychiatry. Z drugiej strony, kto myśli i mówi szybko, lepiej się czuje, gdy słyszy melodię o przyspieszonym tempie. Specjalista może nie tylko przystosować muzykę do następujących po sobie etapów leczenia, lecz również wywołać takie stany uczuciowe u chorego, które go uczynią podatnym do najprzeróżniejszych sposobów leczenia.

Złagodzenie charakteru przy pomocy muzyki okazało się pożyteczne w przygotowaniu umysłowo chorych do leczenia przy użyciu wstrząsu; ten sposób uspokajający uważany jest przez specjalistów za bardziej skuteczny niż działanie zazwyczaj stosowanej kąpieli.

Dodatkowy "Środek" Znieczulający

Chirurgia wykorzystuje zresztą muzykę w charakterze dodatkowego środka znieczulającego. W niektórych szpitalach zwalczą się przy jej pomocy bojaźliwość, niepokój i skutki hałasu i rozmów w salach operacyjnych. Ostatnie doświadczenia poczynione na uniwersytecie chicagowskim wykazały, że dzieci reagują lepiej na lekkie i wesołe kompozycje, a starsi wolą piosenki ludowe.

Lekarze, którzy stosują kurację "długiego snu" posługują się niekiedy muzyką dla uśpienia pacjentów: rozpoczynają oni przez połączenie jakiejś melodii ze stosowaniem środka nasennego. Po pewnym czasie chory usypia, gdy słyszy tę właśnie melodię, bez stosowania środka nasennego.

PIERWSZA NAGRODA ZA WYBÓR. — Chicagowski bankier, 42-letni John S. Gleason został wybrany na 39-tej konwencji w Chicago komendantem Amerykańskiego Legionu. Po tym dostał on "pierwszą nagrodę" w postaci pocałunku od swej żony.

W 50-tą Rocznicę Istnienia Wydziału Kobiet w Z. N. P. Wydajnej Pracy Dla Dobra Polonii Najszerzej Zyczenia Dalszego Rozwoju i Wszelkich Sukcesów i Powodzenia w Pracy — składa —
THE LINCOLN PRESS
1026 N. WOLCOTT ST.
JAN BIELECKI, właśc.
Wykonuje Wszelkiego Rodzaju Druki
Tel. ARmitage 6-7844

W 50-tą Rocznicę Istnienia Wydziału Kobiet w Z. N. P. Wydajnej Pracy Dla Dobra Polonii Najszerzej Zyczenia Dalszego Rozwoju — zasyła —
KAPPER'S SHOE STORE
1739 WEST 18th STREET
Naroznik Wood Street
OBOWIĄZKI DLA CAŁEJ RODZINY
Dopasowanie przez X-Ray
Dr. Irving Kapper chętnie z zadowolonym zadowolonym dobierze obuwie dla Waszych dzieci.
Telefon CANal 6-4148

Istnienia Wydziału Kobiet w 50-tą Rocznicę Z. N. P. Wydajnej Pracy Dla Dobra Polonii Najszerzej Zyczenia Dalszego Rozwoju — zasyła —
Altbach & Reinhart
3525 W. 26-ia ULICA
Piękna i Nowoczesna Odzież Dla Całej Rodziny

W 50-tą Rocznicę Istnienia Wydziału Kobiet w Z. N. P. Wydajnej Pracy Dla Dobra Polonii Najszerzej Zyczenia Dalszego Rozwoju — zasyła —
J. Lifschultz, R. Ph.
Prescription Druggist
Store with a Reputation
2600 W. DIVISION STREET
Tel. HUmboldt 6-0287

Pewien dentysta amerykański opatentował nawet specjalny fotel, w którego górnej części umieszczone zosta-

ły dwa maleńkie głośniki. Doskonale dobrane melodie zmniejszają niepokój pacjenta i górują nad drażniącym szmerem wiercenia. W pew-

nym znów paryskim instytucie piękności także samo krzesło z ukrytymi głośnikami ra-

dia uspakaja klientki denerwujące się długotrwałymi zabiegami kosmetycznymi.

The paint industry has supplied nearly one billion gallons of paint for the automobiles produced in the U. S. since 1900.

TV viewers in Poland and East Germany beyond the Iron Curtain see United Press Movietone news film daily.

Wieboldt's

ma zaszczyt wyrażenia uznania
Kobietom Polskim
W Całym Chicago
Z Okazji obchodu
50^{tej}
ROCZNICY
Wydziału Kobiet
Związku Narodowego Polskiego

HARLEM-IRVING • EVANSTON • CHICAGO • OAK PARK

6 wieczorem, Gdziekolwiek, w Stanach Zjednoczonych...

ROZSĄDNI LUDZIE PRYZNAJĄ: Calvert smakuje lepiej

Na całym kontynencie w mieście i w wiosce, rozsądni ludzie przyznają pierwszeństwo smakowi Calvert. Z jakiego powodu? Jest on smaczniejszy, silniejszy, lepszy!

Skorzystajcie z całej rozkoszy picia, jaką może dać wódka—pijąc Calvert.

CALVERT DISTILLERS CO., N. Y. C. • 86 PROOF • 65% GRAIN NEUTRAL SPIRITS • AMERICAN BLENDED WHISKY

Zadajcie **Calvert** Reserve
Nic lepszego pod względem smaku w Ameryce

Z OKAZJI ZŁOTEGO JUBILEUSZU 50-CIO LECIA
WYDZIAŁU KOBIET

GMINA 80-TA Z. N. P.

SKŁADA SERDECZNE ŻYCZENIA DALSZEJ
OWOCNEJ PRACY DLA Z. N. P. I POLSKI

NIECH ŻYJE I ROZWIJA SIĘ WYDZIAŁ KOBIET

Józef Gembara, prezes Waleria Jendrysik, sekr. fin.
Zofia Witkowska, wiceprez. Michał Oleszkowicz, kasjer
Wład. Tomaszewski, sekr. Józef Dyjak, marszałekSERDECZNE ŻYCZENIA WYDZIAŁOWI KOBIET Z. N. P.
Z OKAZJI 50-CIO LECIA SKŁADA

GMINA NO. 19 Z. N. P.

BUFFALO, N. Y.

ZARZĄD:

Kaz. Szudzik, prezes Józef Zieliński, sekr. fin.
Telefor Jedrasiak, wiceprez. Stan. Achtyl, sekr. prot.
Leona Szwałda, wiceprez. Antoni Lipecz, marszałek
Alicja Salińska, skarbniczkaSERDECZNE ŻYCZENIA
WYDZIAŁOWI KOBIET W Z.N.P.
Z OKAZJI 50-LECIA

GMINA 87 Z. N. P.

ZARZĄD:

Stanisław Cieśla, prezes Stanisław Węgrzyn, sekr. gm.
Maria Forsy, wiceprez. Franciszek Marc, kasjer
Edwin Olewinski, wiceprez.SERDECZNE ŻYCZENIA
WYDZIAŁOWI KOBIET W Z. N. P.
Z OKAZJI 50-CIO LECIA — SKŁADA

GMINA NO. 54 Z. N. P.

W DETROIT, MICH.

ZARZĄD:

J. Rychlicki, prezes J. Birecki, sekr. fin.
M. Cichowicz, wiceprez. S. Lemanek, sekr. prot.
W. Szymański, wiceprez. S. Pawelek, marszałek
T. Gozik, skarbnik M. Bober, marszałekSERDECZNE ŻYCZENIA
WYDZIAŁOWI KOBIET W Z. N. P.
Z OKAZJI 50-CIO LECIA — SKŁADA

GMINA NO. 189 Z. N. P.

W CHICAGO, ILL.

ZARZĄD:

J. Fatia, prezes Adela Pinińska, skarbnik
Stanisław Torzała, wiceprez. Joanna Stec, sekr. fin. i protok.
Anna Cichowska, wiceprez. Józef Jakubiec, marszałekSERDECZNE ŻYCZENIA
WYDZIAŁOWI KOBIET Z. N. P.
Z OKAZJI 50-CIO LECIA

GMINA 65 Z. N. P.

ZARZĄD:

Władysław Folcik, prezes Antoni Solak, sekr.
Stanisław Zieniowski, wicepr. Józef Forst, kasjer
Stanisława Szatkiewicz, wicepr. Wincenty Aszkieniewicz marsz.SERDECZNE ŻYCZENIA
WYDZIAŁOWI KOBIET Z. N. P.
Z OKAZJI 50-CIO LECIA

GMINA NO. 13

Wilkes Barre, Pa.

ZARZĄD:

Zofia Wojcik, wiceprez. R. Stefański, sekr. fin.
W. Dysleski, wiceprez. J. Zaklikiewicz, sekr. prot.
A. Czarnecki, skarbnik F. Kruk, marszałekSERDECZNE ŻYCZENIA
WYDZIAŁOWI KOBIET Z.N.P. Z OKAZJI 50 LECIA

GMINA 75 Z. N. P.

Bronisław Bykowski, prezes

Edward Moskal, wiceprez. Piotr Sojka, kasjer
Weronika Gaweł, wiceprez. Henryk Wawron, marszałek
Jan Gembara, sekr. prot. Jan Zelek, pod-marszałek
Ludwik Nowak, sekr. fin. Józef Truchel, odzwiernyW 50 ROCZNICĘ ISTNIENIA WYDZIAŁU KOBIET
SZCZĘŚĆ WAM BOŻE W WASZEJ PRACY!

GMINA 15-TA Z. N. P.

W DETROIT, MICH.

Jakob Lewandowski, prezes Zofia Sobieska, sekr. fin.
Maria Leszczyńska, wiceprez. Jan Strzałkowski, sekr. prot.
Józef Patryjak, wiceprez. Piotr Portalski, marszałek
Michał Krupa, skarbnik Stanisław Piekarski, marszałekSERDECZNE ŻYCZENIA
WYDZIAŁOWI KOBIET Z. N. P.
Z OKAZJI 50-CIO LECIA

GMINA 62-GA Z. N. P.

W CHICOPEE, MASS.

ZARZĄD:

Jan Bors, Prezes Antoni Zajchowski Sekretarz
Alicja Nachornek, Wiceprez Henryka Lasocka, Kasjerka
Jan Boduch, Wiceprez Stanisław Galica, MarszałekSERDECZNE ŻYCZENIA WYDZIAŁOWI KOBIET
W ZWIĄZKU NAR. POLSKIM
Z OKAZJI 50-CIO LECIA

GMINA 152-GA Z. N. P.

W WATERBURY, CONN.

Kuracja Owocowa
Na Choroby Żołądka i Kiszek

Przy leczeniu takich chorób, jak katar żołądka, chroniczne choroby kiszek, hemoroidy, uderzenia krwi do głowy, szkorbut, choroba wątroby i śledziony, wymagana jest odpowiednio uregulowana dieta. We wszystkich tych wypadkach dobrze działa spożywanie owoców, tym więcej, że działają one przeczyszczająco bez szkodenia narządów trawienia. Szczególnie wiele jedzące i pijące osoby powinny spożywać owoce jako lekarstwo.

Ludzie, którzy spożywają dużo owoców rzadko kiedy cierpią na kamienie żółciowe, a przyczyną jest to, że przy czystym jedzeniu owoców wytwarza się w organizmie węglowa szczawa, działająca tak samo jak mineralne wody.

Prawdopodobnie winogrona najlepiej nadają się do systematycznej kuracji owocowej. Najlepiej spożywać je wówczas, gdy leżały dzień lub dwa, są bowiem dojrzałe i cieplejsze od świeżych. Przy spożywaniu owoców należy zapamiętać to, że owoc tym trudniej się trawi, im więcej wraz z nim spożywamy skórki i pestek. Substancje te wcale się w żołądku nie rozpuszczają, obciążają żołądek i kiszkę, powodując zatwardzenie i bóle, a niekiedy dostają się ze ślepej kiszki do wyrostka robaczkowego, powodując jego zapalenie, które wymaga natychmiastowej operacji. Wobec tego należy wypłukać pestki i skórki owoców.

Owoce zawsze były i są spożywane i stosowane z dobrym skutkiem w rozmaitych chorobach, celem ugaszenia pragnienia, przy ciężkim trawieniu i dla uregulowania diety. Z pożywnych materiałów owoce zawierają nie tylko cukier i organiczne sole, lecz ich smak i zapach zależy od zawartych w nich kwasach. Ponieważ nie zawierają białkowych substancji, przeto żywnie się samymi owocami nie może mieć zastosowania. Przy chronicznych substan-

cjach, przeciw którym owocowa kuracja jest skuteczna, należy wystrzegać się spożywania pokarmów obciążających żołądek, takich jak se-

SERDECZNE ŻYCZENIA
WYDZIAŁOWI KOBIET Z.N.P.

z Okazji 50-lecia Składa

TOW. GWIAZDA
WOLNOŚCI

Grupa 1692 z Wilmerding, Pa.

ZARZĄD:

Elżbieta Lorenc, prezeska
Helena Jurczak, wiceprez. Mary Tyburski, skarbniczka
Helena Ułma, sekr. fin.
Filomena Wojton, sekr. prot.
Elżbieta Trzodel, marszałkiniSZCZERE ŻYCZENIA
WYDZIAŁOWI KOBIET Z.N.P.

Z OKAZJI 50-LECIA

składa

GRUPA 3131 Z. N. P.

TOW. ŚW. ANDRZEJA BOBOLI

z Lower Bucks County, Pa. i Zarząd

Jan Sozański, Prezes

Mildred Musho, Wiceprez. Edward Musho, Wiceprez

Tadeusz Kolejki, Sekr. Prot. Genowefa Gunther Zacharka,

Skr. Fin. i Organizatorka Jan Domarski, Kasjer

Józef Grabowski, Marszałek

SERDECZNE ŻYCZENIA
WYDZIAŁOWI KOBIET Z.N.P.

Z OKAZJI 50-CIO LECIA

składa

GRUPA 445 Z. N. P.

Ford City, Pa.

ZARZĄD:

A. Solak, prezes W. Kłowski, wiceprez

K. Skubel, wiceprez. M. J. Dietz, sekr. prot.

S. Szymański, sekr. fin. F. Mazurek, kasjer

A. Niemierowski, marszałek A. Kolakowski, smolen—trust

T. Szymański, gosp.

SERDECZNE ŻYCZENIA
WYDZIAŁOWI KOBIET Z.N.P.

z Okazji 50-cio Lecia

—składa—

GNIAZDO SOKOLIC

Nr. 133 i Grupa 1141 Z. N. P

J. Sobierski Rutkowska, Prezeska

S. Frankowska, Wiceprez. W. Ciszewka, Sekr. Prot.

H. Chamerlik, Sekr. Fin. S. Nykiel, Kasjerka

Serdeczne życzenia Wydziałowi Kobiąt ZNP
Z OKAZJI 50-CIO LECIA

—składa—

GMINA 166 Z. N. P.

PHILADELPHIA, PA.

Bronisław Zaluski, prezes Wojciech Sado, kasjer
Józefa Niewodowska, wicepr. Grzegorz Zacirka, marszałek
Stanisław Włazek, wicepr. Michał Iczuk i Ludwik Gill,
Hilary Czaplicki, sekr. ChorażowieSiedziba Gminy 166 ZNP w Domu Związkowym
2733-35 E. Clearfield St., Philadelphia 34, Pa.GRATULACJE I SERDECZNE ŻYCZENIA DALSZEJ OWOCNEJ
PRACY SPOŁECZNEJ WYDZIAŁOWI KOBIET Z. N. P.

z Okazji 50cio Lecia—składa

TOW. OJCZYŻNA, GR. 669 Z. N. P.

Zarząd: J. Stachnik, prezes; B. Ostrowska, wiceprez. R. Godlewski, sekr. prot.; A. Zieliński, sekr. fin. i org.; L. Karwowski, kasjer; J. Ostrowski, marszałek, Rada Gospodarcza: R. Godlewski, R. Stachnik, K. Pustelnik.

SERDECZNE ŻYCZENIA

—składa—

Tow. Nowa Polska Gr. 736 Z. N. P.

MIECZYSLAW RYBSKI, Prezes

GENOWEFA GAJDA, Wiceprez. WŁADYSŁAW GOLISZEWSKI, Wiceprez

ANTONI POSŁUSZNY, Sekr. Prot. EDWARD LEWANDOWSKI, Sekr. Fin.

STANISŁAW KOŁADYCH, Asyst. Sek. Fin. JAN GOLISZEWSKI, Kasjer

ANTONI LEWANIAK, Marszałek

SERDECZNE ŻYCZENIA

WYDZIAŁOWI KOBIET Z. N. P.

z Okazji 50cio Lecia—składa

GRUPA 2481 Z. N. P.

W HAMTRAMCK, MICHIGAN

Kazimiera Dolańska, prezeska Józefa Noring, wiceprez. Dr. Anna Kołodziej, kasjerka

SERDECZNE ŻYCZENIA

WYDZIAŁOWI KOBIET Z. N. P.

—przesyła—

TOWARZYSTWO PRZODOWNICA

Grupa 871 Z. N. P.

Maria Kuflewska, prezeska Maria Jabłońska, sekr. fin.

Kazimiera Stasiak, wiceprez. Adela Clark, sekr. prot.

SZCZERE I SERDECZNE KONGRATULACJE
ZA DOKONANE DZIEŁO W ROZWOJU Z.N.P.

WYDZIAŁOWI KOBIET W 50-LECIE,

—składa—

TOW. CZYTELNIJA POLSKA

GRUPA 700 Z. N. P.

w Los Angeles, Cal.

Jan Marosz, prezes A. P. Stefanowski, sekr. fin.

Dorris Mason, wiceprez. Ludwika Kobylak, sekr. prot.

A. Demitrowicz, wiceprez. Wanda Blazeczka, kasjerka

ry, tłuste ciasta, wieprzowina, świeży chleb, cukier i inne. Picie mleka bezpośrednio przed lub po spożyciu owoców jest rzeczą bardzo szkodliwą.

Tow.

Nadwiślańskie

Grupa 759 Z. N. P.

składa

Hold i uznanie za wierną i wydajną pracę organizacyjną w Z. N. P. wszystkim Kobiętom oraz Wydziałowi Kobięć.

ZARZĄD

Jan Jurek, prezes Weronika Świec, wiceprez. Józef Banek, wiceprez. Józef Nasiatka, sekr. prot. Anna Halvorsen, sekr. fin. Franciszek Wodka, skarbnik Władysława Niedziałkowska, dyrektorka

SERDECZNE ŻYCZENIA

—od—

Grupy 3113 ZNP

39 Jackson, New Jersey

South River, New Jersey

ZARZĄD:

J. Stefania Mieczkowska, prezeska

Evelyna Leszczyk, 1 wiceprez. Mary Zajac, 2 wiceprez. Gertruda Skarżyńska, kasjerka

Paulina Pińska, sekr. fin. Mary Cygnin, sekr. prot.

Czesława Domańska, hon. prezeska

SERDECZNE ŻYCZENIA
WYDZIAŁOWI KOBIET ZNP.

z okazji

50-CIO LECIA

—składa—

TOWARZYSTWO
ŚW. STANISŁAWA B. M.

Grupa 453 Z. N. P.

YOUNGSTOWN, OHIO

SERDECZNE ŻYCZENIA
WYDZIAŁOWI KOBIET ZNP.

z okazji

50-CIO LECIA

—składa—

Tow. Biały Orzeł

Grupa 3123 Z. N. P.

VAN NUYS, CALIF.

SERDECZNE ŻYCZENIA
WYDZIAŁOWI KOBIET Z. N. P.

z Okazji 50-cio Lecia—składa

TOWARZYSTWO KRÓLA
WŁAD. JAGIELŁY

Grupa 2206 Z. N. P.

z Okazji 50-cio Lecia zasyła

Serdeczne Życzenia

Wydziałowi Kobięć Z. N. P.

E. POLACHOWSKI, Prezes

G. KOŚCIELNIAK, Wiceprez.

S. ROGERS, Wiceprez

J. MODRZEJEWSKI, Sekr. Fin.

F. SŁOARZYK, Skarbnik

A. ADAMCZYK, Sekr. Prot.

SERDECZNE ŻYCZENIA
WYDZIAŁOWI KOBIET
Z.N.P.

z okazji

50-cio lecia przesyła

Tow. Św. Marcina

GRUPA 134 Z.N.P.

4839 Washington St.

Denver, Colorado

SERDECZNE ŻYCZENIA
WYDZIAŁOWI KOBIET Z. N. P.

z okazji

50-CIO LECIA

—zasyła—

Tow. K. Pułaskiego

Grupa 2691 Z.N.P.

RIVERHEAD, N. Y.

Z OKAZJI 50-CIO LECIA
Wydziałowi Kobięć Z. N. P.
serdeczne życzenia i dużo
pomysłów w dalszej
owocnej pracy

—składa—

TOW. ŚW. SEBASTIANA

Grupa 1797 Z. N. P.

Chicago, Illinois

ZARZĄD:

Prezes—Stan. Woniak

Wiceprez—Stan. Jania

Skr. Fin.—Bruno Rusniak

Skr. Prot.—Wład. Poremba

Marszałek—Ludwik Matuszyk

SERDECZNE ŻYCZENIA
WYDZIAŁOWI KOBIET Z.N.P

Z OKAZJI 50-CIO LECIA

—przesyła—

TOW. W JEDNOŚCI SIŁA

GR. 2669 Z. N. P.

DETROIT, MICH.

Prezes—A. Olech

Skr. Fin.—J. Motyka

Kasjer—Joanna Wilk

Skr. Prot.—Socha

SERDECZNE ŻYCZENIA
WYDZIAŁOWI KOBIET Z.N.P

Z OKAZJI 50-CIO LECIA

—przesyła—

TOW. KAZIMIERZA
ZYCHLIŃSKIEGO

Grupa 2459 Z. N. P.

A. Perchurów, Prezes

W. Krasinska, Wiceprez. A. Jarkowicz, Wiceprez

A. Helkowski, Sekr. Fin. Z. Sadowski, Sekr. Prot.

Fr. Sienda, Kasjer O. Rukotuch, Marszałek

SERDECZNE PODZIĘKOWANIE
WYDZIAŁOWI KOBIET Z. N. P.Za Piękną Pracę Na Polu Organizacyjnym, Społecznym
i Narodowym, z Okazji 50 Letniego Jubileuszu

—składa—

TOWARZYSTWO GIEWONT

GRUPA 2514 ZNP

B. Migala, prezes

E. Łukaszewska, wiceprez. Z. Buczkowska, sekr. fin.
B. Biernasiak, wiceprez. M. Marek, kasjer
F. Kwaśnica, sekr. prot. J. Szczepaniak, marszałekSERDECZNE ŻYCZENIA
WYDZIAŁOWI KOBIET W Z.N.P.
Z OKAZJI 50-CIO LECIA

—przesyła—

TOW. KRÓLOWEJ WANDY

GRUPA 2662 Z. N. P.

POUGHKEEPSIE, N. Y.

HOUSTON, TEXAS—DLA WYDZIAŁU KOBIET
SERDECZNE GRATULACJE

—od—

POLISH PROGRESSIVES

Grupa 2336 Z. N. P.

MAGDALENA KRUS, Prezeska ANNA GREENSAGE, Sekr.

Z OKAZJI 50-CIO LECIA ZŁOTEGO JUBILEUSZU
WYDZIAŁU KOBIET Z. N. P.

TOW. SYNOWIE ZIEMI POLSKIEJ

Pod Opieką św. Stanisława, Grupa 1824 ZNP

SKŁADA SERDECZNE ŻYCZENIA DALSZEGO ROZWOJU
WYDZIAŁOWI KOBIETFranciszek Banasiak, prezes Jan Borucki, wiceprez
Anna Lewandowska, wiceprez. Wł. Tomaszewski, sekretarz
St. Rutkowski, sekretarz finansowy i kasjer

NA ZŁOTY JUBILEUSZ 50-CIO LECIA

WYDZIAŁU KOBIET Z. N. P.

TOW. OŚWIATY I BIBLIOTEKI
IMIENIA ADAMA MICKIEWICZA

—składa—

WYDZIAŁOWI SERDECZNE ŻYCZENIA

DALSZEGO ROZWOJU DLA Z. N. P. I POLSKI

Michał Oleszkowicz, prezes Stan. Studziński
Wawrzyniec Zalesiak, wiceprez Kon. Budzisz
Wład

Stefan Starzyński — Bohaterski Prezydent Warszawy

Dzielność Jego Rządów w Warszawie Zjednała Mu Uznanie Wszystkich Mieszkańców

"Kto jest ten mały człowiek, co w ognistym deszczu śród murów, co się wala, jako posąg stoi?"
Powróćcie, ach! powróćcie, gdy w bębny uderzą i wojsk naszych znów kroki posłyszysz miarowe!"
(Jan Lechoń. Pieśń o Stefanie Starzyńskim).
Pod datą 11 września 1939 roku jeden z kronikarzy dni

kleśki i chwały Warszawy pisał: "Kilkanaście razy w ciągu dnia przemawia Starzyński. Każde jego polecenie spełnia jest natychmiast. Gdy wzywa do jakiejś pracy ochotników, nie potrzeba. Głos ma tak schrypnięty, że ledwie może mówić. Do studiu skąd przemawia, przynosi mu ludzie setki lekków."

Stefan Starzyński! Jego imię powtarza się w każdym wspomnieniu przykazywanym pismem, czy słowem, w każdej relacji wrześniowej o Warszawie. Bo jakże mówić o tej tragicznej jesieni, nie sławiać Stolicy, a jakże sławić jej gorzkie bohaterstwo, nie przywołując pamięci obrońcy reduty warszawskiej, niezłomnego prezydenta miasta, Stefana Bronisława Starzyńskiego?..

Objął Urząd w 1934 r.

Urodził się 19 sierpnia, 1893 roku na prowincji, lecz prawie całe życie spędził w Warszawie. Tu chodził do szkoły, kształcił się, a po latach wojennych i legionowych wykładów w Szkole Głównej Handlowej. Jako ceniony wówczas ekonomista został wiceministrem Skarbu i Banku Gospodarstwa Krajowego. W 1934 roku został powołany na stanowisko prezydenta Warszawy. Okres jego pięcioletniego gospodarowania w stolicy zjednuje mu uznanie nawet przeciwników politycznych.

Starzyński kładzie duże zasługi w rozbudowie Warszawy. Jest inspiratorem, organiza-

torem i współautorem takich poczyniń, jak rozszerzenie i zmodernizowanie wylotowych arterii miasta (Puławska, Wolska, Grochowska), budowy Włostowskiej i wiaduktu żoliborskiego, przeprowadzenia wielkiego burzowca-kolektora, dostosowywania sieci kanalizacyjnej do potrzeb miasta.

Za jego rządów na ratuszu stołecznym uporządkowane i ulepszone zostały ulice Warszawy, wyrosły nowoczesne gmachy szkół, szpitali muzeów i bibliotek.

Został na Posterunku

Dni Stefana Starzyńskiego nadeszły jednak we wrześniu roku 1939. Nie wybrał szosy zwycięskiej, szlaku ucieczki większości dygnitarzy. Został na posterunku, by bronić najdroższego miasta, by bronić honoru polskiego, by zapisać w księgach dziejów ojczyzny jeszcze jedną kartę walki o wolność — przeciw najeźdźcy.

Pod ostrzałem wrażliwych pocisków Warszawy pionoła i krwawiła, ale nie poddawała się. Na czele obrony miasta stanął generał dywizji Juliusz Rómmel oraz Komisarz Cywilny i jednocześnie przewodniczący Obywatelskiego Komitetu Doradczego — Stefan Starzyński.

Bohaterscy obrońcy Warszawy — żołnierze, robotnicy z Woli i Ochoty, młodzież stu-

dencka i ledwo odrosła od ziemi młodzież szkolna — znaleźli w nim organizatora i przywódcę, który krzepił siły walczących. Wszędzie czuło się rękę niezmordowanego prezydenta. Instytucje użyteczności publicznej działały. Urzędnicy z zarządu miasta nie przerywali pracy nawet w dniach najcięższych nalotów. Uszkodzenia wodociągów, elektrowni, gazowni, radia i kanalizacji były usuwane — jak długo tylko pozwalały na to fizyczne możliwości.

Porywał Ofiarą

Starzyński nie poprzestawał jednak na praktycznej działalności organizacyjnej, zresztą dla opuszczonej przez rząd i bombardowanej przez nieprzyjaciół stolicy, działalności niezwykle ważnej. Sercem ludzkim, sumieniem wstrząsały przemówienia radiowe prezydenta. Porywał słabnących do oporu, z niezwykłą dalekowzrocznością wydobylał na jaw sens wielkiej ofiary miasta. W jednym z gorących, improwizowanych wystąpień Starzyński mówił:

"Chciałem, by Warszawa była wielką. Wierzyłem, że wielką będzie... I choć tam, gdzie miały być wspaniałe sierocinice — gruzi leżą, gdzie miały być parki — dziś są barykady, gęsto trupami pokryte, choć płoną nasze biblioteki, choć płoną nasze szpitale, nie za pięćdziesiąt lat, nie za sto, lecz dziś — Warszawa, broniąca honoru Polski, jest u szczytu swej wielkości i sławy..."
Pewnego dnia nie stało już

radiostacji. Starzyński wydawał polecenia przez gońców. Potem zabrał amunicję, wody, żywności, lekarstw. 27-go września nad Warszawą zapadła głucha, ciężka, tragiczna cisza. Nastąpiła kapitulacja — honorowa...

Wierzy Swym Obowiązkom

Starzyński miał możliwość opuszczenia miasta, a nawet — jak wspomina dziś generał Rómmel — możliwości wyjazdu na granicę. Nie uczynił tego. Do końca pozostał wierny swym obowiązkom. Kapitan schodzi z tonącego okrętu — ostatni.

Z właściwą sobie energią ratował to, co się dało. Został na ratuszu, organizował pomoc dla mieszkańców, niszczył kompromitujące obywateli dokumenty w wydziale ewidencji ludności. Na ratuszu też, dokładnie w miesiąc po kapitulacji, w dniu 27 października 1939 roku został aresztowany. Czekala go droga męczennictwa: Pawiak i Dachau. Tam w obozie śmierci zginął w dniu 17 października, 1943 roku.

Jego imieniem nazwana ma być jedna z głównych arterii miasta, które tak ukochał, miasta niepokonanego, miasta.

DR. B. J. TATAROWICZ

NACZELNY LEKARZ MACIERZY POLSKIEJ

Z GŁĘBI MOJEGO SERCA PRZESYŁAM DLA WYDZIAŁU KOBIET Z. N. P. Z OKAZJI 50 LAT ISTNIENIA
Szczere i pełne uznania gratulacje za wykonaną pracę humanitarną i charytatywną. Praca ta jest tym szlachetniejsza, ponieważ wykonana jest dla tych, którzy tej pomocy najbardziej potrzebują. Wszelkim poczynaniom najpełniejsze uznanie i podziękowania na przyszłość.

DR. A. SAMPOLINSKI
1800 SOUTH ASHLAND AVENUE

przesyłam dla Wydziału Kobiet z okazji 50 Lat Istnienia w ZNP. oraz życzę dalszego pomyślnego rozwoju i kontynuowania tej pięknej i zbożnej pracy, a tak wielce pożytecznej na polu humanitarnym i charytatywnym.

DR. TADEUSZ A. POREMSKI

2348 N. WESTERN AVE. BRUNSWICK 8-9223
5810 N. MILWAUKEE AVE. RODNEY 3-2633

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA WYDZIAŁOWI KOBIET W Z. N. P.

z okazji 50 lat istnienia. Niech Wasze wysiłki i ta piękna szlachetna a pełna ofiarności praca przyniesie jak najlepsze wyniki i rezultaty w przyszłości dla naszych Rodaków

składa

SERDECZNE ŻYCZENIA

WYDZIAŁOWI KOBIET Z. N. P.

Z OKAZJI 50-CIO LECIA

składa

Dr. Edward H. Warszawski

SERDECZNE ŻYCZENIA SUKCESU W DALSZEJ PRACY DLA Dobrej Sprawy Polskiej Z OKAZJI 50-CIO LECIA WYDZIAŁU KOBIET W Z. N. P.

— składa —
Dr. Lucjan L. Witkowski
LEKARZ I CHIRURG
1530 NORTH DAMEN AVENUE
Telefon BRUNSWICK 8-2770

SERDECZNE ŻYCZENIA WYDZIAŁOWI KOBIET W Z.N.P.

z okazji 50-CIO LECIA ZAŁOŻENIA

— zasyła —
Dr. F. Sadowski
5250 W. FULLERTON AVE.

W 50-TĄ ROCZNICĘ WYDZIAŁU KOBIET W ZNP Serdeczne Życzenia Wszelkiej Pomyślności i Sukcesu w Dalszej Pracy Dla Dobrej Sprawy Polskiej — składa —

DR. JAN M. ŚMIAŁEK LEKARZ I CHIRURG
DR. JÓZEF L. ŚMIAŁEK DENTYSTA
959 NO. WESTERN AVENUE
Telefon HU 6-1130
Telefon BR 8-4010

Najserdeczniejsze Życzenia Dla Wydziału Kobiet z Okazji 50-cio Lat Istnienia, Oraz Dalszej Owocnej a Tak Pożytecznej Pracy i Dalszego Pomyślnego Rozwoju — zasyła —

DR. EDWIN S. MIROCHNA
OPTOMETRYSTA Z RODZINĄ

256 N. KILBOURNE AVE. Telefon ESTEbrook 8-2895

W 50-TĄ ROCZNICĘ ISTNIENIA WYDZIAŁU KOBIET W ZWIĄZKU NAR. POLSKIM Wydajnej Pracy Dla Dobrej Polonii Najserdeczniejsze Życzenia Dalszego Rozwoju — zasyła —

DR. W. RÓŻYCKI

1543 W. Division St. Tel. BR 8-6080

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA DALSZEJ CHWALEBNEJ I OWOCNEJ PRACY Dla Sprawy Polskiej i Organizacji z Okazji 50 Lat Istnienia Wydziału Kobiet w Z. N. P. — zasyła —

DR. EDWIN J. ADAMSKI

3200 MILWAUKEE AVE. AVenue 3-7707

W 50-TĄ ROCZNICĘ ISTNIENIA WYDZIAŁU KOBIET W ZWIĄZKU NAR. POLSKIM SERDECZNE ŻYCZENIA DALSZEJ WYDAJNEJ PRACY DLA SPRAWY POLSKIEJ — składa —

DR. WŁADYSŁAW E. HUJAR

55 E. WASHINGTON

SERDECZNE ŻYCZENIA DALSZEGO PIĘKNEGO ROZWOJU WYDZIAŁOWI KOBIET Z. N. P. z Okazji 50-lecia — zasyła —

DR. STANLEY M. KOZIOL

LEKARZ I CHIRURG
1084 North Milwaukee Avenue

W 50 ROCZNICĘ ISTNIENIA WYDZIAŁU KOBIET W Z.N.P. Wydajnej Pracy Dla Dobrej Polonii Najserdeczniejsze Życzenia Dalszego Rozwoju — zasyła —

Dr. Mitchell L. Krupinski, M. D.

SPECJALISTA CHOROBY DZIECIĘCYCH I NIEMOWLĘCYCH
1530 NORTH DAMEN AVENUE
Biuro: BRUNSWICK 8-2770 Rezydencja: PENsacola 6-8268

W 50ta Rocznicę Istnienia Wydziału Kobiet w ZNP. Najserdeczniejsze Życzenia Dalszego Rozwoju Wydajnej Pracy Dla Dobrej Polonii — zasyła —

DR. C. A. MACHACEK

O.D. D.O.S. OPTOMETRYSTA
3542 W. 26th Street
Godziny biurowe od 10 do 5 po poł. Poniedziałki i Czwartki od 10 do 9 wiecz. We środę zamknięte
Telefon ROckwell 2-7018

W 50 ROCZNICĘ ISTNIENIA WYDZIAŁU KOBIET W Z.N.P. Wydajnej Pracy Dla Dobrej Polonii NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA DALSZEGO ROZWOJU — zasyła —

DR. WALTER J. ŚWIATEK

OPTOMETRYSTA
2209 WEST CERMAK ROAD — MAIN FLOOR
Jeżeli potrzebujecie okularów, udajcie się do naszego Rodaka z całym zaufaniem, a da Wam szlachetną i dobrą obsługę w dobraniu i dopasowaniu okularów
Telefon VIRginia 7-6592

W 50-TĄ ROCZNICĘ ISTNIENIA WYDZIAŁU KOBIET Z.N.P.

Wydajnej Pracy Dla Dobrej Polonii Najserdeczniejsze Życzenia Dalszego Rozwoju — zasyła —

Dr. Jerome Martin Furman
8800 Commercial Ave.
Telefon BAport 1-5551

Z Okazji 50-ej Rocznicę Wydziału Kobiet w Z. N. P.

Serdeczne Życzenia Pomyślnego Rozwoju Dla Dobrej Polonii — zyczy —

DR. J. E. ZAREMBA

1922 West Division Street
Telefon HUMBOLDT 6-1757

SERDECZNE ŻYCZENIA DALSZEGO PIĘKNEGO ROZWOJU WYDZIAŁOWI KOBIET Z.N.P.

z okazji 50-lecia

zasyła

DR. JAN KOSZYK

1530 N. DAMEN AVE.

W 50-tą Rocznicę Istnienia WYDZIAŁU KOBIET W Z.N.P.

Najserdeczniejsze Życzenia Dalszego Rozwoju — składa —

DR. MACE GA7DA

5159 S. Damen Ave.
PR. 6-7800

W 50 ROCZNICĘ ISTNIENIA WYDZIAŁU KOBIET W ZWIĄZKU NAR. POLSKIM Wydajnej Pracy Dla Dobrej Polonii Najserdeczniejsze Życzenia Dalszego Rozwoju — zasyła —

DR. LEON A. ZELEZIŃSKI

1824 WEST 47-ma ULICA Tel. VIRginia 7-0017

W 50-TĄ ROCZNICĘ ISTNIENIA WYDZIAŁU KOBIET W Z. N. P.

Wydajnej Pracy Dla Dobrej Polonii Najserdeczniejsze Życzenia Dalszego Rozwoju — zasyła —

DR. EDMUND W. SHERRY

DENTYSTA
1608 MILWAUKEE AVENUE
2-gie Piętro, Pokój 211
Przy North Avenue Tel. HUMBOLDT 6-0773

SERDECZNE ŻYCZENIA WYDZIAŁOWI KOBIET W Z.N.P. Z OKAZJI 50-CIO LECIA ISTNIENIA — składa —

DR. EDWARD J. SWASTEK

1959 WEST CHICAGO AVENUE
Telefon HAYmarket 1-1600

SERDECZNE ŻYCZENIA WYDZIAŁOWI KOBIET Z. N. P.

z Okazji 50-cio Lecia — składa —

UNIVERSAL MEDICINE CO.

JAN KUKLINSKI, DYPLOMOWANY APTEKARZ
1901 WEST DICKENS AVE., CHICAGO, ILL.
BRUNSWICK 8-4360

Przesyłamy Serdeczne Życzenia

WYDZIAŁOWI KOBIET Z. N. P.

Z OKAZJI

ZŁOTEGO JUBILEUSZU 50-LECIA PRACY

Z Zaufaniem Obsługujemy Polskie Instytucje Medyczne

Zaopatrujemy Je w Nasze Wyposażenie

Midwest Oxygen Equipment Corp.

1664 W. OGDEN AVE. CHICAGO
Telefon: MO 6-2330

Waldemar Szwiec — Zapomniany Bohater z Chicago

Syn Hallerczyka, Urodzony w Stanach Zjednoczonych Walczył w Partyzancie w Polsce

Warszawa. — Pamiętacie te dni, kiedy powstała w Stanach Zjednoczonych Armia Polska, która w czasie Wielkiej Wojny Światowej brała udział w walkach o niepodległość kraju? Jednym z ochotników formujących się oddziałów był Józef Szwiec. Zarówno on sam, jak ojciec jego

Chłopiec nie wyróżniał się niczym szczególnym. Był bystry i żywy, jak każde zdrowe dziecko. W 1922 roku Waldemar Szwiec opuścił miasto swoich narodzin i nikt, kto zęgał siedmioletniego chłopca, nie mógł przewidzieć, że do Polski powraca przyszyj jej obrońcą i bohaterem narodu.

Młody Szwiec w niepodległej Polsce ukończył gimnazjum, odbył służbę wojskową i przed wojną zdążył przestudiować 3 lata prawa na uniwersytecie warszawskim.

Wojna

Nadszedł wrzesień 1939. Waldemar Szwiec walcząc pod dowództwem gen. Bortuśca zestrzelił 11 samolotów niemieckich. Z kolei Szwiec bronił Warszawy do dnia jej kapitulacji. Uciekał z niewoli niemieckiej i poprzez Węgry i Grecję przedzierał się do Francji, do wojsk Sikorskiego. Tam w jednostce Dowództwa 10 Brygady Kawalerii Pancernej został odznaczony przez Gen. Maczka Krzyżem Walecznych i promowany na porucznika.

Poprzez Marokko i Gibraltar Waldemar Szwiec dostaje się do Anglii, bierze udział w bitwie o Wielką Brytanię. Kiedy atak Hitlera na Anglię został odparty Waldemar Szwiec postanawia walczyć o wolność kraju w Polsce!

Do Polski

Oto fragment ostatniego listu jaki Waldemar skierował do rodziców w przeddzień opuszczenia Anglii:

„... Zdecydowałem się skoczyć do kraju jako spadkobierca — dywersant... dośzedłem do jasnego wniosku, że aby kraj nasz powstał, pewna ilość ludzi musi być zdecydowana na wszystko... Na ochotnika zgłosiłem się do Brygady Spadochronowej i dalej na skok do kraju. Pamięć o Was zachowałem jak najświętniejszą, daliśmy mi wychowanie, które pozwoliło mi zawsze postępować jak Bóg i Polska nakazała. — Wasz Włodek.”

Wiosną 1942 roku Waldemar Szwiec przybiera pseudonim Jakuba Robota. Zrzucił

cony w Polsce jako skoczek dostaje przydział do partyzantów Armii Krajowej w kielecczyźnie.

Zaczynają się partyzanckie dni. W kieleckich lasach formują oddziały z ludzi, którzy nie mogli przebywać w miastach „Generalnej Gubernii,” bo hitlerowcy za dobrze znali ich poczynania.

3 Plutony

Zgrupowanie, na czele którego stał Jakób Robot składa się z 3 plutonów — około 90 ludzi. Każdy z tych ludzi poświęcił życie osobiste, rodzinę, wygodę i jakiś spokojny zawód dla walki czynnej ze znanym wrogiem. Wiele wiosiek w kielecczyźnie przyjęło w skrawioną ziemię poległych bohaterów. Ginęły kobiety i mężczyźni w akcji pod Suchedniowem, Wielką Wsią, Wólką, Izabelowem, Wólką Plebańską, Wąsosz. Nie sposób wymienić wszystkich osiedli gdzie starto oddziały niemieckie, gdzie wysadzono pociąg, gdzie wyzwolono więźniów polskich z rąk hitlerowskich oprawców.

Pamiętny dzień 1-go września 1943 r. Jakub Robot z oddziałem partyzanckim zdobywa Końskie. Uwalnia więźniów politycznych, ostrzeliwuje urzędy niemieckie, zabiera materiały na umundurowanie żołnierzy na zimę. Opanowanie miasta było odpowiedzialnością na masowe aresztowania, których dokonał Gestapo w dniu 20 sierpnia 1943 roku.

Nagroda

Niemcy na głowę Robota wyznaczyli nagrodę, robili zadziki. Próżny trud. Ludność okolicznych wsi ceniła i kochała swego dowódcę i obrońcę. Ceniła i kochała chłopów z lasu. Czuwała nad bezpieczeństwem oddziału.

Ale w samym oddziale znalazł się zdrajca, konfident Gestapo porucznik Motor. On to spowodował o krążenie przez Niemców Wielkiej Wsi, gdzie właśnie przebywał z najbliższą drużyną Jakub Robot — Waldemar Szwiec.

Zaczęła się ostatnia walka bohaterskiego dowódcy. Jakub Robot z granatami w ręku chciał przedrzeć się przez potężny pancerny pierścień wojsk niemieckich. Seria karabinu maszynowego przecięła jego młode życie. Upadł na ziemię wojując: matko, matko, moja matko! Było to 13 października, 1943 roku.

Pomnik

Na cmentarzu w Końskich stoi pomnik ku wiecznej chwale partyzantów ziemi kieleckiej. Cmentarz przegranał zmasakrowane zwłoki bohaterów. Tam też spoczywają szczątki majora Waldemara Szwieca — Jakuba Robota.

SERDECZNE ŻYCZENIA WYDZIAŁOWI KOBIET Z. N. P. — z okazji — 50-LECIA ZAŁOŻENIA — składa —

Franciszek Kijak
wraz z żoną
TAWERNA
4001 So. Kedzie Ave.
Tel. Virginia 7-9639

W 50-TĄ ROCZNICĘ ISTNIENIA WYDZIAŁU KOBIET W Z. N. P. Wydajnej Pracy Dla Dobra Polonii NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA DALSZEGO ROZWOJU — zasyła —

HENRYK JOB
Właściciel Pięknej i Obszernej Tawerny
2458 S. CALIFORNIA AVE.
Tel. Bishop 7-6511
Gdzie zawsze są doskonałej jakości wszelkiego rodzaju trunki i gdzie spotykają się przyjaciele. Wiele niespodzianek. Zapraszamy Was.

W 50-TĄ ROCZNICĘ ISTNIENIA WYDZIAŁU KOBIET W Z. N. P. Wydajnej Pracy Dla Dobra Polonii NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA DALSZEGO ROZWOJU — zasyła —

TED'S WHITE WAY
TAVERN
PIĘKNA POLSKA GOSPODA
1433 W. CHICAGO AVE.
Doskonałe Napoje Wszelkiego Rodzaju, Gdzie Zawsze Zabawicie się Wesoło
Tel. Haymarket 1-8927

SERDECZNE ŻYCZENIA WYDZIAŁOWI KOBIET Z. N. P. — z okazji —

50-cio lecia istnienia — składa —

Ashland Hotel
1535-37 West 47-ma Ulica
Tel. Hotelu: YArds 7-2241
Stanisław i Józefa Jach,
Właściciele

ta, Kawalera Krzyża Walecznych i Virtuti Militari.
Urodzony na obczyźnie Waldemar Szwiec złożył Polsce życie w ofierze. Pamięć jego odwagi, rycerskiej pamięci honoru niech trwa zarówno w kraju ojczystym jak i mieście, gdzie ojcowie i matki polskie dają wychowanie „które pozwala postępować zawsze jak każe Bóg i Polska.”

W 50-tą Rocznicę Istnienia Wydziału Kobiet w Z. N. P. Wydajnej Pracy Dla Dobra Polonii NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA DALSZEGO ROZWOJU I Wszelkiej Pomyślności Zasyła
FLORIAN MAJKA
SKŁAD MIESA
Wszelkiego Rodzaju
TOWARÓW SPOŻYWCZYCH
Najlepszej Jakości
1501 N. BOSWORTH UL.
Tel. Armitage 6-7960

W 50-TĄ ROCZNICĘ WYDZIAŁU KOBIET W Z.N.P.
Serdeczne życzenia Jaknajlepszemu Rozwoju Organizacji Dla Dobra Sprawy Polskiej
— składa —
JAN GAWEL, Prezes
oraz
Cały Zarząd i Sprzedawcy
PASIER PRODUCTS CO., Inc.
1670-90 ELSTON AVENUE
Największa Polska Fabryka Konserw w Ameryce

W 50-TĄ ROCZNICĘ ISTNIENIA WYDZIAŁU KOBIET W Z. N. P. Wydajnej Pracy Dla Dobra Polonii NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA DALSZEGO ROZWOJU — zasyła —
KUROWSKI'S SAUSAGE STORE
Wyrób Europejskich Wędlin
1015 WEST 31-SZA ULICA
Polecamy Nasze Smaczne Szynki, Kiełbasy, Salcesony, Kiełki oraz Działyki Różnych Innych Wędlin, Robionych Przez Fachowców.
TADEUSZ KUROWSKI, Właśc.
Telefon: Virginia 7-2683

W 50-TĄ ROCZNICĘ ISTNIENIA WYDZIAŁU KOBIET W Z. N. P. Wydajnej Pracy Dla Dobra Polonii NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA DALSZEGO ROZWOJU — zasyła —
Józef Krzemiński z Rodziną, Właściciel
SKŁADU MIESA I TOWARÓW SPOŻYWCZYCH
CENY PRZYSTĘPNE
4800 S. LAFLIN STREET
Telefon YArds 7-2415

Najserdeczniejsze Życzenia Dla Wydziału Kobiet z okazji 50-ciu lat Istnienia, Oraz Dalszej Tej Pięknej i Obfitą w Skutki Pracy Humanitarnej i Charytatywnej Dla Naszych Rodaków
Zasyła
PTASZEK & SONS
MEAT MARKET
3209 S. Morgan Ulica
Tel. Virginia 7-9302

Z okazji 50-ciu lat Istnienia Wydziału Kobiet w Zw. Nar. Pol. Najserdeczniejsze Życzenia Dalszej Pięknej Pracy, Rozwoju i Pomyślności we Wszelkich Poczynaniach Dla Dobra Sprawy Polskiej
zasyła
BRIDGEPORT HOME SAUSAGE CO.
ALEKSANDER WIKTOR, wł.
PIERWSZORZĘDNEGO SKŁADU i WYROBU WĘDLIN WSZELKIEGO GATUNKU
Wszelkiego rodzaju doskonałe Wędliny, wszelkiej jakości szynki amerykańskiego i polskiego wyrobu, gdzie ceny są bardzo przystępne i grzeczna polska obsługa
3147 S. MORGAN ULICA
Telefon YArds 7-3156

W 50-TĄ ROCZNICĘ ISTNIENIA WYDZIAŁU KOBIET W Z. N. P. Wydajnej Pracy Dla Dobra Polonii NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA DALSZEGO ROZWOJU I DALSZEJ TEJ PIĘKNEJ i OWOCNEJ PRACY — zasyła —
CALUMET CANDY CO.
Hurtownia Sprzedaż Cukierków, Tytoniu, Cygar, Papierosów i Drobiazgów
2600 EAST 83rd STREET
Telefon South Chicago 8-4228
Chicago 17, Illinois

W 50-TĄ ROCZNICĘ ISTNIENIA WYDZIAŁU KOBIET W Z. N. P. Wydajnej Pracy Dla Dobra Polonii Najserdeczniejsze Życzenia Dalszego Rozwoju i Wszelkiego Powodzenia We Wszelkich Poczynaniach — zasyła —
JOHN L. TOKARZ
GENERALNY KONTRAKTOR BUDOWLANY
3507 W. BELMONT AVENUE
Wykonuje Prace w Zakresie Budownictwa - Handlowe Rezydencyjne - Przemysłowe
Tel. KEystone 9-7280
Rezydencja: Tel. TUXedo 9-5884

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA DLA WYDZIAŁU KOBIET W Z. N. P. z okazji 50 lat Istnienia, Dalszej Wniosłej a Tak Pięknej Pracy oraz Realizacji Swych Planów i Zamiarów Dla Dobra i Rozwoju Organizacji — zasyła —
NORBY CONSTRUCTION CO.
NORBERT MONDROSKI, Generalny Kontraktor
Budowa Nowych Pięknych Budynków
Reparacje Budynków — Bezpłatne Obliczenia
6135 N. MOODY AVE.
Telefon SPring 4-5114

W 50tą ROCZNICĘ RÓWNOUPRAWNIENIA KOBIET W ZNP. NAJSERDECZNIEJSZE GRATULACJE I ŻYCZENIA DALSZEGO ROZWOJU DLA DOBRA SPRAWY POLSKIEJ

— składają —

W. SZYJEWSKI I SYNOWIE

Właściciele

EUROPEJSKIEGO SKŁADU WĘDLIN

1941 W. Division Street
Telefon ARmitage 6-2911

W 50tą Rocznicę Istnienia Wydziału Kobiet w Z. N. P. Wydajnej Pracy Dla Dobra Polonii Najserdeczniejsze Życzenia Dalszego Pięknego Rozwoju Oraz Owocnych Pocynań Zasyła

PEACOCK DECORATORS

TADEUSZ MALKOWSKI, Malarski Kontraktor

Malowanie i Dekoracja

2945 N. NEVA AVENUE

Pierwszorzędna robota, chętnie damy kosztorysy, robota czysta i gwarantowana — Pracownicy asekurowani.

Telefon MErrimac 7-8356

SERDECZNE ŻYCZENIA DALSZEGO PIĘKNEGO ROZWOJU WYDZIAŁOWI KOBIET ZNP. Z OKAZJI 50-LECIA — zasyła —

DWORAK'S MOTOR SERVICE

III. C. C. 1263 M. C. C.

PSC 1 5757-A-1

TROKI — TRAILERY I TRAKTORY

504 North Wells Street

DElaware 7-6221

W 50tą Rocznicę Istnienia Wydziału Kobiet w Z. N. P. Wydajnej Pracy Dla Dobra Polonii NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA DALSZEGO CHWALEBNEGO ROZWOJU, Pomyślnych Pocynań Na Każdym Polu — zasyła —

PIOTR MOSIOR

Długoletni Związkowiec oraz znany od wielu lat jako doskonały KONTRAKTOR PLUMBIARSKI i OGRZEWANIA

5512 DRUMMOND PLACE

Doskonała Robota — Szybka Obsługa — Obliczenia Darmo Chicago, Illinois

W 50-tą Rocznicę Istnienia Wydziału Kobiet w Z.N.P. Wydajnej Pracy Dla Dobra Polonii Najserdeczniejsze Życzenia Dalszego Rozwoju oraz Sukcesów i Kontynuowania Tej Pracy — zasyła —

EDWARD PALEWICZ

Współpracujący z

JOHNSON HINTZKE CO., Inc.

REALNOŚĆ I ASEKURACJA

1200 N. ASHLAND AVE.
Na Balkonie Manufacturers National Banku
Tel. ARmitage 6-8266

W 50-TĄ ROCZNICĘ ISTNIENIA WYDZIAŁU KOBIET W Z. N. P.

Wydajnej Pracy Dla Dobra Polonii

Najserdeczniejsze Życzenia Dalszego Rozwoju i Dalszej Pięknej i Zbożnej Pracy Dla Naszych Członków i Dobra Z. N. P. — zasyła —

ANIELA DZIK Wraz z Dziećmi

Winchester-Augusta Hardware Co., Inc.

1941 WEST AUGUSTA BOULEVARD

Róg Augusta i Winchester Ave.

JEST TO SKŁAD ŻELAZNYCH PRZEBORÓW DOMOWYCH, FARB WSZELKIEGO RODZAJU ORAZ WSZELKICH PRZYZRĄDÓW DOMOWYCH

Telefon HUmboldt 6-9162

W 50-TĄ ROCZNICĘ ISTNIENIA WYDZIAŁU KOBIET W ZNP. WYDAJNEJ PRACY DLA DOBRA POLONII NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA DALSZEGO Pomyślnego Rozwoju oraz Wszystkiego Dobrego i Owocnych Pocynań — zasyła —

STANLEY J. CONSTRUCTION CO.

STANLEY KAMINSKI, Właściciel

Wykonujemy Wszelką Karpenterską Pracę Dla Nowych Budynków Jako Też

Reparacje wykonane doskonale ku pełnemu Waszemu

Zadowoleniu — Obliczenia DARMO — Ceny Przystępne

2646 W. THOMAS ST.
Tel. HUmboldt 6-7292

W 50-TĄ ROCZNICĘ ISTNIENIA WYDZIAŁU KOBIET W Z.N.P. WYDAJNEJ PRACY DLA DOBRA POLONII NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA DALSZEGO ROZWOJU, Powodzenia we Wszelkich Poczynaniach — zasyła —

JULIUS MOLL & SONS, Inc.

INSURANCE

FOR YOUR PROTECTION AGAINST

FIRES — WRECKS — EXPLOSIONS — INJURIES

OD ROKU 1901

1319 MILWAUKEE AVE.
Tel. ARmitage 6-2890

Popierajcie Tych, Którzy Ogłaszają się w Dzienniku Związkowym

SERDECZNE ŻYCZENIA DALSZEGO PIĘKNEGO ROZWOJU WYDZIAŁOWI KOBIET Z. N. P. z okazji 50-lecia Założenia zasyła

ORIGINAL BAKERY

1741 WEST 51st STREET

JULIA ROMANIEWICZ, Właścicielka
Wstapicie i Spróbujcie Smacznych Wyróbów, Ciast i Babek.
Staropolski Żytny Chleb Nasza Specjalność
Smaczne Pieczywa na Wesela, Bankiety i Inne Okazje

Szczęście Boże w Dalszej Owocnej Pracy Dla Dobra Organizacji i Sprawy Polskiej

— zasyła —

WINCENTY SOMPOLSKI WRAZ Z RODZINĄ

Właściciele

ALLIANCE BAKERY

1736 W. DIVISION ST.
Tel. BRunswick 8-0366

SERDECZNE ŻYCZENIA

Dalszego Pomyślnego Rozwoju Wydziału Kobiet w ZNP z okazji 50-lecia Roczniczy

— składają —

EDWARDOWIE SEREK, Właściciele

MODERN BAKERY

1052 MILWAUKEE AVENUE

W 50-TĄ ROCZNICĘ ISTNIENIA WYDZIAŁU KOBIET Z. N. P. Wydajnej Pracy Dla Dobra Polonii

Najserdeczniejsze Życzenia Dalszego Rozwoju — zasyła —

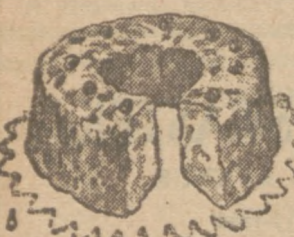
ROLNIK'S BAKERY

3109 W. 59-ta Ulica

W piekarni tej jest wypiekane smaczne i zdrowe pieczywo wszelkiego rodzaju kilka razy dziennie. Zapraszamy Was Wszystkich. Otwarte w niedzielę i święta.

Gdy Zamawiacie Swój Tort Weselny u Rolni's To tu są najlepsze weselne Torty i na przyjęcia. Naprawdę piękne. Na Wasze rodzinne uroczystości zamawiacie u nas i to wcześniej.

Tel. GRovehill 6-0379

SERDECZNE ŻYCZENIA DALSZEGO PIĘKNEGO ROZWOJU Z OKAZJI 50-LECIA WYDZIAŁU KOBIET ZW. NAR. POLSKIEGO — zasyła —

Harriet's Bake Shop

PANSTWO M. KRAWCZYK

Właściciel

819 MILWAUKEE AVE.
Tel. HAYmarket 1-4994

W 50tą Rocznicę Istnienia Wydziału Kobiet w ZNP Wydajnej Pracy Dla Dobra Polonii Najserdeczniejsze Życzenia Dalszego Rozwoju zasyła

ALEX DZIEDZIC

Właściciel

PIERWSZORZĘDNEJ PIEKARNI

5202 SOUTH WOOD ULICA

Doskonałe Codziennie Świeże Pieczywo

Wszelkiego Rodzaju.

Na Wasze Rodzinne Uroczystości Po Zamówieniu

Telefonujcie GRovehill 6-3756

Otwarte codziennie od godz. 5:30 rano do godz. 7:00 wiecz.

W Niedzielę zamknięte.

W 50-TĄ ROCZNICĘ ISTNIENIA WYDZIAŁU KOBIET W Z. N. P. Wydajnej Pracy Dla Dobra Polonii NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA DALSZEGO ROZWOJU — składa —

Milford Bakery

3303 MILWAUKEE AVE.

Telefon PEnsacola 6-1581

Codziennie świeże, smaczne pieczywo. Przyjmujemy zamówienia na Wesela, Bankiety i inne uroczystości rodzinne.

SERDECZNE ŻYCZENIA WYDZIAŁOWI KOBIET ZNP. z okazji

50-CIO LECIA ZAŁOŻENIA — i —

Dalszego Pięknego Rozwoju — zasyła —

CHICAGO BAKERY

1577 MILWAUKEE AVE.

HUMboldt 6-1232

“Chleba Naszego Powszedniego Daj Nam Dzisiaj”

żądajcie od Waszych Groserników najlepszego chleba i ciastek wypiekanych przez polskich Piekarzy w polskiej piekarni i rozwiniętych do sklepów przez Polaków.

Z OKAZJI 50-CIO LECIA PRACY KOBIET W Z.N.P.

Najserdeczniejsze Życzenia Dalszej Pięknej Pracy w Następnym Latach.

P. G. BAKING CO.

1350-56 W. Huron St.

MOonroe 6-5447

MARIA KOWALCZYK z Rodziną

właścicielka

FRANCISZEK TROCHIM

zarządca

50 LAT ISTNIENIA
WYDZIAŁU KOBIET
W Z.N.P.

To bardzo poważny okres
wzniosłej i wspaniałej pra-
cy naszych Kobiety, dlatego
życzę z głębi serca dalszych
chwalebnych poczyniń we
wszystkich zamiarach i
planach.

Szczęście Wam Boże!

S. CHARLES BUBACZ
PREZES POLSKIEJ OPIEKI SPOŁECZNEJ

NAJSERDECZNIEJSZE
ŻYCZENIA
DALSZEGO ROZWOJU
W 50-TĄ ROCZNICĘ
ISTNIENIA
WYDZIAŁU KOBIET
W Z. N. P.

— oraz —

Wydajnej Pracy Dla Dobra
Polonii

— składa —

SIGMUND J. STEFANOWICZ
SĘDZIA MUNICIPALNY
MIASTA CHICAGO

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA
DLA WYDZIAŁU KOBIET

z okazji 50 lat pracy dla
spraw humanitarnych i
narodowych. Niech wa-
sze poczynania i wysiłki
dadzą Wam jak najob-
fitsze plony oraz zado-
wolenie z wykonania tak
szlachetnej pracy.

BERNARD J. KORZEN
KLERK SĄDU PROBACYJNEGO

W 50-TĄ ROCZNICĘ ISTNIENIA WYDZIAŁU KOBIET
Z. N. P. WYDAJNEJ PRACY DLA DOBRA POLONII
NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA

Dalszego Rozwoju i Tej Dalszej Chwalebnej
i Pięknej Pracy—zasyła

LESTER JANKOWSKI
DORADCA PRAWNY

Także Syndyk Dla Igo Okręgu Weteranów Armii Polskiej

SERDECZNE GRATULACJE
ORAZ ŻYCZENIA
DALSZEGO ROZWOJU
DLA DOBRA POLONII
Z Okazji

50-CIO LECIA

składa

RAYMOND P. DRYMALSKI
SZEF SĄDU MUNICIPALNEGO
CHICAGO, ILL.

Z GŁĘBI MOJEGO SERCA
przesyłam

NAJSERDECZNIEJSZE
ŻYCZENIA WYDZIAŁOWI
KOBIET Z OKAZJĄ 50 LAT
ISTNIENIA

Dalszej pięknej, chwalebnej i
Zbożnej Pracy na polu spraw
Humanitarnych i Dobroczynnych.
Dalszych sukcesów, rozwoju i
powodzenia we wszelkich
poczynaniach.

zasyła

JOHN B. BRANDT
ALDERMAN 33-EJ WARDY

I KOMITYMAN TEJŻE WARDY
WRAZ Z CAŁĄ DEMOKRATYCZNĄ ORGANIZACJĄ
33-CIEJ WARDY

SERDECZNE ŻYCZENIA
DALSZEGO PIĘKNEGO
ROZWOJU WYDZIAŁOWI
KOBIET Z.N.P.

z okazji

50-lecia założenia

— zasyła —

Edwin T. Kolski
Republikański Komityman
32-giej Wardy
Regularna Republikańska
Organizacja

K. Laskowski, (EU)

**Ty Mi Się Synku
Nie Pytaj!**

Ty mi się synku,
Nie pytaj:
Co będzie potem?
Czy one chwile, co płyną
Nad twoją głową, dziecko,
Zabłyszczą zorką i złotem?

Ty się nie pytaj!
Lecz z podniesioną idź głową
I każdą rozświecił jutrzniową
Nadzieją witaj!

Ty mnie się synku,
Nie pytaj,
O nic nie pytaj!
Tatulo stare ma oczy,
Nie wszystko dojrzę w
przezroczu—

Lecz każde jutro swe
Nadzieją witaj
I bierz co twoje, dla ciebie,
O nowych zorkach na niebie,
I bierz i chwytaj!
Ale się synku niepytaj!
Starej matki nie pytaj.

SERDECZNE ŻYCZENIA
WYDZIAŁOWI KOBIET Z. N. P.

Z Okazji
50-Lecia Istnienia
składa

**FRANCISZEK
PESKA**

POBORCA CEL PORTU
W CHICAGO
U. S. COLLECTOR
OF CUSTOMS

GRATULACJE
Z OKAZJI 50-LECIA
WYDZIAŁU KOBIET
W Z. N. P.

— oraz —

SERDECZNE ŻYCZENIA
DALSZEGO JEGO
ROZWOJU DLA DOBRA
ORGANIZACJI
I POLONII

— składa —

ALDERMAN 32 WARDY

BEN. C. PRUSIŃSKI

Zawiadamiamy, że Biuro Ald. B. PRUSIŃSKIEGO, które mieści się
w nowym lokalu 2951 W. NORTH AVE., jest otwarte codziennie od 9e
rano do 5e po południu, oraz wieczorami w poniedziałki, wtorki
i czwartki od 5e do 9e wieczorem. Telefon Humboldt 6-1599.

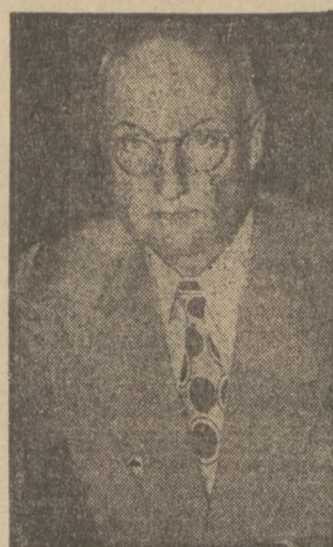

Serdeczne Życzenia
Wydziałowi Kobiety
Zw. N. P. z Okazji
50-cio Lecia

Składa

**WALTER J.
LaBUY**

Sędzia Federalny Na Północny Dystrykt Stanu Illinois

Z Głębokości Mejego Serca Przesyłam
NAJSERDECZNIEJSZE
ŻYCZENIA
WYDZIAŁOWI KOBIET

z okazji

50 LAT ISTNIENIA
Pomyślnych i Owocnych Po-
czyniń, oraz Dalszego Rozwoju
Tej Pięknej Pracy Dla Naszych
Rodaków, którzy Potrzebują
Osobistego Zawsze Jestem
Na Wasze Usługi

JOHN G. FARY

Representant Do Legislatury Stanowej 28go Dystryktu

W 50-TĄ ROCZNICĘ ISTNIENIA WYDZIAŁU
KOBIET W Z.N.P.

Wydajnej Pracy Dla Dobra Polonii
Najserdeczniejsze Życzenia Dalszego Rozwoju
i Wszelkich Sukcesów i Pomyślności w Planach
i Zamiarach

— zasyła —

RAYMOND PEACOCK

REPUBLIKANŃSKI KOMITYMAN 39-EJ WARDY
I PREZES PEACOCK PUBLISHING CO.

BUY U. S. SAVINGS BONDS

To remove soft drink stains from
a hardwood floor, scrape the finish
off the stained area down to the
bare wood, and treat with a
bleaching solution. Then when dry,
smooth with fine sandpaper and
refinish with shellac or varnish.

Wydziałowi Kobiety Związku
Narodowego Polskiego z Okazji
50-lecia Założenia oraz Dalsze-
go Pięknego Rozwoju.

SERDECZNE ŻYCZENIA

— zasyła —

GOLD STAR INN

Wybór najlepszych Win
i Wódek
Rozrywki Co Wieczór
Otwarte codziennie od 4e rano
VLASTA VUKOVIC, Właśc.
EVERGLADE 4-9177
1775 W. DIVISION ST.

W 50-tą Rocznicę Istnienia
Wydziału Kobiety w Z. N. P.
Wydajnej Pracy Dla Dobra Polonii
Najserdeczniejsze Życzenia
Dalszego Rozwoju

— zasyła —

Stoprocenowa Rodzina Z. N. P.
Grupy 530
JAN GILL Z RODZINĄ
Właściciele
Pięknej Gospody pnr.
859 NO. WOLCOTT ULICA
Zapraszamy naszych Rodaków na
wyborne piwa i likiery, jakie po-
siadamy, tak krajowe jak i też
importowane.
Telefon Humboldt 6-2275

SERDECZNE ŻYCZENIA
Wydziałowi Kobiety Z. N. P.
z Okazji 50-Lecia
Dalszego Pięknego Rozwoju

zasyła

FRANK PYTER
CUT RATE LIQUORS
943 N. ASHLAND AVE.
Tel. AL 2-9872

SERDECZNE ŻYCZENIA
Dalszego Pięknego Rozwoju
WYDZIAŁOWI KOBIET
z Okazji 50-Lecia Założenia

— zasyła —

Tadeusz & Florence
Kielbasa

WYBÓR DOBRYCH WIN
I TRUNKKÓW
W KAŻDYM CZASIE
2600 W. 24th STREET
VI 7-8174

W 50-TĄ ROCZNICĘ
ISTNIENIA
WYDZIAŁU KOBIET
W Z. N. P.

Wydajnej Pracy Dla Dobra
Polonii—Najserdeczniejsze
Życzenia Dalszego
Rozwoju

— zasyła —

**SALA
PULASKI
BALLROOM**

ANTONINA BŁAŻONCZYK
GOSPODA I RESTAURACJA
1709 SOUTH ASHLAND AVE.
ANTONINA BŁAŻONCZYK, Właścicielka
Sala Do Wynajęcia Na
WESELA, SREBRNE WESELA, URODZINY,
"SHOWER PARTY", BANKIETY
Grup, Towarzystw i Organizacji oraz przyjęcia pracowników
różnych fabryk
W dużej sali zawsze są tańce w każdą sobotę.
ORKIESTRY:
Eddy Zima, Jego Sześciu Muzykantów Polka Kats
Oraz Inne Doskonałe.
W sprawie rezerwacji prosimy telefonować:
Haymarket 1-9620

W 50-TĄ ROCZNICĘ ISTNIENIA WYDZIAŁU KOBIET
W Z. N. P.

Wydajnej Pracy Dla Dobra Polonii
Najserdeczniejsze Życzenia Dalszego Rozwoju

— składa —

LOUIS TAVERN and HALL

KAROLINA OSIKOWICZ I SYNOWIE, Właściciele
1001-03 NORTH WOLCOTT STREET
Telefon ARmitage 6-4851

Wyborowe Wina, Likieri i Piwa
Odnowiona Sala do Wynajęcia na Wszelkie Okazje
Jak Posiedzenia, Wesela i Zabawy

W 50-TĄ ROCZNICĘ ISTNIENIA WYDZIAŁU KOBIET
W Z. N. P.

Wydajnej Pracy Dla Dobra Polonii
Najserdeczniejsze Życzenia Dalszego Rozwoju

— zasyła —

PILSEN BREWING CO.

3043 WEST 26ta ULICA

Rok Założenia 1903

Także Mamy Piękny Ogród na Zabawy Letnie i Pikniki
PILSEN GARDEN
Telefon Bishp 7-5000

Gratulacje Oraz Serdeczne Życzenia Dla "Wydziału Kobiety"
Przy Związku Narodowym Polskim z Okazji 50-Lecia
Jego Istnienia

— składa —

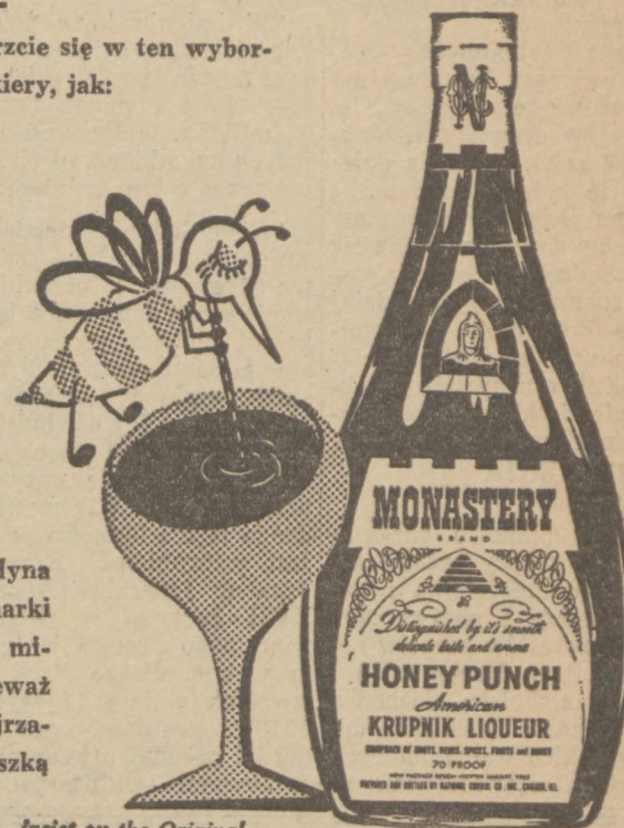
ZARZĄD I PRACOWNICY

JEDYNEJ POLSKIEJ WYTWÓRNI W AMERYCE SŁYNNYCH POLSKICH
LIKIERÓW I WÓDEK MARKI "MONASTERY"

Zwyczajam staropolskim zaopatrzyć się w ten wybor-
ny Polski Krupnik oraz inne Likieri, jak:

Malinowy
Wiśniowy
Jeżynowy
Truskawkowy
Kawowy
Miętowy
i Wiele Innych

Od przeszło 50 lat słynna jedyna
polska firma polskich likierów marki
"MONASTERY" zyskała sobie mi-
liony stałych klientów, ponieważ
likieri te produkowane są z dojrza-
łych, świeżych owoców z domieszką
naturalnych korzeni.

Insist on the Original...

NATIONAL CORDIAL CO. INC.
CHICAGO, ILL.

SERDECZNE ŻYCZENIA
WYDZIAŁOWI KOBIET Z. N. P.

Z OKAZJI

50-CIO LECIA ZAŁOŻENIA DLA DOBRA
Z. N. P. I SPRAWY POLSKIEJ

— zasyła —

Stanisław i Anna Woźniak
Właściciele

WOZNAK'S CASINO

2958 W 19-te ULICA, NAROŻNIK OAKLEY UL.
Telefon SEeley 3-9643

W 50 ROCZNICĘ ISTNIENIA WYDZIAŁU KOBIET W Z.N.P.
Wydajnej Pracy Dla Dobra Polonii
Najserdeczniejsze Życzenia Dalszego Rozwoju

— zasyła —

RAINBOW GARDENS

Stanisław i Kazimierz Łaczkowski, Właśc.

SALA DO WYNAJĘCIA
DOSTARCZANIE ŻYWNOŚCI NA WESELA
BANKIETY, SHOWERY I PRZYJĘCIA
1425 W. 51st STREET Tel. Virginia 7-8255

W 50-tą Rocznicę Istnienia Wydziału Kobiety w ZNP Wydajnej
Pracy Dla Dobra Polonii Najserdeczniejsze Życzenia Dalszego
Rozwoju oraz Owocnych Wszelkich Poczyniń Dla Dobra
Organizacji i Sprawy Polskiej — zasyła

— zasyła —

JAN ŚLIWA Z ŻONĄ

Diugoletni Związkowcy—Właściciele

JOHN'S TAVERN

850 NORTH CALIFORNIA AVENUE
Doskonałe Napoje Wszelkiego Rodzaju
Telefon ARmitage 6-7667

W 50 ROCZNICĘ ISTNIENIA WYDZIAŁU KOBIET W Z.N.P.
Wydajnej Pracy Dla Dobra Polonii
Najserdeczniejsze Życzenia Dalszego Rozwoju

— zasyła —

MACK'S LIQUORS

WALTER MACK, Właściciel
2412 NORTH WESTERN AVENUE

Najniższe ceny w Chicago na wszelkiego rodzaju Likieri
Na Wasze Rodzinne Uroczystości — Dowozimy do Domów
EVERGLADE 4-8905

W 50 ROCZNICĘ ISTNIENIA WYDZIAŁU KOBIET W Z.N.P.
WYDAJNEJ PRACY DLA DOBRA POLONII
z Głębokości Serca Przesyłam
NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA DALSZEGO ROZWOJU
Oraz Dalszej Pięknej Pracy

KAZIMIERZ I AURELIA FRENZEL
Właściciele

PIĘKNEJ TAVERNY I SALI DO WYNAJĘCIA
NA WSZELKIE OKAZJE

3224 South Aberdeen Ulica
Tel. Bishp 7-9434

W 50-TĄ ROCZNICĘ ISTNIENIA WYDZIAŁU KOBIET W ZNP
Wydajnej Pracy Dla Dobra Polonii Najserdeczniejsze
Życzenia Dalszego Rozwoju i Sukcesu

— zasyła —

CLUB HALL
NA BRUNONOWIE

Mieczysław i Helena Fudacz, właściciele
4758 SOUTH PULASKI ROAD Telefon Virginia 7-8398
Doskonałe Napoje wszelkiego rodzaju oraz Sale do Wynajęcia
na posiedzenia, zabawy, bankiety, wesela i inne okazje.
Zapraszamy Was do Nas.

W 50 ROCZNICĘ ISTNIENIA WYDZIAŁU KOBIET W Z.N.P.
Wydajnej Pracy Dla Dobra Polonii
Najserdeczniejsze Życzenia Dalszego Rozwoju — zasyła

CHEVALIER INN

Piękna Gospoda — JÓZEF BANEK, Właściciel
oraz Były Prezes Tow. Nadwiślańskiego Grupa 759 ZNP
1143 WEST CHICAGO AVE. Telefon SEeley 3-9784
Dwie Piękne Sale na Zabawy, Wesela, Posiedzenia i Inne Okazje
ZAPRASZAMY DO NAS NA ZABAWĘ

Wincenty A. Basiński

Krótki Zarys Historyczny Oswobodzenia Pomorza 1918-1920

Naród Polski obchodzi w całym kraju uroczystość 500-Lecia Powrotu Pomorza. W tych pięćset latach—Pomorze cierpiało blisko 150 lat, zakute ponownie w kajdany pruskiej niewoli.

Pruska zachłanność — pomimo wstrząsu rewolucyjnego, zaistniałego w Rzeszy Niemieckiej w dniu 9-go listopada 1918 roku, cuchnęła dalej zawzięcie polakożerstwem.

Zanim jednak przystąpimy do opisów zorganizowania się i oswobodzenia Pomorza, — przytaczamy aktualną dzisiaj odczwę ówczesnego Podkomisariatu w Gdańsku, — mówiącą dobitnie o prawdziwym obliczu niemieckim, a — brzmiającą jak następuje:

"DO SUMIENIA NARODÓW!

"Wobec planowo zorganizowanych, z góry przez generała v. Hammersteina i ministra Rzeszy Erzberga zaleconych protestów przeciw połączeniu Prus Królewskich i Gdańska z Polską dochodzą nas codziennie żywiołowe odgłosy polskich Rad Ludowych i polskich stowarzyszeń ze

wszystkich powiatów prowincji, wyrażające życzenia i nadzieje ludności polskiej w Prusach Królewskich, w Prusach Książęcych i na Pomorzu.

"W imieniu tejże polskiej ludności, której liczba wynosi w Prusach Królewskich samych i na Pomorzu przeszło 3/4 miliona, w Prusach Książęcych pół miliona, oświadczamy przed całym światem:

"Kiedy ludności niemieckiej wolno wypowiedzieć publicznie życzenia i oczekiwania swoje przez demonstracje pod gołym niebem, przez rezolucje magistratów, rad miejskich, gmin i stowarzyszeń, kiedy wolno jej oświadczenia swoje przysłać mocarstwu ententy a przede wszystkim prezydentowi Wilsonowi, to droga ta dla ludności polskiej jest wzbroniona. Rozporządzeniem generalnej komendy XVII korpusu w Gdańsku, naczelnego prezesa i wydziału wykonawczego Prus Królewskich z dnia 11 stycznia 1919 r. ograniczono prawa ludności polskiej ustawami wyjątkowymi — zmilitaryzowano

całe życie publiczne prowincji i skrepowano Polaków co do wolności słowa.

"Setki aresztowań, liczne dochodzenia o zdradę stanu charakteryzują dolę tutaj Polaków.

"Demonstracje niemieckie dają jednostronne tylko, spaczne wyobrażenia o życzeniach, z jakimi nosi się cała ludność co do przyszłości ziem polskich do Prus należących. Zduszony przez zmilitaryzowaną przemoc głos półtora miliona Polaków nie może odezwać się wcale o prawo i sprawiedliwość.

"Ludność polska milczy zatem pod ciężarem przymusu, a milczenie to staje się uroczystym przed całym światem wniesionym oskarżeniem, że ograniczono nam swobodę stanowienia o własnym losie, że pogwałcono nasze narodowe i ogólnoludzkie prawa."

"Gdańsk, 31 marca, 1919
"PODKOMISARIAT
w GDANSKU."

Niemieckie Władze
Rewolucyjne

Kilkudniowy zaledwie okres rewolucyjny — dał we wszystkich prawie miejscowościach Pomorza — ówczesnych jeszcze Prusach Wschodnich — nowy twór rządowy pod postacią zrewolucjonowanych rad żołnierskich. Powstałe ad hoc rady żołnierskie wzięły od razu całą władzę w swoje ręce. Tym zaskoczona i oszołomiona komenda wojskowa i cywilne urzędy niemieckie — były zdezorientowane i bezsilne, aby się im przeciwstawić.

W tym — aczkolwiek krótkotrwałym okresie niepodzielnego i prusko-żołnierskiego dyktatorstwa rad żołnierszych — społeczeństwo polskie znalazło się poza nawiasem wypadków. Nie miało ono bowiem absolutnego dostępu do tworzących się nowo-tworów wojskowo-politycznych, składających się prawie, że wyłącznie z pruskich żołdaków.

Sytuację tę zmienił nieco dopiero dekret rządu niemieckiego z dnia 14 listopada 1918 roku. Rozporządzenie to ograniczyło podstawy samowładztwa żołnierskiego, usta-

nawiając obok rad żołnierszych, rady robotników. Z tą chwilą sytuacja polska uległa nieco zmianie na jej korzyść. Społeczeństwo polskie mogło już wysłać swoich delegatów robotniczych. Ten stan rzeczy pozwalał społeczeństwu polskiemu na uzyskanie wpływów i przeprowadzenie nawet swoich mężów zaufania na przewodniczących tych rad, nazywających się już teraz — "Arbeiter und Soldatenrat," czyli Rada Robotników i Żołnierzy.

Rady robotników i żołnierzy, zorganizowawszy się ograniczyły swą działalność do przywrócenia i zachowania ładu i spokoju wśród społeczeństwa. Postępowanie tego nowo-tworu rządowego można było pociągnąć pod narodowościowy liberalizm. Pruski paragraf kagańcowy poszedł ogólnie w zapomnienie. Ponadto, tu i ówdzie na Pomorzu pojawiały się nawet dwujęzyczne komunikaty rad robotniczo-żołnierskich. Język polski więc uznany został po-

niekąd — jako język ludności — Prusy Zachodnie zamieszkujący.

Trwało to jednak bardzo krótko!

W. A. Basiński.

SERDECZNE ŻYCZENIA WYDZIAŁOWI KOBIET
Z. N. P. Z OKAZJI 50-LECIA

składa
**STEFAN J.
MATELSKI**

BIURO REALNOŚCIOWE

ASEKURACJE

Od ognia 10% do 15% TANIEJ w Powiecie Cook
Na Życie — od Samochodów — od Wypadku i t. p.

POŻYCZKI NA ZAKUPNO SAMOCHODU

1741 West 47th Street Tel. YArds 7-1935

W 50-tą Rocznicę Istnienia
Wydziału Kobiet w Z.N.P.

Najserdeczniejsze życzenia Pomyślnego Rozwoju oraz
Dalszej Owocnej Pracy Dla Dobra Sprawy Polskiej

— składa —

AMPOL FOOD PRODUCTS

916 N. Ashland Ave.

POLSKI SKŁAD WÓDEK

Posiada Zawsze Krajowe
i Importowane Trunki,
Kanapki, Wina, Piwo
z Polski.

CENY
PRZYSTĘPNE

**KAZIMIERZ
LENARD**

Właściciel
1172 Milwaukee Avenue

SERDECZNE ŻYCZENIA DALSZEJ ZBOŻNEJ PRACY
DLA DOBRA SPRAWY POLSKIEJ

z okazji

50-CIO LECIA WYDZIAŁU KOBIET W Z.N.P.

składa

JÓZEF BARABAŚ

wraz z całą rodziną

WŁAŚCICIELE SKŁADU GALANTERII MĘSKIEJ

CHICAGO MEN'S WEAR

1727 W. Chicago Avenue

Serdeczne Gratulacje i Życzenia
Pomyślnego Rozwoju,
Dla Dobra Organizacji

SKŁADA ZARZĄD

KRAML DAIRY

4371 Ogden Ave.

Chicago, Ill.

W 50-TĄ ROCZNICĘ ISTNIENIA
WYDZIAŁU KOBIET W Z. N. P.

Wydajnej Pracy
Dla Dobra Polonii
NAJSERDECZNIEJSZE
ŻYCZENIA
DALSZEGO ROZWOJU
Oraz Powodzenia

zasyła

LABE SAVINGS & LOAN ASS'N

4343 NORTH ELSTON AVENUE

Płacimy Najwyższe Dywidendy Od Waszych Oszczędności
Telefon CORnelia 7-2700

W 50-tą Rocznicę Istnienia Wydziału Kobiet w Zw. Nar. Pol.
Wydajnej Pracy dla Dobra Polonii Najserdeczniejsze Życzenia
Dalszego Rozwoju i Pomyślnego Rozwoju — zasyła

**LOUIS BEDNARSKI
CATERING**

Kompletna Usługa Żywności
Na Wesela — Bankiety — Parties — Przyjęcia
W Całym Mieście i na Przedmieściach

Telefon CAPITOL 7-9007

1831 N. Milwaukee Ave.

W 50-TĄ ROCZNICĘ
ISTNIENIA
WYDZIAŁU KOBIET
W Z. N. P.

Wydajnej Pracy
Dla Dobra Polonii
Najserdeczniejsze Życzenia
Dalszego Rozwoju

Wszystkim Naszym Odbiorcom, Klientom i Wszystkim
Związkowcom — zasyła

A. & R. GROCERS, Inc.

1915 N. HONORE ULICA

RYSZARD ZIENTEK, Prezes IRVIN J. ZIENTEK, Sekr.
LEON J. BORUCKI, Wiceprez. ALBERT ZIENTEK, Kasjer
Dystrybucja A-1 Rich Gatunku Produktów Żywnościowych

TELEFONY:
ARMITAGE 6-7866 i BRUNSWICK 2-2406

SERDECZNE ŻYCZENIA
WYDZIAŁU KOBIET W Z.N.P.
Z OKAZJI 50-LECIA

— zasyła —

COMO INN

Enna Włoska Restauracja
od roku 1924
PRYWATNE POKOJE NA WESELA
I PRZYJĘCIA
ŚNIADANIA, OBIADY, KOLACJE
COCKTAIL LOUNGE
546 MILWAUKEE AVE.
Telefon HAYmarket 1-3232

W 50-TĄ ROCZNICĘ ISTNIENIA
WYDZIAŁU KOBIET W Z. N. P.

Wydajnej Pracy Dla Dobra Polonii
NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA
DALSZEGO ROZWOJU

— zasyła —

BRVENIK PHARMACY

1918 Blue Island Ave.

EMIL BRVENIK, B.S., R. Ph.
Właściciel

Tel. CAnal 6-0727

W 50-TĄ ROCZNICĘ ISTNIENIA WYDZIAŁU KOBIET Z. N. P.
WYDAJNEJ PRACY DLA DOBRA POLONII
NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA DALSZEGO ROZWOJU I SUKCESU

zasyła

HAWTHORN-MELLODY

FARMS DAIRY

4224 West Chicago Avenue — Chicago 51, Illinois — Telefon BELmont 5-5600

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA
DALSZEJ OWOCNEJ PRACY, WSZELKIEJ
POMYŚLNOŚCI, ROZWOJU I SUKCESÓW
DLA WYDZIAŁU KOBIET W Z. N. P.
Z OKAZJI 50 LETNIEJ ROCZNICY
I WSPANIAŁEJ PRACY

zasyła

RICHARD'S

Restaurant & Cocktail Lounge

3011 SO. HARLEM AVENUE Tel. STANley 8-9066

BERWYN, ILL.

JOSEPH WILKOS—Wasz Gospodarz

W PIĘKNYM LOKALU

Zarezerwujcie Wcześniej Miejsce Na Wasze Rodzinne

Uroczystości

Nowy pięknie i nowocześnie wykończony "DINING ROOM"

Wasze przyjęcie w tym nowocześnie i pięknym Lokalu
będzie miało wygląd uczt Królewskich

Refresh at your tavern

The Beer That Made Milwaukee Famous © 1957 Joe. Schlitz Brewing Company, Milwaukee, Wis., Brooklyn, N.Y., Los Angeles, Cal., Kansas City, Mo.

Look for this sign of quality

Wiecej tawern podaje dziś Schlitz on tap, niż kiedykolwiek
przedtem. Żądajcie Schlitz, a dowiecie się dlaczego. Dokąd
nie skosztujecie Schlitz dotąd nie będziecie znali smaku piwa
z beczki. Jest tak orzeźwiające, tak łagodne. Schlitz — najbar-
dziej w świecie popularne piwo.

Sits light...
Schlitzlight!

Serdeczne Gratulacje z Okazji 50-cio Lecia Wydziału Kobiet Związku N.P.